

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
SUD-MUNTENIA
2021-2027

Apel PRSM/ID/2/3/2.8/A

PROGRAMUL REGIONAL SUD-MUNTENIA 2021-2027

GHIDUL SOLICITANTULUI

**SPRIJIN ACORDAT MUNICIPIILOR REȘEDINȚĂ DE JUDEȚ, INCLUSIV
ZONELOR URBANE FUNCȚIONALE ALE ACESTORA, DIN REGIUNEA
SUD-MUNTENIA, PENTRU INVESTIȚII ÎN OPERAȚIUNI DE
MOBILITATE URBANĂ MULTIMODALĂ SUSTENABILĂ**

Iunie 2023

CUPRINS

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR.....	5
1.1 PREAMBUL	5
1.2 ABREVIERI	6
1.3 GLOSAR	7
2. ELEMENTE DE CONTEXT	11
2.1 INFORMAȚII GENERALE PROGRAM	11
2.2 PRIORITATEA/FOND/OBIECTIV DE POLITICĂ/OBIECTIV SPECIFIC.....	13
2.3 REGLEMENTĂRI EUROPENE ȘI NAȚIONALE, CADRUL STRATEGIC, DOCUMENTE PROGRAMATICE APLICABILE	13
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	16
3.1 TIPUL DE APEL	16
3.2 FORMA DE SPRIJIN (GRANTURI; INSTRUMENTELE FINANCIARE; PREMII)	17
3.3 BUGETUL ALOCAT APELULUI DE PROIECTE	18
3.4 RATA DE COFINANȚARE	18
3.5 ZONA/ZONELE GEOGRAFICĂ(E) VIZATĂ(E) DE APELUL DE PROIECTE	19
3.6 ACȚIUNI SPRIJINITE ÎN CADRUL APELULUI	19
3.7 GRUP ȚINTĂ VIZAT DE APELUL DE PROIECTE	21
3.8 INDICATORI.....	21
3.8.1 <i>Indicatori de realizare</i>	21
3.8.2 <i>Indicatori de rezultat</i>	23
3.8.3 <i>Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)</i>	24
3.9 REZULTATELE AȘTEPTATE	24
3.10 OPERAȚIUNE DE IMPORTANȚĂ STRATEGICĂ	25
3.11 INVESTIȚII TERITORIALE INTEGRATE	25
3.12 DEZVOLTARE LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII	25
3.13 REGULI PRIVIND AJUTORUL DE STAT	25
3.14 REGULI PRIVIND INSTRUMENTELE FINANCIARE	28
3.15 ACȚIUNI INTERREGIONALE, TRANSFRONTALIERE ȘI TRANSNAȚIONALE	28
3.16 PRINCIPII ORIZONTALE	28
3.17 ASPECTE DE MEDIU (INCLUSIV APLICAREA DIRECTIVEI 2011/92/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI). APLICAREA PRINCIPIULUI DNSH. IMUNIZAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE.....	29
3.18 CARACTERUL DURABIL AL PROIECTULUI	35
3.19 ACȚIUNI MENITE SĂ GARANTEZE EGALITATEA DE ȘANSE, DE GEN, INCLUZIUNEA ȘI NEDISCRIMINAREA	35
3.20 TEME SECUNDARE	36
3.21 INFORMAREA ȘI VIZIBILITATEA SPRIJINULUI DIN FONDURI	36
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	37
4.1 DATA DESCHIDERII APELULUI DE PROIECTE	37
4.2 PERIOADA DE PREGĂTIRE A PROIECTELOR	37
4.3 PERIOADA DE DEPUERERE A PROIECTELOR.....	37
4.3.1 <i>Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte</i>	37
4.3.2 <i>Data și ora închiderii apelului de proiecte</i>	37
4.4 MODALITATEA DE DEPUERERE A PROIECTELOR.....	37
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	38

5.1 ELIGIBILITATEA SOLICITANȚILOR ȘI PARTENERILOR	38
5.1.1 <i>Cerințe privind elibigilitatea solicitanților și partenerilor</i>	38
5.1.2 <i>Categorii de solicitanți eligibili</i>	48
5.1.3 <i>Categorii de parteneri eligibili</i>	49
5.1.4 <i>Reguli și cerințe privind parteneriatul</i>	49
5.2. ELIGIBILITATEA ACTIVITĂȚILOR	50
5.2.1 <i>Cerințe generale privind elibigilitatea activităților</i>	50
5.2.2 <i>Activități eligibile</i>	61
5.2.3 <i>Activitatea de bază</i>	82
5.2.4 <i>Activități neeligibile</i>	83
5.3 ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR	84
5.3.1 <i>Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor</i>	84
5.3.2 <i>Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile</i>	86
CAP. 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică	87
5.3.3 <i>Categorii de cheltuieli neeligibile</i>	94
5.3.4 <i>Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte</i>	95
5.3.5 <i>Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare</i>	97
5.3.6 <i>Finanțare nelegată de costuri</i>	97
5.4 VALOAREA MINIMĂ ȘI MAXIMĂ ELIGIBILĂ/NERAMBURSABILĂ A UNUI PROIECT	97
5.5 CUANTUMUL COFINANȚĂRII ACORDATE	98
5.6 DURATA PROIECTULUI	98
5.7 ALTE CERINȚE DE ELIGIBILITATE A PROIECTULUI	99
6. INDICATORI DE ETAPĂ	99
7. COMPLETAREA ȘI DEPUEREA CERERILOR DE FINANȚARE	102
7.1 <i>COMPLETAREA FORMULARULUI CERERII</i>	102
7.2 <i>LIMBA UTILIZATĂ ÎN COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE</i>	102
7.3 <i>METODOLGIA DE JUSTIFICARE ȘI DETALIERE A BUGETULUI CERERII DE FINANȚARE</i>	102
7.4 <i>ANEXE ȘI DOCUMENTE OBLIGATORII LA DEPUEREA CERERII</i>	103
7.5 <i>ASPECTE ADMINISTRATIVE PRIVIND DEPUEREA CERERII DE FINANȚARE</i>	111
7.6 <i>ANEXELE ȘI DOCUMENTE OBLIGATORII LA MOMENTUL CONTRACTĂRII</i>	111
7.7 <i>RENUNȚAREA LA CEREREA DE FINANȚARE</i>	122
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	123
8.1 <i>PRINCIPALELE ETAPE ALE PROCESULUI DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE</i>	123
8.2 <i>CONFORMITATE ADMINISTRATIVĂ – DECLARAȚIA UNICĂ</i>	125
8.3 <i>ETAPA DE EVALUARE PRELIMINARĂ – DACĂ ESTE CAZUL (SPECIFIC PENTRU INTERVENȚIILE FSE+)</i>	126
8.4 <i>EVALUAREA TEHNICĂ ȘI FINANCIARĂ. CRITERII DE EVALUARE TEHNICĂ ȘI FINANCIARĂ</i>	126
8.5 <i>APLICAREA PRAGULUI DE CALITATE</i>	131
8.6 <i>APLICAREA PRAGULUI DE EXCELENȚĂ</i>	132
8.7 <i>NOTIFICAREA REZULTATULUI EVALUĂRII TEHNICE ȘI FINANCIARE</i>	132
8.8 <i>CONTESTAȚII</i>	132
8.9 <i>CONTRACTAREA PROIECTELOR</i>	133
8.9.1 <i>Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate</i>	133
8.9.2 <i>Decizia de acordare/respingere a finanțării</i>	134

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului	135
8.9.4 Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare	137
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	137
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	138
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES.....	139
11.1 RAPOARTELE DE PROGRES	139
11.2 VIZITELE DE MONITORIZARE	139
11.3 MECANISMUL SPECIFIC INDICATORILOR DE ETAPĂ. PLANUL DE MONITORIZARE	140
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	140
12.1 MECANISMUL CERERILOR DE PREFINANȚARE	140
12.2 MECANISMUL CERERILOR DE PLATĂ	141
12.3 MECANISMUL CERERILOR DE RAMBURSARE	142
12.4 GRAFICUL CERERILOR DE PREFINANȚARE/PLATĂ/RAMBURSARE	143
12.5 VIZITELE LA FAȚA LOCULUI	143
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	144
13.1 ASPECTELE CARE POT FACE OBIECTUL MODIFICĂRILOR PREVEDERILOR GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	144
13.2 CONDIȚII PRIVIND APLICAREA MODIFICĂRILOR PENTRU CERERILE DE FINANȚARE AFLATE ÎN PROCESUL DE SELECȚIE (CONDIȚII TRANZITORII)	145
14. ANEXE	145

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document se aplică apelului de proiecte cu numărul PRSM/ID/2/3/2.8/A, Prioritatea P3, Obiectivul Specific RSO2.8, operațiunea A, în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027.

Apelul de proiecte se lansează prin aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+.

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 și modul său de implementare vor fi interpretate, exclusiv, de către AM PR Sud-Muntenia cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Solicitanții, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, se vor asigura că au parcurs toate informațiile prezentate în acest document.

Solicitanții vor consulta, periodic, pagina de internet 2021-2027.adrmuntenia.ro pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor prezentului ghid, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027.

În cadrul ADR Sud-Muntenia funcționează un serviciu de helpdesk, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare, la adresa de e-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro.

De asemenea, aplicanții pot transmite solicitări de clarificări referitoare la datele/informațiile cuprinse în ghid pe întreaga durată a apelului de proiecte, la adresa de e-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro.

Termenul de transmitere a răspunsului la solicitarea de clarificări este de 7 zile lucrătoare. Răspunsurile centralizate se vor publica pe pagina de internet 2021-2027.adrmuntenia.ro după închiderea apelului.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

AM PRSM poate solicita clarificări în timpul procesului de evaluare, selecție și contractare. Aplicații au obligația să răspundă tuturor solicitărilor primite. În caz contrar, cererea de finanțare va fi evaluată în baza informațiilor cuprinse în documentele inițiale, iar decizia de continuare a procesului de evaluare va fi luată în consecință.

AM PRSM își rezervă dreptul de a modifica sau de a introduce elemente noi în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, prin emiterea de Corrigendum-uri și Instrucțiuni, cu respectarea principiului egalității de șanse pentru accesul la finanțările disponibile pentru toți participanții la apelul de proiecte.

1.2 Abrevieri

ADRSM - Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

AM PRSM - Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia

AT - Autoritatea Teritorială

BS - Bugetul de Stat

CDPH - Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Handicap

DNSH - principiul „Do No Significant Harm” (a nu prejudicia semnificativ)

ETF - Evaluare tehnică și financiară

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

GIV - Ghid identitate vizuală

GS - Ghidul solicitantului

IVA - Infrastructura Verde-Albastră

MRJ - Municipiu reședință de județ

OCPI - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară

OP - Obiectiv de Politică

P - Prioritate

PMUD - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă

PRSM - Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027

SIDU - Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană

SIDJ - Strategie Integrată de Dezvoltare Județeană

PT - Proiect tehnic

RDC - Regulament privind Dispozițiile Comune

RSO - Obiectiv Specific

UE - Uniunea Europeană

1.3 Glosar

Termenii și expresiile "program", "autoritate de management", "beneficiar", "operațiune", "indicatori de realizare", "indicatori de rezultat" au înțelesurile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

Termenii și expresiile "fonduri europene", "cheltuieli eligibile", "cheltuieli neeligibile", "contract de finanțare", "lider de parteneriat", "decizie de reziliere a contractului de finanțare" au înțelesurile prevăzute la art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

Termenii și expresiile "obiectiv/proiect de investiție", "investiție publică", "proiect tehnic de execuție" au înțelesurile prevăzute la art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

a) Activitate de bază în cadrul unui proiect - activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare al proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- (i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- (ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului;
- (iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;
- (iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

b) Cerere de finanțare - document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul Solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul Solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

c) Solicitant - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, Fondul Social European Plus și Fondul pentru o Tranziție Justă în perioada 2021-2027.

d) Proiect - ansamblu de activități și acțiuni care sunt cuprinse într-o cerere de finanțare depusă în cadrul unui apel de proiecte și care este supusă procedurilor de evaluare, selecție și contractare sau pentru care se încheie un contract de finanțare/se emite decizie de finanțare, după caz.

e) Apel de proiecte - invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin ghidul solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului.

f) Prag de calitate - prag minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare sau este stabilit conform altor mecanisme prevăzute în metodologia de evaluare și selecție aprobată de Comitetul de monitorizare care nu presupun acordarea de punctaje.

g) Declarație unică a solicitantului/partenerului/liderului de parteneriat - declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul va fi admis la contractare să prezinte toate documente justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării.

h) Dată lansare apel de proiecte - data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz.

i) Ghidul Solicitantului - documentul asimilat celui prevăzut la art.73 alin.(3) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului în cadrul unui apel de proiecte.

j) Indicatori de etapă - repere cantitative, valorice, sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

k) Plan de monitorizare a proiectului - plan inclus în contractul de finanțare/decizia de finanțare, după caz, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, pe parcursul implementării proiectului, modul de verificare al acestora, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului; utilizarea acestui plan are ca finalitate consolidarea și eficientizarea procesului de monitorizare a proiectelor de către autoritățile de management/organismele intermediare, după caz.

l) Indicator de realizare - un indicator de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției.

m) Indicator de rezultat - un indicator de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii.

n) Imunizare la schimbările climatice - un proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice, asigurându-se în același timp respectarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” și faptul că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050.

o) Cheltuieli eligibile - cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

p) Cheltuieli neeligibile - alte cheltuieli decât cele eligibile.

q) Contract de finanțare - actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

r) Valoarea totală a proiectului - totalul fondurilor reprezentând contravaloarea contribuției din fonduri europene, valoarea cofinanțării publice și/sau private, precum și contravaloarea cheltuielilor publice și/sau private, altele decât cele eligibile.

s) Lider de parteneriat - organism public sau privat care inițiază un proiect, solicită finanțare pentru acesta în scopul implementării în asociere cu alte entități și semnează contractul de finanțare.

u) Costuri directe - acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului se reflectă/transpun în obiectivul propus prin proiect. Pentru proiectele de infrastructură costurile directe vor fi costurile incluse în capitolele 1, 2, 4, 6 și în subcapitolele 5.1, 5.3, din devizului general așa cum sunt stabilite de HG 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

v) Costuri indirecte - toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe și care sprijină transversal implementarea proiectului, iar la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional.

w) Costuri unitare - categorii specifice de costuri eligibile, clar identificate în prealabil printr-o trimitere la un quantum pe unitate.

x) Rate forfetare - categorii specifice de costuri eligibile, clar identificate în prealabil, prin aplicarea unui procent.

y) Sume forfetare - categorii specifice de costuri eligibile, clar identificate în prealabil.

z) Procesul de evaluare, selecție și contractare - totalitatea mecanismelor și activităților prin care autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, asigură: evaluarea și selecția proiectelor pe baza metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aprobate de Comitetul de Monitorizare în aplicarea prevederilor art. 40 și 73 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, precum și mecanismul de acordare a finanțărilor și semnare a contractului de finanțare/emitere a deciziei de finanțare, după caz, în conformitate cu rezultatul procesului de evaluare și selecție detaliat în Ghidul solicitantului și cu încadrare în alocarea financiară a apelului de proiecte lansat. Acest proces poate fi derulat în una sau mai multe etape;

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale Program

Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 implementează viziunea strategică pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând prioritățile și acțiunile pentru dezvoltarea acesteia din Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027, Strategia de Specializare Inteligentă 2021 - 2027 și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud-Muntenia.

Regiunea Sud-Muntenia se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate, în conformitate cu clasificarea Uniunii Europene.

Analiza planurilor de mobilitate urbană și a Planului de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia ilustrează faptul că mobilitatea și conectivitatea urbană sunt limitate, iar sistemele de transport public încă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.

Orașele din Regiunea Sud-Muntenia se confruntă cu probleme ce țin de uzura fizică a mijloacelor de transport public, de o infrastructură slab dezvoltată pentru transportul alternativ și o proiectare neadecvată a acesteia, de o flotă insuficientă de vehicule care să asigure un transport public confortabil și eficient, stații de autobuze nemodernizate, lipsite de puncte de informare pentru călători, precum și de lipsa de conectivitate între aceste tipuri de transport.

În 2019, transportul public local era asigurat în orașele din Regiunea Sud-Muntenia în principal de autobuze și microbuze. În perioada 2011 - 2019, 53% din orașele care asigurau transportul public de călători au înregistrat scăderi ale flotei de microbuze și autobuze, cele mai mari scăderi înregistrându-se în Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Slobozia și Călărași, cu peste 50% din flotă față de anul 2011.

Promovarea unei mobilități urbane durabile se traduce printr-un spectru larg de beneficii pentru cetățeni, cum ar fi îmbunătățirea calității vieții și a siguranței rutiere, calitate mai bună a aerului și poluare fonică redusă. Mobilitatea este un factor important pentru dezvoltarea economiei locale. Un trafic fluent, fără blocaje semnificative ajută la diminuarea substanțială a costurilor pentru comunitatea locală și atrage noi afaceri.

Îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun (material rulant) prin înlocuirea celor vechi cu vehicule noi electrice reprezintă o alternativă prietenoasă cu mediul și eficientă din punct de vedere al resurselor pentru deplasarea de zi cu zi a cetățenilor, iar dezvoltarea infrastructurii aferente va spori confortul, viteza de deplasare și va contribui la scăderea emisiilor de CO₂.

Realizarea de culoare de mobilitate și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru mijloacele de transport în comun va crește semnificativ frecvența serviciilor de transport, va reduce timpul de călătorie și va ajuta la decongestionarea traficului. Dezvoltarea transportului alternativ, prin crearea de piste pentru biciclete va promova utilizarea bicicletelor ca metodă de deplasare zilnică și nu folosirea ei doar în scop recreativ.

Prin extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) se urmărește atât actualizarea și modernizarea parcului auto și aducerea la standarde europene a serviciilor de alimentare, cât și scăderea nivelului de poluare, inclusiv fonică, din centrele urbane.

Realizarea sistemelor de tip Park&Ride va facilita transferul de la autoturismul personal la mijloacele de transport în comun persoanelor care se deplasează în scop recreativ, social sau pentru a munci și va contribui la scăderea blocajelor din trafic.

Investițiile în material rulant, vehicule, etc. vor fi realizate în condițiile existenței unui Contract de Servicii Publice corespunzător modelului atașat și care respectă prevederile Regulamentului 1370/2007.

Proiectele privind dezvoltarea mobilității urbane din cadrul acestui apel vor viza atât municipiile reședință de județ, cât și zona urbană funcțională a acestora.

2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

Prioritatea P3 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă

Fond - FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională)

Obiectiv de Politică 2 - O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile

Obiectivul Specific RSO2.8 - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.

Operațiunea A - Sprijin acordat municipiilor reședință de județ, inclusiv zonelor urbane funcționale ale acestora, din regiunea Sud-Muntenia, pentru investiții în operațiuni de mobilitate urbană multimodală sustenabilă.

2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

- Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate

internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

- Regulamentul (UE) nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- Regulamentul (UE) nr. 2020/2093 al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- Regulamentul (UE) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012
- Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului;
- Decizia CE pentru aprobarea Programului Regional Sud-Muntenia pentru perioada de programare 2021-2027;
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene;
- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
- Ordonanța de urgență nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- Hotărârea Guvernului nr. 942/20.12.2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor;

- Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 88/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea gestionării fondurilor europene nerambursabile destinate dezvoltării regionale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 171/2022 pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 696/2021 pentru modificarea Ordinului ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 4.423/2020 privind stabilirea structurii care asigură coordonarea operațională a programelor operaționale regionale pentru perioada de programare 2021-2027;
- Legea nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 107/1996 a apelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 292 din 3 decembrie 2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 155/2023 privind mobilitatea urbană durabilă
- Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea nr. 273/1994 privind aprobarea Regulamentului privind recepția construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 171/2022 pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 1777/ 2023 al ministrului investițiilor și proiectelor europene privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021–2027;
- Ordinul nr. 2041/2023 al ministrului investițiilor și proiectelor europene pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021–2027;
- Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale UE în implementarea fondurilor nerambursabile europene, elaborat de MIPE.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1 Tipul de apel

Prin prezentul Ghid specific se lansează apelul de proiecte de tip necompetitiv cu termen limită de depunere, cu numărul **PRSM/ID/ 2/3/2.8/A**.

Proiectele pot fi depuse conform perioadei menționate în cadrul secțiunii 4.3 a prezentului document.

Proiectele vor fi evaluate în ordinea depunerii acestora, pentru fiecare solicitant în parte.

Proiectele depuse, care au parcurs etapele de evaluare și selecție, obținând punctajul de calitate de **50 puncte** în urma evaluării tehnice și financiare, vor putea fi contractate în **ordinea depunerii**, în conformitate cu alocarea predefinită pentru fiecare municipiu reședință

de județ, așa cum au fost aprobate aceste alocări prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în vigoare la data lansării apelului (**Hotărârea nr. 11/19.12.2022**), în limita a **150%** din totalul alocării predefinite fiecăruia dintre municipiile reședință de județ.

O cerere de finanțare pentru un proiect, care este respins într-una din etapele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate fi redepusă în cadrul prezentului apel de proiecte, cu condiția corectării/îmbunătățirii aspectelor care au stat la baza respingerii inițiale a acestuia și încadrării în termenul limită de depunere.

ATENȚIE!!!

- În situația în care un municipiu reședință de județ nu depune proiecte de valoarea alocată, stabilită prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în termen de 2 ani de la data lansării apelului de proiecte, valoarea nesolicitată se constituie ca și economie la bugetul programului și va face obiectul unui nou apel, competitiv, pentru celelalte municipii reședință de județ.
- Solicitanții vor avea în vedere faptul că proiectele depuse de fiecare dintre aceștia vor fi contractate în ordinea depunerii acestora, în condițiile obținerii punctajului de calitate și în limita procentului de supracontractare susmenționate.

În cadrul acestui apel, drept instrumente teritoriale, se vor utiliza Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU), ce vor fi elaborate la nivelul UAT MRJ și vor include proiectele aferente zonelor urbane/zonelor urbane funcționale ale municipiilor reședință de județ.

Proiectele vor fi selectate de către Autoritățile Teritoriale în baza cuprinderii lor în cadrul SIDU, precum și în baza unei analize multicriteriale având ca factori teritoriile acoperite, grupurile țintă, contribuția proiectului la obiectivul SIDU, sinergia cu documentele strategice relevante și sinergia cu strategiile de cooperare europeană.

3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul prezentului apel, forma de sprijin utilizată este grantul nerambursabil.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară pentru acest apel de proiecte este **116,592,050.85** euro (FEDR+Buget de Stat+contribuție proprie), din care **99,103,243.23** euro finanțare din FEDR și **17,488,807.63** euro cofinanțare de la bugetul de stat și contribuție proprie a solicitantului.

Conform hotărârii Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia în vigoare la data lansării apelului (**Hotărârea nr.11/19.12.2022**), alocarea predefinită pentru municipiile reședință de județ, eligibile pentru acest apel, este:

Denumire municipiu	Județ	Total FEDR+BS (Euro)	
Pitești	Argeș	20,502,067.47	
Călărași	Călărași	15,017,969.48	
Târgoviște	Dâmbovița	15,963,162.48	
Giurgiu	Giurgiu	14,499,148.14	
Slobozia	Ialomița	13,694,164.84	
Ploiești	Prahova	23,342,649.88	
Alexandria	Teleorman	13,572,888.57	

3.4 Rata de cofinanțare

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare, se vor lua în calcul următoarele rate de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile:

FEDR: maxim 85%

Buget de Stat: maxim 13%

Contribuție beneficiar la cheltuieli eligibile: minim 2%

În cazul parteneriatului, modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în Acordul de parteneriat.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, dacă este cazul, ratele de co-finanțare mai sus-menționate se aplică fiecărui membru al parteneriatului pentru cheltuielile eligibile aferente acestuia.

3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Prezentul apel de proiecte acoperă întreaga regiune Sud-Muntenia și se aplică investițiilor realizate în toate cele 7 municipii reședință de județ, inclusiv zonele urbane funcționale ale acestora, din cele șapte județe din regiunea de dezvoltare Sud Muntenia, respectiv municipiile Pitești, Călărași, Târgoviște, Giurgiu, Slobozia, Ploiești și Alexandria.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Acțiunile sprijinite în cadrul apelului de proiecte nr. PR SM/ID/2/3/2.8/A vor urmări în principal îmbunătățirea eficienței transportului public de călători și a timpilor săi de parcurs, accesibilității, transferului către acesta de la transportul privat cu autoturisme, precum și a transferului către modurile nemotorizate de transport, în vederea tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.

Astfel, pentru atingerea obiectivului specific al acestei priorități de investiție sunt avute în vedere realizarea următoarelor tipuri de investiții:

- A. **Înființarea, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora (configurarea/ modernizarea/lărgirea /reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de mobilitate urbană sustenabilă) în vederea dezvoltării transportului public și implementării măsurilor de siguranță rutieră (pasarele pietonale, pasaje subterane/supraterane auto și pietonale, intervenții asupra sistemului de iluminat public și alte elemente conexe aferente traseului reabilitat, ce nu sunt elemente dominante ale proiectelor) pentru reducerea de CO₂ și dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane (sisteme de management a traficului, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride și terminale intermodale pentru transportul public urban, etc);**
- B. **Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, inclusiv configurarea/ modernizarea/ lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, numai în măsura în care astfel**

de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de mobilitate urbană sustenabilă, precum și intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc;

- C. Achiziționarea de autobuze/microbuze pentru transport școlar;
- D. Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană, inclusiv prin intervenții în depourile/ autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru retehnologizarea lor;
- E. Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile.

De asemenea, sunt finanțate activități conexe, după cum urmează:

- infrastructura edilitară aferentă investiției;
- întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane (inclusiv elaborarea/ actualizarea planurilor de mobilitate urbană).

Toate intervențiile propuse trebuie justificate prin Planul de Mobilitate Urbană, elaborat la nivel de municipiu reședință de județ.

Vor avea prioritate la finanțare proiectele care vor contribui la creșterea calității aerului, scăderea emisiilor de GES, creșterea siguranței rutiere și decongestionării traficului.

NOTĂ:

- Investițiile pentru îmbunătățirea transportului public urban și/sau școlar sunt destinate doar pentru achiziționarea mijloacelor de transport ecologice (tramvaie, troleibuze, autobuze electrice și/sau pe bază de hidrogen, microbuze electrice și/sau pe bază de hidrogen)
- Investițiile pentru realizarea sistemelor de tip 'park & ride' se vor realiza la periferia sau în afara orașelor.

Proiectele depuse în cadrul prezentului apel vor asigura atât caracterul complementar cât și caracterul integrat al activităților propuse.

Solicitantul va descrie în cererea de finanțare complementaritatea activităților propuse prin proiect cu investițiile propuse prin programele naționale (Programul Transport, Programul Tranziție Justă, Programul Național de Redresare și Reziliență, Programul Național de

Investiții Anghel Saligny), cu proiecte finalizate anterior sau aflate în curs de implementare, cu proiecte care urmează a fi implementate și care sunt selectate în lista de proiecte aferentă SIDJ, precum și prin programele comunitare (Mecanismul pentru Interconectarea Europei, Programul Transnațional Dunărea, Programul Orizont Europa, InvestEU, Programul Interreg URBACT IV și Programul Interreg Europe).

Cu privire la caracterul integrat, proiectele trebuie să includă activități din, cel puțin, două categorii de acțiuni eligibile menționate în cadrul punctelor A, B, C, D, E de mai sus la care se pot adăuga activitățile conexe privind infrastructura edilitară aferentă investiției și întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane.

Solicitantul va justifica în cererea de finanțare oportunitatea investițiilor propuse.

Proiectele din cadrul acestui apel vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană.

3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalele grupuri țintă, vizate în cadrul prezentului apel de proiecte, sunt:

- autoritățile publice locale și centrale;
- mediul de afaceri;
- populația municipiilor reședință de județ (inclusiv a orașelor și comunelor din zona urbană funcțională a acestora);
- utilizatori ai mijloacelor de transport în comun (turiști, navetiști, etc);
- operatorii de transport public;
- preșcolari și elevi;
- bicicliști.

3.8 Indicatori

3.8.1 Indicatori de realizare

În cadrul prezentului apel se vor cuantifica următorii indicatori de realizare:

RC057 - Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - pasageri.

Acest indicator reprezintă capacitatea de pasageri a materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv finanțat prin proiectele susținute (capacitatea specificată de producător pentru pasageri pe scaune și în picioare * nr. de mijloace de transport în comun). Materialul rulant ecologic include mijloace de transport public colectiv cu emisii reduse sau zero de carbon (autobuze, troleibuze, tramvaie, etc.).

RC058 - Piste ciclabile care beneficiază de sprijin - km.

Acest indicator reprezintă lungimea infrastructurii dedicate bicicliștilor, nou construite sau în mod semnificativ modernizate, prin proiectele sprijinite. Infrastructura dedicată bicicliștilor include infrastructura separată de drumurile destinate traficului auto sau de alte părți ale același drum prin mijloace structurale (borduri, bariere), străzile pentru bicicliști, tuneluri pentru bicicliști, etc. Pentru infrastructura pentru biciclete cu benzi separate pe câte un singur sens (de ex. pe fiecare parte a unui drum), lungimea se măsoară ca lungime a benzii de circulație.

RC059 - Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)

- buc.

Acest indicator reprezintă numărul de puncte de realimentare/ reîncărcare (noi sau modernizate) pentru vehicule nepoluante ecologice finanțate prin intermediul proiectelor sprijinite. Un punct de reîncărcare înseamnă o interfață care poate încărca un vehicul electric la un moment dat sau de a schimba bateria unui vehicul electric la un moment dat. Un punct de realimentare se referă la o instalație de realimentare pentru furnizarea de combustibil alternativ prin intermediul unei instalații fixe sau mobile. Combustibil alternativ înseamnă combustibili sau surse de energie care servesc, cel puțin parțial, ca substitut pentru sursele de petrol fosil în aprovizionarea cu energie pentru transport și care au potențialul de a contribui la decarbonizarea acesteia și de a spori performanța de mediu a sectorului transporturilor (a se vedea Directiva 2014/94).

RC074 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială

integrată - număr persoane

Acest indicator reprezintă numărul de persoane vizate de proiectele sprijinite în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată. Dubla numărare a populației acoperite de mai

multe proiecte pentru aceeași strategie în cadrul aceluiași obiectiv specific ar trebui să fie eliminată.

Din motive practice ce țin de disponibilitatea informațiilor, Autoritatea de Management a Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027 a definit populația ca fiind populația care locuiește în municipiile și orașele vizate de proiectele implementate.

RCO75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin - număr Indicatorul reprezintă numărul de contribuții la strategiile de dezvoltare teritorială integrată raportate pentru fiecare obiectiv specific care contribuie în conformitate cu articolul 28 literale (a) și (c) din REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI.

O strategie susținută prin mai multe proiecte în cadrul aceluiași obiectiv specific ar trebui să fie contabilizată o singură dată.

9SO2 - Municipii și orașe cu sisteme de transport public noi sau modernizate sau cu sisteme de mobilitate nemotorizate - număr municipii și orașe Indicatorul măsoară numărul de municipii și orașe cu sisteme de transport public noi sau modernizate sau cu sisteme de mobilitate nemotorizate.

Termenul de realizare a indicatorilor de realizare este la data finalizării implementării investiției, respectiv data plății finale către beneficiar.

3.8.2 Indicatori de rezultat

În cadrul prezentului apel se vor cuantifica următorii indicatori de rezultat:

RCR62 - Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate - utilizatori/an.

Acest indicator măsoară numărul de utilizatori anuali ai transportului public nou sau modernizat finanțat prin proiectele sprijinite. Transportul public acoperă transportul urban și suburban cu autobuzul, troleibuzul .

Modernizarea transportul public se referă la îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește infrastructura și accesul și calitatea serviciilor. Valoarea de bază a indicatorului este estimată

ca fiind numărul de utilizatori ai mijloacelor de transport ai serviciului de transport în anul anterior începerii intervenției, iar pentru serviciile noi este zero. Valoarea obținută este estimată ex-post ca fiind numărul de utilizatori ai serviciului de transport pentru anul următor finalizării fizice a intervenției;

RCR64 - Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile - utilizatori/an

Acest indicator măsura numărul de utilizatori anuali ai infrastructurii dedicate bicicliștilor finanțate prin proiecte sprijinite. Pentru definiția infrastructurii dedicate bicicliștilor, a se vedea indicatorul RCO58. Baza de referință a indicatorului este estimată ca fiind numărul anual de utilizatori ai infrastructurii pentru anul anterior începerii intervenției, iar acesta este zero pentru noile infrastructuri. Valoarea realizată este estimată ex-post ca număr de utilizatori care utilizează infrastructura, pentru anul după finalizarea fizică a intervenției.

Termenul de realizare a indicatorilor de rezultat este 1 an de la data finalizării implementării investiției, respectiv data plății finale către beneficiar.

3.8.3 Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul

3.9 Rezultatele așteptate

În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor menționa rezultatele așteptate în corelare cu activitățile propuse prin proiect.

Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.

Rezultatele care vor fi menționate în mod obligatoriu în cadrul fiecărui proiect, după caz, în funcție de activitățile incluse în proiect:

- Valoarea estimată a emisiilor GES (gaze cu efect de seră) - echivalent tone CO₂;
- Suprafețe pietonale/semipietonale construite/modernizate/extinse - mp.
- Număr de autobuze, troleibuze, tramvaie, microbuze pentru transport public, achiziționate - buc;

- Număr de autobuze/microbuze pentru transport școlar, achiziționate - buc;
- Stații de transport public construite/modernizate - număr;
- Depouri/autobaze pentru transportul public construite/modernizate/extinse - număr;
- Sisteme de e-ticketing create/modernizate/extinse - număr.
- Sub-sisteme de management ale traficului, precum și alte sisteme de transport inteligente create/modernizate/extinse - număr.
- Stații bike-sharing construite/modernizate/extinse - număr;
- Sisteme park & ride și terminale intermodale pentru transportul public urban construite/modernizate/extinse - număr;

Cuantificarea valorilor acestor rezultate așteptate se va realiza conform tabelului de mai jos:

Rezultat așteptat	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare estimată la finalul implementării proiectului

Realizarea rezultatelor asumate este obligatorie în perioada de implementare

3.10 Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11 Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13 Reguli privind ajutorul de stat

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor avea în vedere respectarea prevederilor principiului non-profitului, așa cum acesta este descris în art. 192 din Regulamentul CE nr.

1046/2018. În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul având în vedere acest aspect. Modul de calcul se regăsește în macheta de analiză și previziune financiară (funding-gap), iar contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile, va fi ajustată corespunzător.

În cazul municipiilor reședință de județ ale căror sisteme de transport public sunt puse la dispoziția operatorilor (de către solicitant sau prin mandatarea Asociației de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal), se va prezenta ca anexă obligatorie la momentul contractării sau în etapa de implementare, durabilitate, un contract de delegare a gestiunii serviciului de transport public local/zonal de călători/ hotărâre de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007¹ și, după caz, ale Legii nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, în vederea realizării următoarelor tipuri de investiții/activități:

- ✓ Achiziționarea de material rulant (tramvaie);
- ✓ Modernizarea materialului rulant existent (tramvaie);
- ✓ Achiziționarea de troleibuze;
- ✓ Achiziționarea de autobuze și microbuze ecologice;
- ✓ Crearea/extinderea traseelor de transport public electric (tramvai, troleibuz, stațiilor de încărcare pentru autobuzele alimentate electric);
- ✓ Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public, inclusiv infrastructura tehnică aferentă;
- ✓ Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”);

Atenție!

Pentru activitățile enumerate mai sus privind sistemele de transport public local, care intră sub incidența ajutorului de stat, **demararea lucrărilor**² se va realiza după depunerea cererilor

¹ A se vedea Grila 9, pagina 3, punctul 12 din https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/conferences/state-aid/rdi/5analytical_grids_state_aid_rules.pdf;

² Se va vedea art. 2 - Definiții, punctul 23 din *Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat*

de finanțare în MySMIS2021/SMIS2021+. „Demararea lucrărilor” înseamnă fie **demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției**, fie **primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente/mijloace de transport sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă**, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.

Se recomandă ca în contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public de călători/hotărârii de dare în administrare să fie prevăzute investițiile propuse de solicitant cu privire la sistemele de transport public local de călători, finanțate prin obiectivul specific RSO2.8 (mai ales cele prevăzute mai sus), inclusiv sub forma unor condiții suspensive.

Asigurarea conformității contractelor de servicii publice de transport local/zonal de călători cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007³ se va realiza în toate etapele proiectului (evaluare/contractare, implementare și durabilitate)

Pentru alte investiții, decât cele privind sistemele de transport public local/zonal de călători, ce vor fi operate de către terțe părți după finalizare (alții decât solicitantul), transmiterea către aceștia a dreptului de exploatare a infrastructurii/bunurilor create/modernizate/reabilite/extinse prin proiect pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectelor, se face prin procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii, precum și ale prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

În această situație se pot încadra următoarele activități:

- ✓ Achiziționarea și instalarea stațiilor de reîncărcare a automobilelor electrice;
- ✓ Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete;
- ✓ Construirea parcărilor de transfer de tip „park & ride” etc;

Pe perioada de implementare (dacă este cazul) și durabilitate a contractului de finanțare, în situația în care aceste investiții de mai sus vor fi operate de către solicitant sau de serviciile

³ Se are în vedere faptul că AM PRSM nu are atribuții în domeniul reglementării transportului public local/zonal de călători și nici în domeniul concurenței;

de interes public local aflate în subordinea acestuia, veniturile colectate pe seama utilizării investiției (de ex. prin bilete/tarife, publicitate etc.) nu vor depăși 50% din cheltuielile de exploatare ale investiției ce face obiectul proiectului, pentru a nu fi încălcate regulile privind ajutorul de stat. De asemenea, este responsabilitatea solicitantului ca la nivelul acestuia să existe un mecanism de control și verificare a tuturor costurilor și veniturilor, în scopul stimulării eficienței și evitării creșterii artificiale a costurilor.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

În calitate de co-inițitoare a SUERD, România își propune să participe la atingerea obiectivelor și țintelor SUERD 2021-2027. Acțiunile PRSM vor contribui la realizarea Planului de Acțiune al SUERD, prin contribuția adusă AP 1B-Acțiunea 4, ce vizează asigurarea sistemelor de transport metropolitane durabile și mobilitate, AP 1B-Acțiunea 6, ce are ca obiectiv dezvoltarea de terminale multimodale, AP 1B Acțiunea 7, ce vizează dezvoltarea sistemelor inteligente de trafic prin utilizarea tehnologiilor ecologice și AP 3 Acțiunea 1, ce vizează promovarea investițiilor în forme de turism verde, inclusiv ciclism.

În cadrul acestui apel sunt încurajate acțiunile de cooperare transfrontalieră. Astfel, în cazul în care un proiect este menționat în SIDU ca fiind complementar cu un proiect transfrontalier implementat sau în curs de implementare, precum și ca fiind complementar sau contribuind la SUERD, proiectul va obține punctaj suplimentar în evaluarea tehnică și financiară.

3.16 Principii orizontale

Investițiile se vor realiza cu respectarea drepturilor fundamentale și vor fi în conformitate cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, precum și în conformitate cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, de șanse, nediscriminarea (pe bază de sex, origine rasială sau etnică,

religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală), accesibilitatea, dezvoltarea durabilă și principiul DNSH.

Solicitanții au obligația să demonstreze că proiectele propuse nu contravin acestor principii, astfel, vor detalia în proiecte modalitatea de respectare a principiilor de mai sus.

În secțiunea relevantă din cererea de finanțare va fi descris modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă și se vor evidenția elementele relevante în raport cu asigurarea accesibilității.

În cadrul Declarației Unice, solicitantul își va asuma că va respecta, pe durata pregătirii și implementării proiectului, prevederile legislației europene și naționale în domeniul dezvoltării durabile, inclusiv DNSH, egalității de șanse, și nediscriminării, egalității de gen, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap.

3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În cadrul prezentului apel de proiecte sunt prevăzute următoarele criterii de eligibilitate cu privire la aspectele de mediu, astfel:

- Proiectele propuse fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018, în cazul proiectelor care pot avea efecte semnificative asupra mediului;
- Investițiile propuse trebuie să asigure respectarea și conformitatea cu principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm", denumit în continuare DNSH).
- Proiectele asigură imunizarea la schimbările climatice pentru investițiile în infrastructura educațională la nivelul antepreșcolar și preșcolar.

Nerespectarea acestor criterii de eligibilitate duce la respingerea proiectelor, acestea fiind considerate neeligibile.

1. În conformitate cu prevederile art.73, alin.2, lit. (e) din Regulamentul UE nr.1060/2021, proiectele care intră sub incidența Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare și că evaluarea soluțiilor alternative a fost luată în considerare în mod corespunzător.

Astfel, potrivit prevederilor Legii nr. 292/ 2018, proiectele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, datorită, printre altele, naturii, dimensiunii sau localizării lor, fac obiectul unei solicitări de aprobare de dezvoltare și al unei evaluări a impactului lor asupra mediului înaintea emiterii acestei aprobări, în conformitate cu deciziile autorităților competente pentru protecția mediului.

2. Potrivit cu prevederilor art.9, alin.4 din Regulamentul UE nr.1060/2021, proiectele trebuie să fie în conformitate cu principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH).

Solicitanții vor avea în vedere includerea în cererea de finanțare și în documentația tehnică, acolo unde este cazul, a măsurilor identificate în analiza principiului DNSH efectuată la nivelul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027.

Respectarea acestui principiu se va verifica în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Pe lângă criteriul de eligibilitate, în grila de evaluarea tehnică și financiară există un subcriteriu potrivit căruia proiectele vor fi punctate dacă vor propune măsuri cu un impact minim sau nesemnificativ asupra mediului, suplimentare față de cerințele minime legale.

Solicitantul va completa Declarația DNSH prin care își va asuma respectarea cerințelor și măsurilor prevăzute în analiza principiului DNSH efectuată la nivelul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027. Declarația este anexată ghidului solicitantului.

Concluziile analizei DNSH efectuată la nivelul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, pentru Obiectivul Specific RSO2.8, pentru acțiunile indicative prevăzute în prezentul ghid, sunt:

1. Atenuarea schimbărilor climatice

Obiectivul acțiunilor este tocmai reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin investiții precum cele referitoare la mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora, în dezvoltarea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare.

Astfel, obiectivul privind atenuarea schimbărilor climatice nu este prejudiciat întrucât acțiunile propuse nu generează emisii semnificative GES.

2. Adaptarea la schimbările climatice

Acțiunile propuse nu vor duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine, asupra naturii sau asupra activelor. Dimpotrivă, acestea vor contribui la diminuarea emisiilor de CO₂ și alte gaze cu efect de seră ceea ce înseamnă atenuarea efectelor insulelor de căldură urbane, îmbunătățirea sănătății și a bunăstării locuitorilor spațiilor urbane.

Având în vedere faptul că investițiile se vor realiza în localități urbane amplasate în diferite zone ale regiunii, ce au diferite vulnerabilități din punct de vedere a condițiilor de mediu/climatice (inundații, ploi torențiale, valuri de căldură etc.), se vor evalua și riscurile legate de inundații, eroziune pluvială, alunecări de teren și în cazul în care sunt identificate probleme de adaptare, în special în ceea ce înseamnă amplasarea infrastructurii în zone inundabile sau în zone cu risc de alunecări de teren, vor fi puse în aplicare soluții specifice de adaptare, astfel:

- proiecțiile vulnerabilităților din arealul investițiilor vor fi avute în vedere în faza de proiectare, cu impact asupra soluțiilor tehnice selectate
- în cazul în care sunt identificate probleme de adaptare, în special în ceea ce înseamnă amplasarea infrastructurii în zone inundabile sau în zone cu risc de alunecări de teren, să fie puse în aplicare soluții specifice de adaptare
- soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local.

3. Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine

- investițiile nu trebuie să fie nocive pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al cursurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane
- investițiile nu trebuie să contribuie la creșterea stresului hidric în regiune
- pentru construcțiile noi, se recomandă ca alimentarea cu apă potabilă să se asigure din rețeaua publică de alimentare cu apă iar apa uzată menajeră să fie colectată în rețeaua publică de canalizare;

4. Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național

- Planul național de gestionare a deșeurilor aprobat prin HG nr. 942/20.12.2017, elaborat în baza Directivei privind deșeurile 2008/98/CE, modificată prin Directiva (UE) 2018/851:

- titularii pe numele cărora au fost emise autorizații de construire și/sau desființare potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor asigura gestionarea deșeurilor din construcții și desființări, astfel încât să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, de minimum 70% din masa deșeurilor nepericuloase provenite din activități de construcție și desființări, cu excepția materialelor geologice naturale definite la categoria 17 05 04 din anexa la Decizia Comisiei din 18 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului;
- la sfârșitul duratei de viață a echipamentelor (electrice și electronice) se va ține cont de prevederile Anexei VII la Directiva 2012/19/UE, cu completările și modificările ulterioare;
- deșeurile generate vor fi gestionate în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor, cu obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor aprobat prin HG nr. 942/20.12.2017 și cu articolul 28 din Directiva 2008/98/CE, modificată prin Directiva (UE) 2018/851, cu completările și modificările ulterioare (colectare selectivă, reutilizare și depozitare finală);
- proiectarea clădirilor și tehnicile de construcție vor sprijini circularitatea, să fie cât mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, adaptabile, flexibile și demontabile.

5. Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol

- reducerea zonelor de excavare deschise și coordonarea adecvată a activităților de excavare, sortare, compactare;
- eșalonarea lucrărilor astfel încât să se evite funcționarea simultană a unui număr mare de echipamente, în conformitate cu normele tehnice specifice;
- aplicarea vopselelor pe elementele constructive se va face prin utilizarea unor cantități minime de vopsea, grund și diluanți și aplicarea cu dispozitive speciale care asigură evacuări minime de COV-uri în atmosferă;
- marcarea cu bariere a organizării de șantier pentru a nu afecta și alte suprafețe în afara celor necesare, stabilite prin proiect;

- prevenirea eroziunilor și a transportului sedimentelor din zonele de construcții, inclusiv drumuri, în cursurile de apă;
- evitarea depozitării pe sol a materialelor care în urma expunerii la precipitații conduc la infiltrații pentru sol și acviferul freatic (prin impermeabilizarea suprafețelor de depozitare);
- se va urmări derularea tuturor lucrărilor astfel încât să se prevină eventualele contaminări ale zonei, datorate scurgerii accidentale de combustibili sau lubrifianți de la echipamentele/utilajele utilizate la lucrări.
- în cazul poluării accidentale se va interveni imediat cu substanțe absorbante/neutralizatoare, iar defecțiunile mijloacelor de transport și/sau utilajelor vor fi remediate în unități de service specializate;
- dacă este cazul, depozitele de sol fertil și de pământ rezultate se vor amplasa în imediata apropiere a zonelor de lucru de la care provin, fără afectarea terenurilor adiacente;
- înălțimea maximă de depozitare va asigura stabilitatea depozitului de sol excavat;
- limitarea, acolo unde este posibil, a numărului de treceri ale vehiculelor pe drumurile neasfaltate, în special în zonele cu sol sensibil sau pe pante abrupte;
- după realizarea lucrărilor aferente proiectului, vor fi întreprinse lucrări de refacere a amplasamentului;
- se iau măsuri de reducere a zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul lucrărilor de construcție sau întreținere; dacă este cazul, zgomotul și vibrațiile generate de modernizarea și utilizarea infrastructurii sunt atenuate prin introducerea unor șanțuri deschise, a unor ziduri-barieră sau a altor măsuri și respectă dispozițiile Directivei 2002/49/CE.

6. Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor

- lucrările vor respecta perimetrul stabilit al proiectelor;
- se vor respecta condițiile și măsurile de protecția mediului (inclusiv privind termenele de execuție a lucrărilor) stabilite de autoritățile pentru protecția mediului și în documentele existente sau emise în urma parcurgerii procedurilor de mediu aferente (acord de mediu, EA, RIM etc.);
- se va evita utilizarea de drumuri suplimentare, care constituie o formă severă de exercitare a presiunii antropice asupra populațiilor mai puțin mobile ale unor grupuri de animale;

- nu se vor realiza organizări de șantier, depozite de materiale, gropi de împrumut etc. în perimetrul siturilor Natura 2000 sau în apropierea limitelor acestora;
- se vor lua măsuri concrete pentru împiedicarea scurgerilor accidentale de motorină, ulei sau alte substanțe periculoase/ poluante în apă sau pe sol;
- pentru a nu produce o fragmentare a habitatelor de interes comunitar și blocarea circulației libere a speciilor de animale de interes comunitar, se vor adopta soluții tehnice corespunzătoare și adaptate situațiilor din teren;
- activitățile pe fronturile de lucru vor fi întrerupte în timpul nopții, pentru a nu deranja activitățile fiziologice nocturne ale speciilor;
- interzicerea oricărei forme de recoltare, capturare, ucidere, vătămare a eventualelor specii de faună aflate în mediul lor natural;
- monitorizarea calității factorilor de mediu și a componentelor de biodiversitate atât în perioada de execuție, cât și în perioada de exploatare.

3. Asigurarea imunizării la schimbările climatice. În conformitate cu prevederile art.73, alin.2, lit. (j) din Regulamentul UE nr.1060/2021, în cazul proiectelor de infrastructură cu o durată de viață de, cel puțin, cinci ani, se va realiza o analiză cu privire la imunizarea la schimbările climatice.

Analiza cuprinde măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la schimbările climatice și va fi elaborată având la bază modelul anexat ghidului solicitantului. Această metodologie cuprinde descrierea a doi piloni (atenuare, adaptare) și fiecare pilon descrie câte două etape (examinare, analiză detaliată).

Cu privire la pilonul de atenuare, pentru acele proiecte pentru care nu este necesară o evaluare a amprente de carbon, se prezintă analiza într-o declarație/ justificare care oferă o concluzie cu privire la neutralitatea climatică și se analizează, mai departe, pilonul referitor la adaptarea la schimbările climatice.

În ceea ce privește pilonul de adaptare la schimbările climatice, dacă în etapa de examinare nu sunt identificate vulnerabilități climatice semnificative care să justifice o analiză aprofundată, se va prezenta analiza într-o declarație/ justificare care oferă, în principiu, o concluzie privind reziliența la schimbările climatice.

Astfel, concluziile cu privire la neutralitatea climatică și cele cu privire la adaptarea la schimbările climatice se vor compila într-un document consolidat care va reprezenta documentația de imunizare la schimbările climatice.

Se va verifica și corelarea informațiilor privind măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice cu informațiile relevante privind respectarea principiului DNSH.

Pe lângă criteriul de eligibilitate, în grila de evaluarea tehnică și financiară există un criteriu potrivit căruia proiectele vor fi punctate în funcție de contribuția la neutralitatea climatică și de capacitatea de adaptare la schimbările climatice, pentru acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.

3.18 Caracterul durabil al proiectului

În conformitate cu art. 65 al Regulamentului (UE) 1060/ 2021, solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027, pe termenul de 5 ani anterior menționat, nu trebuie să :

- înceteze sau delocalizeze activitatea prevăzută în afara regiunii vizate de program;
- să realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- să realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a operațiunii și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Aceste elemente sunt asumate de către solicitant prin Declarația Unică, iar în etapa de contractare, solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu prevederile art.65 al Regulamentului (UE) 1060/ 2021.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În cadrul prezentului apel de proiecte respectarea prevederilor legislației comunitare și naționale în vigoare referitoare la egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea, dezvoltarea durabilă reprezintă o condiție de eligibilitate.

Respectarea acestui principiu se va verifica în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Nerespectarea acestui criteriu de eligibilitate duce la respingerea proiectelor, acestea fiind considerate neeligibile.

De asemenea, în grila de evaluarea tehnică și financiară există criterii potrivit cărora proiectele vor fi punctate dacă propun măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.

3.20 Teme secundare

În cadrul prezentului apel de proiecte se va finanța și activități privind întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane (inclusiv elaborarea/actualizarea PMUD), drept activități conexe.

O activitate orizontală care trebuie asociată, în mod obligatoriu, unei/unor activități eligibile, după caz, din categoriile de activități A, B, C, D, E este reprezentă de: elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă, în care sunt fundamentate inclusiv proiectele/activitățile acestora, propuse la finanțare, prin Prioritatea 3, Obiectivul Specific RSO 2.8.

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

O activitate orizontală încurajată este activitatea de promovare a activităților proiectului și de conștientizare a populației cu privire la avantajele/beneficiile utilizării serviciului de transportul public local de călători și/sau a modurilor nemotorizate de transport.

Activitățile de comunicare și vizibilitate aferente proiectului sunt obligatorii și vor fi în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală care va fi pus la dispoziție, în format electronic, pe site-ul dedicat programului (2021-2027.adrmuntenia.ro).

Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, indicațiile tehnice din Ghidul de Identitate Vizuală.

De asemenea, în cazul prezentului apel, pentru proiectele cu valoarea totală mai mare de 10 000 000 euro, se va avea în vedere inclusiv conformitatea cu prevederile art. 50, punctul 1(e) din Regulamentul 1060/ 2021: ”în cazul operațiunilor de importanță strategică și al operațiunilor al căror cost total depășește 10 000 000 EUR este obligatoriu organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei și a autorității de management competente”.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Reprezintă data publicării Ghidului Solicitantului pentru apelul de proiecte.

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Prezentul apel de proiecte are termen-limită de depunere, lăsând, totodată, solicitanților timpul necesar pentru pregătirea și depunerea cererilor finanțare.

Astfel, proiectele vor putea fi depuse într-un termen de **24 de luni** de la data deschiderii apelului de proiecte.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: 01.06.2024, ora 08.00

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: 30.04.2026, ora 16.30

4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor

Prezentul apel de proiecte se lansează prin sistemul informatic MySMIS2021.

Depunerea unei cereri de finanțare reprezintă operațiunea de transmitere, de către un solicitant, a unei cereri de finanțare, prin intermediul aplicației SMIS2021/MySMIS2021+.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ alocă, în mod automat, codul proiectului (codul SMIS) pentru fiecare cerere de finanțare la momentul începerii completării acesteia de către un solicitant. Ordinea codurilor SMIS nu reflectă ordinea depunerii proiectelor.

Codul SMIS va fi utilizat, în mod obligatoriu, în toată corespondența referitoare la proiectul căruia i-a fost alocat.

Toate etapele aferente unui proiect (depunere, evaluare, contractare, implementare, durabilitate) se vor desfășura prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1 Cerințe privind elibigilitatea solicitanților și partenerilor

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

1. Forma de constituire a solicitantului

Prezentul apel de proiecte este dedicat, exclusiv, solicitanților eligibili din regiunea Sud-Muntenia.

Solicitanții de finanțare pot fi:

- Unitățile administrativ-teritoriale din regiunea Sud-Muntenia (definite conform **OUG nr.57/03.07.2019 privind Codul Administrativ**, cu modificările și completările ulterioare):
 - **UAT Municipiu reședință de județ**
- Parteneriatele între unități administrativ teritoriale din regiunea Sud-Muntenia (definite conform **OUG nr. 57/03.07.2019 privind Codul Administrativ**, cu modificările și completările ulterioare), respectiv:
 - **UAT Municipiu reședință de județ, în calitate de lider și UAT Oraș/Comună din zona funcțională urbană** (dacă zona de intervenție a unui proiect este situată atât pe teritoriul municipiului reședință de județ cât și pe teritoriul unei comune din zona de intervenție definită în cadrul **SIDU** aferentă MRJ)

- Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat.
- Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor.
- De asemenea, în situația în care sunt executate lucrări de construire pe albiile și/sau malurile râurilor, aflate în administrarea A.N.A.R./administrațiilor bazinale de apă, se pot încheia Acorduri-cadru de parteneriat privind colaborarea dintre administrația bazinală de apă și UAT municipiul reședință de județ (Modelul), fără ca administrația bazinală de apă să reprezinte un partener în sensul OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare, ci un colaborator care asigură buna implementare a proiectului (a se vedea Obligațiile Administrației Bazinale din Modelul Acordului-cadru de parteneriat.....).

2. Solicitantul și/sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, NU se încadrează în niciuna din situațiile de excludere, prezentate în Declarația unică.

Solicitantul și reprezentantul său legal nu se încadrează în niciuna dintre situațiile de excludere prezentate în modelul declarației unice, după cum urmează :

- ✓ Solicitantul nu se află în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:
 - a. Să se afle în incapacitate de plată/ în stare de insolvență, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrative teritoriale, respective conform Legii nr.85/2014 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, după caz ;
 - b. Să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.;
 - c. să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/ infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:
 - a. în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:

- recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de AMPR Sud-Muntenia și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat
- a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- b. să fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic conform normelor legale în vigoare
- c. deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului
- ✓ Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:
 - a. Să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.
 - b. Să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentelor apeluri de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Sud-Muntenia 2021-2027.
 - c. Să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare a prezentelor apeluri de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027
 - d. Să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

În cazul parteneriatelor, toți membrii acestora vor completa și prezenta această declarație.

3. Drepturi asupra infrastructurii vizate pentru execuția de lucrări care necesită autorizație de construire/desființare:

Solicitanții eligibili, menționați în secțiunea 3.7 a prezentului document, trebuie să dețină, după caz:

- A. Dreptul de proprietate publică/privată;
- B. Dreptul de administrare.
- C. Dreptul de superficie
- D. **Dreptul de administrare temporară**, pentru acele situații în care solicitantul, inclusiv partenerul, nu are posibilitatea obținerii dreptului de proprietate de administrare sau de superficie, după caz (spre exemplu, în conformitate cu prevederile art. 25, alin. (8) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare sau art. XII din OUG 171/2022).

Aceste drepturi asupra imobilelor, obiect al proiectului trebuie să confere solicitantului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu legislația în vigoare la data emiterii Autorizației de construire. Definirea drepturilor reale anterior menționate se realizează în conformitate cu prevederile Codului Civil și cu legislația aplicabilă.

Prin actele de administrare solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției, în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021.

Perioada pentru care este conferit dreptul de administrare solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare.

În ceea ce privește dreptul de administrare temporară:

- conform prevederilor art. 25 alin. (8) din *Legea apelor* nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în scopul implementării acestor proiecte se conferă beneficiarilor proiectelor un drept legal de administrare temporară asupra terenurilor din domeniul public al apelor, fără a face anterior dovada deținerii terenului, exclusiv pe durata implementării și monitorizării proiectelor prevăzute în contractele de finanțare. Dreptul de administrare temporară asupra terenurilor se înscrie în cartea funciară și se radiază din cartea funciară la solicitarea beneficiarilor publici care implementează proiecte. Dreptul de administrare temporară încetează odată cu finalizarea duratei de implementare sau, după caz, finalizarea duratei de monitorizare a proiectului. Dreptul legal de administrare temporară se consemnează în avizul de gospodărire a apelor și încetează la data finalizării duratei de implementare sau, după caz, la data finalizării duratei de monitorizare a proiectelor conform alin. (9).

- conform prevederilor art. XII alin. (1) din OUG 171/2022, în scopul implementării acestor proiecte, se conferă beneficiarilor proiectelor un drept legal de administrare temporară asupra terenurilor din domeniul public al statului, constituit pe baza unui protocol de delegare încheiat între administratorul de drept și beneficiarul proiectului, exclusiv pe durata implementării și monitorizării prevăzută în contractele de finanțare aferente proiectelor. Dreptul de administrare temporară asupra terenurilor se înscrie în cartea funciară și se radiază din cartea funciară, la solicitarea beneficiarilor care implementează proiectele. Dreptul de administrare temporară încetează odată cu finalizarea duratei de implementare sau, după caz, finalizarea duratei de monitorizare a proiectului. Prin protocolul de delegare se stabilesc: denumirea și datele de identificare ale părților protocolului; obiectul protocolului, respectiv dreptul de administrare temporară delegat în favoarea beneficiarului; durata protocolului și a dreptului de administrare temporară; drepturi și obligații ale beneficiarului, cu respectarea regimului categoriei de folosință a terenului, conform legislației incidente; situația și delimitarea terenului care face obiectul protocolului și datele de identificare ale acestuia; starea în care se află terenul; obligații ale implementatorului privind respectarea regulilor de eligibilitate ale finanțatorului și privind obligativitatea asigurării pistei de audit și asigurarea disponibilității documentelor, în conformitate cu prevederile contractelor de finanțare; alte categorii de informații necesare pentru delegarea dreptului de administrare temporară și implementarea proiectului.

- conform art. XII alin. (5) din OUG 171/2022, dacă prin implementarea proiectului de infrastructură s-au generat active, respectiv bunuri care nu fac obiectul activității administratorului de drept stabilit conform legii, protocoalele de delegare prevăzute la alin. (1) se pot încheia pe perioada existenței activelor sau bunurilor generate ca urmare a implementării proiectului. Pe perioada în care s-a delegat dreptul de administrare temporară, autoritățile administrației publice locale exercită atribuțiile specifice calității de administrator, respectiv desfășoară activități de mentenanță/reparații/investiții și alte categorii de activități și suportă din bugetele proprii cheltuielile generate de aceste activități.

Din documentele privind drepturile reale asupra imobilului trebuie să reiasă faptul că dreptul respectiv este menținut pe toată perioada implementare și durabilitate a investiției.

Solicitantul trebuie să dețină dreptul de execuție a lucrărilor de construire asupra imobilelor ce fac obiectul proiectului, conform legislației în vigoare, la data emiterii Autorizației de construire.

Prin „**imobil**”, în sensul Legii nr. 7/1996 *a cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe

teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, care se identifică printr-un număr cadastral unic.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare sau în perioada de durabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de construire/exploatare ale infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Imobilele (în conformitate cu prezentul criteriu de eligibilitate), ce fac obiectul proiectului care implică execuția de lucrări de construcții, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții începând de la momentul depunerii cererii de finanțare:

- ✓ să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea și exploatarea operațiunii;
- ✓ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- ✓ să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PRSM incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PRSM 2021-2027.

În accepțiunea AM PRSM nu este considerată sarcină dreptul de administrare/ dreptul de folosință cu titlu gratuit înscris în cartea funciară în favoarea unei structuri aflate în subordinea solicitantului și care nu afectează condițiile de implementare și exploatare ale proiectului.

Nu este considerată sarcină punerea la dispoziția operatorului de transport public local de călători a sistemelor de transport public ce fac obiectul proiectului.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul OI în cadrul etapei de verificare a eligibilității.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PRSM 2021-2027, pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- ✓ Să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- ✓ Să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar/administrator/superficiar al infrastructurii, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- ✓ Să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

În vederea asigurării cerințelor de mai sus, solicitantul va completa Declarația unică, anexată prezentului ghid. Pentru confirmarea capacității de a asigura caracterul durabil al investiției, cel târziu în etapa de contractare, solicitantul va depune documentul care să ateste faptul că deține dreptul de administrare/administrare temporară pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la data plății finale. Documentul respectiv se va depune obligatoriu, chiar dacă solicitantul are obligația de a fi prezentat autorizația de construire valabilă pentru lucrările prevăzute prin proiect.

De asemenea, în etapa de contractare, asumarea privind asigurarea cheltuielilor de întreținere și de mentenanță se va include în Hotărârea de aprobare a proiectului, anexă la prezentul ghid.

Aceste elemente constituie clauze în contractul de finanțare.

4. Drepturi asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri mobile⁴, după caz, ce fac obiectul proiectului la momentul depunerii cererii de finanțare/în etapa contractuală/de implementare, după caz, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse).

În vederea respectării prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze următoarele:

a) Dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri mobile, după caz, ce fac obiectul proiectului;

Pentru activitatea de modernizare a materialului rulant (tramvaielor) și pentru modernizarea/extinderea unor sisteme de transport inteligente (STI)-e-ticketing, managementul traficului etc. este obligatoriu ca solicitantul să dețină dreptul de proprietate publică/privată asupra tramvaielor sau bunurilor ce alcătuiesc sistemele existente, ce urmează a fi modernizate/extinse. În perioada de operare, pentru materialul rulant modernizat se vor avea în vedere prevederile legislației în vigoare⁵ privind proprietatea.

Pentru alte tipuri de activități ce implică instalarea de echipamente în mijloacele de transport public (de ex. privind sistemele de e-ticketing, managementul traficului), solicitantul va dovedi fie că deține dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport în care se instalează STI (și i se aplică condițiile de la această criteriu), fie că

⁴ De exemplu, în cazul modernizării/extinderii unor sisteme de transport inteligente (STI);

⁵ Conform art. 2, lit. j, capitolul I și al art. 8, alin. (1), capitolul II din *Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice - Republicare**), modificată prin Legea nr. 225/2016, art. I, punctul 6, respectiv punctul 13 și conform Art. VIII din Legea nr. 225/2016;

deține dreptul de folosință ca drept real/de creanță din partea operatorului de transport public pentru instalarea echipamentelor în mijloacele sale de transport (și i se aplică condițiile de la criteriul 5 din această secțiune, de mai jos).

Atenție!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare sau în perioada de durabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de realizare a activităților ce fac obiectul proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Materialul rulant (tramvaie ce urmează a fi modernizate) și sistemele de transport inteligente existente ce fac obiectul proiectului, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- ✓ să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea și exploatarea operațiunii;
- ✓ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- ✓ să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Garanțiile reale asupra materialului rulant și STI, după caz (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AMPR SM incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PRSM 2021-2027.

Nu este considerată sarcină punerea la dispoziția operatorului de transport public local de călători a sistemelor de transport public ce fac obiectul proiectului.

Fiecare caz în parte va fi analizat în cadrul etapei de verificare a eligibilității.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PRSM 2021-2027, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- ✓ Să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- ✓ Să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar al materialului rulant modernizat, al mijloacelor de transport (dacă este cazul), al bunurilor aferente sistemelor de transport inteligente existente, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare și;

- ✓ Să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Aceste elemente constituie clauze în contractul de finanțare.

5. Drepturi asupra imobilelor și asupra mijloacelor de transport public în cazul proiectelor ce vizează activitățile de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru sub-activitatea de creare/modernizare/extinderea a iluminatului public⁶ la depunerea cererii de finanțare, pe perioada de implementare, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse).

Pentru activitatea de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru sub-activitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public, în cazul în care solicitantul nu dovedește dreptul de proprietate publică/privată/administrare/superficie asupra obiectivelor de investiție, în conformitate cu cele prevăzute la criteriile 3 și 4, poate să demonstreze, la data depunerii cererii de finanțare, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică. Acesta trebuie să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției. În acest sens, solicitantul poate să demonstreze:

- ✓ **Dreptul de folosință asupra mijloacelor de transport public deținute de către operatorul de transport public**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- ✓ **Dreptul de folosință asupra unor imobile aflate în proprietatea operatorului de transport public/altor instituții publice, ce vor funcționa ca dispecerate aferente acestor sisteme**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare. În acest caz, asupra clădirii dispeceratelor pentru care solicitantul are asigurat doar dreptul de folosință nu se vor executa prin proiect lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire;

⁶ Punctual, doar în cazul activităților I și III, categoria B descrise în cap.4.2.1 ;

- ✓ **Dreptul de folosință asupra unor imobile pentru instalarea componentelor sub-sistemelor CCTV, respectiv a camerelor de supraveghere a traficului, ce fac parte din sistemul de management al traficului sau a camerelor de supraveghere a parcărilor pentru biciclete, „park and ride” etc, după caz, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;**
- ✓ **Dreptul de folosință a unor imobile (de ex. stâlpi), pentru instalarea punctuală a sistemului de iluminat pentru zone pietonale, semi-pietonale și piste/trasee pentru biciclete, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare. În acest caz, asupra imobilelor respective nu se vor executa lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire.**

Pentru toate situațiile de mai sus, în care solicitantul **demonstrează doar un drept de folosință** asupra obiectivelor de investiție, acesta trebuie să demonstreze **acordul proprietarului** pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului.

În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului specific pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire, se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va fi respins.

În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz. Noua documentație tehnico-economică reproiectată și bugetul proiectului pot face subiectul evaluării tehnico-economice sau a unei evaluări tehnico-economice simplificate, conform celor stabilite printr-o Instrucțiune AM PRSM.

ATENȚIE!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare sau în perioada de durabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de realizare a activităților ce fac obiectul proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă

acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PRSM 2021-2027, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- ✓ Să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- ✓ Să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar al bunurilor / echipamentelor achiziționate, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- ✓ Să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Aceste elemente constituie clauze în contractul de finanțare.

6. Solicitantul va dovedi capacitatea financiară de a asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile (minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile), acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului și asigurarea costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare (având în vedere art.73 alin.2, lit (d) din Regulamentul (UE) nr.1060/ 2021).

În cazul parteneriatului, dovada **capacității de cofinanțare se face de lider și/sau partener / după caz**. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

5.1.2 Categorii de solicitanți eligibili

- Unitățile administrativ-teritoriale din regiunea Sud-Muntenia (definite conform **OUG nr.57/03.07.2019 privind Codul Administrativ**, cu modificările și completările ulterioare):

- UAT Municipiu reședință de județ

- Parteneriatele între unități administrativ teritoriale din regiunea Sud-Muntenia (definite conform **OUG nr.57/03.07.2019 privind Codul Administrativ**, cu modificările și completările ulterioare), respectiv:

- **UAT Municipiu reședință de județ, în calitate de lider și UAT Oraș/Comună din zona funcțională urbană** (dacă zona de intervenție a unui proiect este situată atât pe teritoriul municipiului reședință de județ cât și pe teritoriul unei comune din zona de intervenție definită în cadrul **SIDU** aferentă MRJ)

5.1.3 Categorii de parteneri eligibili

- Unitățile administrativ-teritoriale din regiunea Sud-Muntenia (definite conform **OUG nr.57/03.07.2019 privind Codul Administrativ**, cu modificările și completările ulterioare):

- **UAT Oraș/Comună din zona funcțională urbană** (numai în cazul în care zona de intervenție a unui proiect este situată atât pe teritoriul liderului cât și pe teritoriul unui oraș/unei comune din zona funcțională urbană), în calitate de partener în cadrul unui parteneriat având, în mod obligatoriu, desemnat drept lider **UAT Municipiu reședință de județ eligibil**.

Pe teritoriul UAT Oraș/Comună/Comune din zona funcțională urbană a municipiului reședință de județ, parteneri în proiect și incluse în zona de studiu a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, se vor putea realiza investiții comune cu municipiul reședință de județ ce vizează transportul public de călători și/ sau moduri nemotorizate de transport, inclusiv stații de transport public, depouri/autobaze, amplasarea de parcări de transfer de tip „park and ride”.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect important la nivelul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, astfel că în cadrul prezentului apel a fost prevăzută posibilitatea depunerii cererilor de finanțare în parteneriat.

Când proiectul se implementează în parteneriat, prin "solicitant/beneficiar" se înțelege întregul parteneriat (lider de parteneriat și partenerii) iar drepturile și obligațiile solicitanților/beneficiarilor revin și partenerilor.

Liderul parteneriatului va fi reprezentat de unitatea administrativ-teritorială municipiu reședință de județ.

Cererea de finanțare va fi depusă de liderul parteneriatului.

Schimbul de informații pentru toate etapele aferente unui proiect se va realiza prin intermediul liderului de parteneriat..

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta. Astfel, dacă în perioada de implementare sau durabilitate se constată neîndeplinirea unui criteriu inițial de eligibilitate, întregul proiect devine neeligibil.

Excepție de la această regulă face criteriul privind valorile minimă/totală a proiectului, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv.

Criteriile generale aplicabile prezentului apel de proiecte cu privire la eligibilitatea proiectului și a activităților sunt următoarele:

1.Încadrarea proiectului în obiectivele Priorității P3, Obiectivul Specific RSO2.8

Activitățile propuse prin proiect trebuie să vizeze, exclusiv, realizarea obiectivelor Priorității P3.

În cadrul acestui apel de proiecte vor fi sprijinite activități specifice care să conducă la îmbunătățirea transportului public local/zonal de călători și a modurilor nemotorizate de transport, reducerea utilizării transportului privat cu autoturisme și, în final, la reducerea emisiilor de echivalent CO₂ provenite din transport.

De asemenea, proiectele vor trebui să fie însoțite de o demonstrare clară a faptului că există sau sunt în curs de implementare măsuri eficace pentru gestionarea durabilă și controlul

parcării, mai ales în aria de studiu a proiectului. Intervențiile de acest tip trebuie să fie orientate către minimizarea impactului parcării asupra altor categorii de utilizatori (în mod special pietoni, persoane care utilizează bicicleta, pasageri, persoane cu mobilitate redusă), precum și către obiectivele politicii de mobilitate durabilă, de descurajare a folosirii transportului privat mai ales în partea centrală a municipiilor/ orașelor.

Nicio activitate eligibilă din cadrul Obiectivului Specific RSO 2.8 nu trebuie văzută ca un scop în sine, ci aceasta, în mod integrat cu alte subactivități/activități din cadrul proiectului sau din proiecte complementare, trebuie să conducă la atingerea obiectivului specific menționat. Se vor avea în vedere cerințele cu privire la abordarea integrată și la complementaritatea activităților și a proiectelor.

În situația în care nu este argumentată/justificată/evidențiată modalitatea în care subactivitățile/activitățile contribuie la atingerea obiectivului specific, proiectele pot fi considerate ne-eligibile..

2. Proiectul este compatibil cu obiectivele strategiilor relevante, având în vedere art.73, alin.2, lit (a) din Regulamentul (UE) nr.1060/ 2021 (spre exemplu: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030, Politica urbană a României).

3. Proiectul este inclus în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană și asigură complementaritatea cu proiecte aferente obiectivelor specifice RSO2.7⁷, RSO5.1⁸ și RSO5.2⁹ din cadrul Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, în conformitate cu prevederile Strategiei Integrate de Dezvoltare Teritorială a Regiunii Sud-Muntenia¹⁰.

Toate proiectele ce vor fi depuse în cadrul prezentului apel trebuie să fie incluse în **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană**.

De asemenea, toate proiectele depuse în cadrul acestui apel trebuie să fie **avizate pentru conformitate de către Autoritatea Teritorială**.

⁷ RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

⁸ RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane

⁹ RSO5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane

¹⁰ Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud-Muntenia, disponibilă online,

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027 aferentă municipiului reședință de județ - solicitant, elaborată de către UAT MRJ va fi depusă la AM PRSM în cadrul unui proces distinct de verificare a conformității cu cerințele prevederilor articolului 29 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Pentru a se răspunde, într-un mod eficient, cerințelor Obiectivului Specific RSO2.8, se vor avea în vedere următoarele cerințe privind **complementaritatea** cererilor de finanțare:

- a) **Pentru cererile de finanțare prin care se finanțează componentele sistemului de transport public ecologic de călători, respectiv componente de infrastructură de transport public (infrastructură rutieră, cale de rulare tramvai, rețea de troleibuz), componente ale sistemului de managementul traficului (dacă este cazul) și/sau mijloace de transport aferente sistemelor de transport public ecologic de călători¹¹, se va avea în vedere asigurarea complementarității celor trei tipuri de activități (condiție minimală)¹² în cadrul proiectului depus pentru finanțare sau se va justifica complementaritatea activităților proiectului cu activități din proiecte/investiții finalizate ale solicitantului, sau chiar cu activități din proiecte aflate în curs de implementare/în curs de evaluare/în pregătire și care sunt sau urmează a fi finanțate din oricare surse de finanțare.**

Atenție:

- În cazul în care se justifică complementaritatea activităților cererii de finanțare analizate cu proiecte aflate în curs de implementare/în curs de evaluare/în pregătire, solicitantul va face dovada faptului că respectivele proiecte sunt în curs de implementare/în curs de evaluare (de ex. codul SMIS al proiectelor complementare, numărul anunțurilor publicate în SEAP, HCL de aprobare a proiectului etc), inclusiv prezentarea listei de proiecte prioritizate prin SIDJ 2021-2027 (în cazul proiectelor complementare care urmează a fi depuse).
- În acest caz, proiectele **în curs de implementare/în curs de evaluare/în pregătire pentru a fi depuse la finanțare**, complementare activităților cererii de finanțare analizate, trebuie să fie finalizate până la finalul perioadei de implementare a PRSM 2021-2027, respectiv până la 31.12.2029.
- În cazul în care se justifică complementaritatea activităților cererii de finanțare cu mijloace de transport în comun achiziționate din contracte anterioare sau care

¹¹ De ex. activitățile I-VIII din categoria A și activitatea I din categoria C;

¹² Cererea de finanțare poate include și alte activități complementare privind transportul public de călători/modurile nemotorizate, decât cele minime menționate;

urmează a fi achiziționate din alte surse de finanțare, **în mod obligatoriu acestea trebuie să fie ecologice.**

De asemenea, se va avea în vedere faptul că simpla implementare a activităților de realizare/achiziție/modernizare a infrastructurii/a mijloacelor de transport public ecologic de călători nu este suficientă pentru atingerea obiectivului propus.

Astfel, activitățile finanțate prin Prioritatea P3, obiectivul specific RSO2.8, trebuie să fie însoțite inclusiv de măsuri operaționale/organizaționale care să asigure atractivitatea și competitivitatea sistemului de transport public ecologic și/sau atractivitatea modurilor nemotorizate de transport, ca de exemplu: modificarea și integrarea într-o manieră multimodală a orarelor mijloacelor de transport public, creșterea frecvenței mijloacelor de transport public, stabilirea unor sisteme de tarifyare atractive pentru călători/utilizatori de infrastructuri nemotorizate, derularea unor campanii de informare a utilizatorilor mijloacelor de transport public și a utilizatorilor transportului privat cu autoturisme cu privire la avantajele/beneficiile utilizării transportului public sau cu privire la măsurile luate referitoare la reducerea traficului, inclusiv instituirea unor măsuri eficiente de control al parcarilor neregulate, reglementarea și taxarea parcarilor în zona centrală, stabilirea unor zone cu emisii reduse și asigurarea controlului accesului în zona centrală, inclusiv a autovehiculelor de marfă și de utilități etc.

- b) Pentru cererile de finanțare prin care se finanțează investiții privind transportul nemotorizat¹³, fără a viza și componente principale ale sistemului de transport public ecologic de călători de la litera a), se va avea în vedere asigurarea complementarității activităților/subactivităților, în mod obligatoriu, astfel încât cererea de finanțare să-și atingă obiectivele propuse.

Astfel, o cerere de finanțare depusă fie va conține subactivități/activități complementare, în cazul activităților/subactivităților unde este menționată o cerință expresă în acest sens¹⁴ în cadrul secțiunii 5.2.2 din prezentul ghid, fie se va justifica complementaritatea acestora cu proiecte/investiții finalizate (care vor fi indicate în cererea de finanțare și, dacă este cazul, se vor anexa documente justificative (de ex. proces-verbal de recepție, proces-verbal de predare-primire, etc), sau prin referire la activitățile complementare ale unor proiecte în curs de implementare/în curs de evaluare/în pregătire pentru a fi depuse la finanțare din

¹³ De ex. activitățile din categoria B;

¹⁴ De exemplu, "Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”)”, categoria B, activitatea II, "Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale", categoria B, activitatea III, "Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente", categoria C, activitatea I sau activitatea privind Plantarea de alinamente de arbori și arbuști - categoria C, activitatea II etc;

diverse surse de finanțare, inclusiv din Obiectivul specific RSO2.8 al PRSM 2021-2027, ce vor fi indicate în cererea de finanțare, cu anexarea sau indicarea dovezilor aferente respectivelor proiecte - similar ca la pct.a). Este obligatorie finanțarea, pe lângă cererea de finanțare analizată, a proiectului/proiectelor cu activități complementare.

4. Proiectul finanțat nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul Programului Regional Sud Muntenia 2021-2027.

Nu sunt eligibile proiectele ce includ investiții care au fost încheiate în mod fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii.

De asemenea, nu sunt eligibile proiectele ce includ investiții care au fost implementate integral până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Nu sunt eligibile investițiile pentru care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția a fost încheiată în mod fizic sau implementată integral, fiind astfel, întârziată efectuarea recepției la terminarea lucrărilor numai pentru a asigura încadrarea în condițiile prezentelor apeluri de proiecte, situație în care se va proceda la respingerea cererii de finanțare.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de prezentul ghid, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul nr. 1060/ 2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică, anexată la prezentul Ghid.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare și cu informațiile din - *Conținutul cadru al Raportului privind stadiul fizic al investiției*, anexat la prezentul ghid.

Pentru proiectele care au contractul de lucrări semnat, acesta se va anexa la cererea de finanțare.

5. Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același tip

de activități (construire/ reabilitare/ modernizare/ extindere, cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.

Termenul de referință pentru calculul celor 5 ani menționați mai sus este data depunerii cererii de finanțare.

Pentru cererile de finanțare care solicită la finanțare lucrări începute și aflate în derulare, perioada de 5 ani de mai sus se calculează de la data emiterii Ordinului de începere aferent contractului de lucrări anexat la cererea de finanțare prin Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027 (emis în mod obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021)), aferent contractului de lucrări anexat la cererea de finanțare.

Se consideră că a beneficiat de finanțare în ultimii 5 ani dacă, pentru lucrările anterioare, nu s-a făcut recepția finală (recepția finală se efectuează după expirarea perioadei de garanție). În situația în care proiectul prezintă unele lucrări care nu se încadrează în prezenta condiție, acele lucrări vor fi considerate cheltuieli neeligibile.

6. Încadrarea valorii proiectului în limitele valorilor minime și maxime menționate în cadrul cap. 5.4 la prezentul ghid.

NOTĂ: Criteriul cu privire la valoarea minimă eligibilă nu se menține pe perioada de implementare și durabilitate a investiției.

7. Perioada de implementare a proiectului nu depășește 31 decembrie 2029

Perioada de implementare a proiectului începe după semnarea contractului de finanțare.

Durata contractului de finanțare include atât activitățile proiectului realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și activitățile ce urmează a fi realizate după semnarea contractului de finanțare.

Prima activitate din contractul de finanțare reprezintă cea mai veche activitate desfășurată pentru elaborarea documentației de finanțare.

Solicitantul trebuie să prevadă, în mod realist, perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu H.G nr. 873/06.07.2022, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor, în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, **cu respectarea duratei contractului de finanțare.**

Sunt eligibile activități demarate înainte de 1 ianuarie 2021, dar **nu sunt eligibile cheltuieli angajate anterior datei de 1 ianuarie 2021 (indiferent dacă au fost plătite sau nu).**

8. Cererea de finanțare respectă cuantumul cofinanțării acordate

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile:

- Maxim 98% din cheltuielile eligibile ale proiectelor - FEDR + Buget de Stat.
- Minim 2% din cheltuielile eligibile ale proiectelor - suportate de beneficiar .

9. Proiectul asigură respectarea drepturilor fundamentale și vor fi în conformitate cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, inclusiv observațiile generale ale CDPH, precum și cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe bază de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală), accesibilitatea și dezvoltarea.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare, acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

10. Proiectul respectă principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" ("do no significant harm" - DNSH).

Cererea de finanțare și documentația tehnico-economică vor fi completate cu informațiile specifice respectării principiului DNSH.

De asemenea, solicitantul va completa Declarația pe propria răspundere prin care își asumă respectarea cerințelor și măsurilor prevăzute pentru obiectivele de mediu aferente acestui principiu.

11. Proiectele asigură imunizarea la schimbările climatice, în conformitate cu art.73, alin.2, lit.j din Regulamentul 1060/ 2021.

În cazul proiectelor de infrastructură cu o durată de viață mai mare de 5 ani, trebuie anexată documentația cu privire la imunizarea la schimbările climatice.

Documentația va fi realizată având la bază metodologia anexată ghidului solicitantului.

Se va verifica corelarea informațiilor privind măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice cu informațiile relevante privind respectarea principiului DNSH.

12. Activitățile proiectului se implementează pe teritoriul eligibil aferent Obiectivului specific RSO2.8.

Activitățile proiectului se implementează pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale municipii reședință de județ eligibile în cadrul RSO2.8 și, doar în cazul parteneriatelor cu municipiile reședință de județ eligibile, inclusiv pe cel al unităților administrativ-teritoriale din zona funcțională urbană a acestora, în corelare cu mențiunile din secțiunea 3.7 din prezentul ghid.

Pe teritoriul UAT orașe/comune din zona funcțională urbană a municipiului reședință de județ, parteneri în proiect și incluse în zona de studiu a S.I.D.U, se vor putea realiza investiții comune cu municipiul reședință de județ, ce vizează doar următoarele activități eligibile: construirea/modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete/pietonale, construirea/ extinderea sistemelor de închiriere de biciclete, construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea traseelor de transport public electric (tramvai, troleibuz), construirea/modernizarea/reabilitarea/ extinderea benzilor exclusive pentru transportul public, achiziția de tramvaie/troleibuze/autobuze și modernizarea de tramvaie, inclusiv înființarea de noi trasee de transport public, în condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 (a se vedea și secțiunea 3.13. *Reguli privind ajutorul de stat*), precum și alte tipuri de investiții complementare privind transportul public de călători/moduri nemotorizate (de exemplu: stații de transport public, depouri/autobaze, amplasarea de parcuri de transfer de tip „park & ride” etc).

13. Proiectele care vizează realizarea de investiții în sistemele de transport public local de călători respectă prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 și regulile privind ajutorul de stat

În cazul investițiilor ce vizează unele componente ale sistemelor de transport public local/zonal de călători, menționate în secțiunea 4.2.1 din prezentul ghid specific, puse la dispoziția operatorului de transport public, este necesar ca între autoritatea locală competentă (UAT municipiul reședință de județ) și operatorul de transport public să se încheie și să se prezinte un **contract de servicii publice/hotărâre de administrare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.**

De asemenea, în cazul proiectelor depuse de parteneriate dintre unități administrativ-teritoriale pentru realizarea investițiilor comune în sisteme de transport public de călători, vor trebui respectate condițiile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007, art. 5, alin. (2), lit. b), respectiv va trebui probată existența unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciul de transport public zonal de călători, în care UAT Municipiu/ Oraș și UAT partenere să fie membre, cel târziu, în etapa contractuală.

În acest caz, UAT partenere vor mandata Asociației de Dezvoltare Intercomunitară încheierea contractului de servicii publice cu operatorul, conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

Nu sunt eligibile proiectele/obiectele de investiții privind sistemele de transport public de călători, ce intră sub incidența regulilor privind ajutorul de stat, menționate în secțiunea 3.8, ale căror lucrări au fost demarate **înainte de depunere cererii de finanțare** (de ex. a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de mijloace de transport/echipamente¹⁵).

14. Proiectul contribuie la reducerea traficului rutier motorizat din aria de studiu a proiectului.

Din compararea scenariilor „fără proiect” (Scenariul „A face minimum”) și „cu proiect” (Scenariul „A face ceva”) pentru **primul an de după finalizarea implementării proiectului sau primul an de operare**¹⁶ va trebui să **rezulte o reducere în ceea ce privește deplasările aferente traficului rutier motorizat cu autoturismele din aria de studiu a proiectului, fără**

¹⁵ „fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă” A se vedea Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

¹⁶ Pentru proiectele complementare din RSO2.8 se poate analiza primul an de operare în comun a investițiilor;

a determina o creștere a utilizării transportului privat cu autoturismele și, implicit, o înrăutățire a condițiilor de trafic în afara ariei de studiu. Reducerea deplasărilor aferente transportului privat și creșterea cotelor modale ale transportului public de călători și/sau a modurilor nemotorizate se vor menține și pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, acest lucru reieșind din compararea scenariilor „fără proiect” și „cu proiect” pentru perioada de durabilitate. În acest sens, se vor avea în vedere valorile pentru ultimul an al perioadei de durabilitate a contractului de finanțare.

Aceasta scădere a traficului rutier motorizat cu autoturisme va fi însoțită de o creștere a cotelor modale ale transportului public de călători și/sau a modurilor nemotorizate¹⁷.

15. Proiectul contribuie la reducerea emisiilor de echivalent CO₂ din aria de studiu a proiectului.

Din compararea scenariilor „fără proiect” (Scenariul „A face minimum”) și „cu proiect” (Scenariul „A face ceva”) pentru primul an de după finalizarea implementării proiectului (primul an de operare) va trebui să rezulte o reducere a emisiilor de echivalent CO₂, bazată, în mod obligatoriu și pe o creștere a cotei modale a transportului public de călători și/sau a modurilor nemotorizate.

Reducerea emisiilor de echivalent CO₂ se va menține și pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, acest lucru reieșind din compararea scenariilor „fără proiect” și „cu proiect” pentru perioada de durabilitate. În acest sens, se vor avea în vedere valorile pentru ultimul an al perioadei de durabilitate a contractului de finanțare.

Coroborat cu cerințele de la criteriul anterior, reducerea rezultată în ceea ce privește emisiile de echivalent CO₂ din aria de studiu a proiectului, nu va implica o creștere/înrautățire a emisiilor de CO₂ din transport în afara ariei de studiu.

Îndeplinirea acestui criteriu se va proba prin prezentarea foilor de calcul realizate cu ajutorul *Instrumentului pentru calcularea emisiilor echivalent GES din sectorul transporturilor*, fie metoda agregată, fie metoda dezagregată, însoțite de o descriere a datelor de intrare, datelor de ieșire și a parametrilor de calcul utilizați, mai ales în caz că parametrii inițiali au fost modificați, pentru aria de studiu a proiectului.

De asemenea, în cazul în care solicitantul utilizează, la elaborarea studiului de trafic, un model de transport cu alocare multi-modală, bazat pe un soft de transport recunoscut de industria în domeniu, se pot prezenta extrase din acel model pentru compararea scenariilor „fără proiect” (Scenariul „A face minimum”) și „cu proiect” (Scenariul „A face ceva”) pentru

¹⁷ Se va avea în vedere conținutul orientativ al Modelului - *Studiul de trafic*.

primul an de după finalizarea implementării proiectului (primul an de operare) și pentru ultimul an al perioadei de durabilitate a contractului de finanțare, în ceea ce privește reducerea emisiilor de echivalent CO₂. Aceste informații vor fi însoțite de o *descriere a datelor de intrare, datelor de ieșire și a parametrilor de calcul utilizați*, pentru aria de studiu a proiectului.

În *Descrierea datelor de intrare, a datelor de ieșire și a parametrilor de calcul* se va specifica dacă reducerea de CO₂ de la nivelul ariei de studiu a proiectului se bazează inclusiv pe o creștere a cotei modale a transportului public de călători și/sau a modurilor nemotorizate și dacă activitățile proiectului nu generează o creștere a emisiilor de echivalent CO₂ din transport în afara ariei de studiu.

16. Caracterul integrat al cererii de finanțare cu alte proiecte.

Cu privire la caracterul integrat, proiectele trebuie să includă activități din, cel puțin, două categorii de acțiuni eligibile menționate în cadrul punctelor A, B, C, D, E la care se pot adăuga activitățile conexe privind infrastructura edilitară aferentă investiției și întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane.

Dintre măsurile operaționale obligatoriu a fi întreprinse de către solicitant la nivelul municipiului reședință de județ/inclusiv ZUF (după caz), și, în special, la nivelul ariei de studiu a proiectului, se numără reglementarea politicii parcarilor. Politica parcarilor poate conține măsuri privind eliminarea parcarilor nereglementare, instituirea unor taxe pentru parcare, controlul accesului și, implicit, al parcării în zonele centrale urbane etc, în conformitate cu P.M.U.D.

O activitate orizontală, care trebuie asociată, în mod obligatoriu, unei/unor activități eligibile, după caz, din categoriile de activități A, B, C, D, E este reprezentă de: elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă, în care sunt fundamentate inclusiv proiectele/activitățile acestora, propuse la finanțare, prin Prioritatea 3, Obiectivul Specific RSO 2.8.

O activitate orizontală încurajată este activitatea de promovare a activităților proiectului și de conștientizare a populației cu privire la avantajele/beneficiile utilizării serviciului de transportul public local de călători și/sau a modurilor nemotorizate de transport.

17. Proiectul face obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018, având în vedere art.73, alin.2, lit (e) din Regulamentul (UE) nr.1060/ 2021

5.2.2 Activități eligibile

O **activitate orizontală**, care trebuie asociată, în mod obligatoriu, unei/unor activități eligibile, după caz, din categoriile de activități A, B, C, D, E este reprezentată de: **elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă**, în care sunt fundamentate inclusiv proiectele/activitățile acestora, propuse la finanțare, prin Prioritatea 3, Obiectivul Specific RSO 2.8.

O activitate orizontală încurajată este activitatea de promovare a activităților proiectului și de conștientizare a populației cu privire la avantajele/beneficiile utilizării serviciului de transportul public local de călători și/sau a modurilor nemotorizate de transport.

Investițiile din cadrul prezentului apel de proiecte vor putea include următoarele tipuri de acțiuni eligibile:

A. Investiții destinate transportului public urban de călători

- Achiziționarea de tramvaie, troleibuze și autobuze și microbuze ecologice
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de tramvai/ troleibuz, precum și construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric sau cu hidrogen (în situația în care acestea sunt situate în afara autobazelor/depourilor, pe traseele autobuzelor).
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători.
- Configurarea/reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane/ ZUF (numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de mobilitate urbană sustenabilă) deservite de transport public, ecologic, de călători, în vederea construirii/modernizării/extinderii benzilor dedicate separate pentru transportul public, ecologic, de călători.
- Configurarea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public de călători
- Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (tramvai, troleibuz, autobuz).
- Implementarea măsurilor de siguranță rutieră (pasarele pietonale, pasaje subterane/supraterane auto și pietonale, intervenții asupra sistemului de iluminat public și alte elemente conexe aferente traseului reabilitat, ce nu sunt elemente

dominante ale proiectelor, această intervenție nefiind de sine stătătoare) pentru reducerea de CO₂.

- Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”).
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente
- Construirea/modernizarea parcarilor de transfer de tip „park and ride” și a terminalelor intermodale pentru transportul public urban

B. Investiții destinate transportului nemotorizat

- Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”).
- Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale.
- Configurarea/ modernizarea/ lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de mobilitate urbană sustenabilă, precum și intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat (fără a fi acțiuni de sine stătătoare).
- Instalarea de sisteme de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone.

C. Investiții destinate transportului școlar

- Achiziționarea de autobuze/microbuze ecologice pentru transportul școlar.

D. Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană, inclusiv prin intervenții în depourile/ autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru retehnologizarea lor.

E. Investiții privind dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi

Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile

A. Investiții destinate transportului public urban de călători

I. Achiziționarea de tramvaie, troleibuze, autobuze și microbuze ecologice.

Este eligibilă achiziția de material rulant (tramvaie) în cazul în care solicitantul de finanțare deține un sistem funcțional de transport public de călători cu tramvaiul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile reședință de județ, inclusiv Z.F.U, în care sistemul de transport cu tramvaiul nu există/nu este funcțional la data depunerii cererii de finanțare. În cazul în care solicitantul de finanțare deține material rulant (tramvaie), este eligibilă și activitatea de modernizare a acestui material rulant.

Modernizarea tramvaielor poate avea ca scop: asigurarea accesibilității tramvaielor pentru persoane cu mobilitate redusă (condiție obligatorie), îmbunătățirea siguranței în exploatare, creșterea vitezei de circulație, reducerea consumului de energie, reducerea zgomotului etc. Este eligibilă achiziția de troleibuze în cazul în care solicitantul de finanțare deține un sistem funcțional de transport public de călători cu troleibuzul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile reședință de județ, inclusiv Z.F.U, în care sistemul de transport cu tramvaiul nu există/nu este funcțional la data depunerii cererii de finanțare.

Este eligibilă achiziția de autobuze electrice sau cu hidrogen, definite conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2011 *privind transporturile rutiere*, cu modificările și completările ulterioare, **având o capacitate de peste nouă locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto**¹⁸. Autobuzele trebuie să fie adaptate transportului public local/zonal de călători, trebuie să fie special construite pentru transportul călătorilor așezați pe scaune sau în picioare și să aibă podea joasă, pentru a se permite urcarea și coborârea cu ușurință a călătorilor în stațiile de transport public.

Autobuzele achiziționate prin proiect vor fi folosite doar pe traseele cuprinse în limitele administrativ-teritoriale ale solicitanților de finanțare (inclusiv în limitele administrativ-teritoriale ale parteneriatelor formate de municipiile reședință de județ cu UAT orașe/comune), în scopul serviciului de transport public local de călători și al unui contract de servicii publice încheiat conform Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

Mijloacele de transport achiziționate vor trebui să obțină/dețină **omologarea CE de tip** (de ex. autobuzele care dețin o homologare CE de tip a întregului vehicul emisă de orice stat membru al Uniunii Europene nu mai necesită homologare în România) și Cartea de identitate a vehiculului (CIV) eliberată de Registrul Auto Român, în conformitate cu procedurile

¹⁸ Art. 3, pct. 3. din *Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv: autobuz - autovehicul cu cel puțin 4 roți și o viteză maximă constructivă mai mare de 25 km/h, conceput și construit pentru transportul de persoane pe scaune și în picioare, care are mai mult de 9 locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto.

administrative specifice. În baza Cărții de identitate a vehiculului (CIV) se va proceda la înmatricularea în România.

Atenție!

Toate vehiculele de transport public achiziționate (tramvaie, troleibuze, autobuze și microbuze) vor întruni cerințele legate de accesibilitate pentru persoanele cu mobilitate redusă.

II. Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de tramvai/troleibuz, precum și construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric sau cu hidrogen (în situația în care acestea sunt situate în afara autobazelor/depourilor, pe traseele autobuzelor).

Este eligibilă construirea/modernizarea/extinderea căii de rulare a tramvaielor (cu toate elementele componente necesare funcționării acestora: infrastructură, suprastructură, aparate de cale, linii de depouri, rețea fir, stații de redresare etc.) în cazul în care solicitantul de finanțare deține un sistem funcțional de transport public de călători cu tramvaiul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile reședință de județ, inclusiv Z.F.U, în care sistemul de transport cu tramvaiul nu există/nu este funcțional la data depunerii cererii de finanțare. Proiectele de construire/modernizare/reabilitare/extindere a căii de rulare a tramvaielor vor include măsuri pentru evitarea blocării căii de rulare prin folosirea acestora de către traficul autoturismelor și, unde este cazul, de asigurare a priorității tramvaielor în trafic.

Ca regulă general obligatorie, calea de rulare a tramvaiului trebuie să fie separată fizic de traficul autoturismelor (de exemplu, prin sisteme de tip bolarzi, garduri, borduri, diferență de nivel etc.), cu excepția unor zone unde traseul va fi folosit în comun cu traficul autoturismelor din motive operaționale clare (de exemplu intersecții, gâturi punctuale, trasa stradală unde este **imposibilă**¹⁹ crearea de benzi dedicate, zonă semi-pietonală etc.), iar în asemenea cazuri tramvaiul va trebui să aibă prioritate, prin măsuri de managementul traficului etc. Este eligibilă construirea/modernizarea/extinderea rețelei de troleibuz (cu toate elementele componente necesare funcționării acestora: linii de contact, stâlpi, trolee etc.), în cazul în care solicitantul de finanțare deține un sistem funcțional de transport public de călători cu troleibuzul sau în cazul în care se intenționează introducerea sau

¹⁹ A se vedea activitatea V, categoria A, unde se menționează că trasa stradală pe care s-ar putea considera **imposibilă** realizarea benzilor dedicate se referă la străzile de categoriile 3 sau 4 (cu justificarea solicitantului);

reintroducerea prin proiect a acestui sistem de transport în municipiile reședință de județ, inclusiv Z.F.U în care sistemul de transport cu troleibuzul nu există/nu este funcțional la data depunerii cererii de finanțare.

III. Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători.

Prin construirea/modernizarea/extinderea unor **benzi dedicate, separate fizic de restul traficului**, pentru transportul public pe anumite trasee, se urmărește creșterea vitezei medii de deplasare a vehiculelor de transport public de călători și implicit reducerea timpului petrecut de acestea în trafic. Astfel, transportul public va deveni mai competitiv și mai rentabil, în comparație cu utilizarea transportului privat.

Această activitate se poate realiza independent de alte investiții în infrastructura rutieră sau indiferent de categoria drumului.

Această activitate de construire/modernizare/extindere a benzilor exclusive pentru mijloacele de transport public local/zonal de călători (tramvai, troleibuz și autobuze) vizează construirea/modernizarea/extinderea infrastructurii rutiere aferente culoarului benzii dedicate și separarea fizică a acestora de restul traficului rutier prin sisteme specifice, avizate de instituțiile cu competențe în domeniul siguranței rutiere (de exemplu, **de tip bolarzi, garduri, borduri, diferență de nivel etc.**).

Benzile exclusive se pot amplasa fie pe infrastructura rutieră existentă (de exemplu, prin convertirea benzilor folosite pentru parcare a automobilelor) fie, acolo unde este fezabil, prin construirea unei benzi noi, prin lărgirea profilului transversal al străzii existente.

Este considerată eligibilă subactivitatea de construire/modernizare/extindere a unor **pasaje/poduri** pentru construirea/extinderea/modernizarea benzilor dedicate ale **sistemului de transport public cu tramvaiul**, acolo unde nu este identificată o altă soluție optimă din punct de vedere tehnic și economic. Dacă este fezabil, aceste poduri/pasaje utilizate pentru construirea/extinderea benzilor dedicate de transport public cu tramvaiul pot fi destinate inclusiv pentru construirea/modernizarea/extinderea traseelor pietonale și/sau pentru biciclete, însă nu vor fi destinate pentru circulația autoturismelor (în caz contrar, a se vedea activitatea nr. IV). Astfel, această subactivitate poate fi complementară inclusiv cu activitatea II (traseele dedicate pentru calea de rulare a tramvaiului) etc.

Observație:

Benzile dedicate pentru transportul public pot fi folosite de mai multe subsisteme de transport public (de exemplu, tramvai-autobuz), inclusiv benzile aferente podurilor/pasajelor cu benzi dedicate pentru sistemul de transport public cu tramvaiul.

IV. Configurarea/reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane/ZUF (numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de mobilitate urbană sustenabilă) deservite de transport public, ecologic, de călători, în vederea construirii/modernizării/extinderii benzilor dedicate separate pentru transportul public, ecologic, de călători.

Această activitate presupune configurarea/reconfigurarea **străzilor urbane de categoria 1 (3 benzi de circulație/sens), 2 (2 benzi de circulație/pe sens)** și doar acolo unde este posibil, de categoriile 3 și 4, cu 1 bandă de circulație/sens, respectiv 1 bandă (de ex. în continuarea străzilor de categoriile 1 și 2 cu benzi dedicate pentru transport public etc), pentru **realizarea/modernizarea de benzi separate dedicate transportului public de călători (separate de restul traficului)**. Unde este posibil, se va putea construi/moderniza/extinde infrastructura pentru modurile de transport nemotorizate (infrastructura pentru biciclete și pietoni).

Astfel, în cadrul acestei activități pot fi eligibile subactivitățile privind:

✓ **Construirea/modernizarea/extinderea benzilor separate dedicate transportului public (subactivitate obligatorie a acestei activități), cu tramvaiul, troleibuzul și autobuzul, după caz.**

Pentru detalierea acestei subactivități vor fi avute în vedere prevederile activității IV. *Construirea/modernizarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători*, de mai sus.

Atenție!

În caz că nu se realizează această subactivitate din activitatea IV, devin aplicabile prevederile activității V. *Construirea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public de călători* (activitate eligibilă într-un anumit procent, în cazul străzilor de categoriile 3 și 4, prevăzute la aceasta activitate) sau activitatea devine

neeligibilă, în cazul străzilor în care **nu se poate justifica imposibilitatea** construirii benzilor dedicate (cum sunt străzile de categoriile 1 și 2)²⁰.

✓ **Construirea/modernizarea/amplasarea de elemente pentru îmbunătățirea siguranței rutiere**, de ex. amplasare de semnalistică verticală și orizontală, limitatoare de viteză, modernizarea trecerilor de pietoni, creare de facilități pentru persoane cu mobilitate redusă, pentru nevăzatori sau hipoacuzici etc;

Observație: Această sub-activitatea poate fi complementară cu orice activitate din categoriile A și/sau B, dar este eligibilă numai integrată în cadrul unor astfel de proiecte complete, nu și ca activitate/investiție separată.

✓ **Construirea/modernizarea/reabilitarea benzilor (partea carosabilă) utilizate pentru transportul autoturismelor**, ca parte a activității de reconfigurare/configurare a străzilor urbane cu benzi dedicate;

✓ **Construirea/modernizarea/reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane cu benzi dedicate transportului public ecologic de călători;**

În cadrul acestei subactivități este eligibilă construirea/modernizarea/reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane cu benzi dedicate transportului public, ce sunt parte a infrastructurii rutiere pe care sunt prevăzute benzi dedicate transportului public de călători. După cum s-a menționat în secțiunea 3.6 din ghid, aceste poduri/ pasaje trebuie să facă parte dintr-un proiect/activitate de construire/reabilitare/modernizare a unui traseu de transport public.

În cadrul acestor poduri/pasaje pot fi prevăzute inclusiv piste/trasee pentru pietoni și biciclete, iar în lipsa spațiului, vor fi prevăzute, în mod obligatoriu, cel puțin măsuri de siguranță pentru traficul nemotorizat. În cadrul acestor poduri/pasaje pot fi prevăzute benzi pentru transportul autoturismelor.

Se va avea în vedere faptul că din justificarea investiției aferente acestei subactivități va trebuie să reiasă faptul că aceasta este realizată în beneficiul transportului public de călători și a modurilor nemotorizate de transport.

Scopul principal al acestei subactivități trebuie să fie îmbunătățirea transportului public (care să conducă la creșterea vitezei de deplasare, a eficienței, frecvenței mijloacelor de transport public ecologic de călători, descurajarea traficului autoturismelor private etc.), a modurilor nemotorizate și în final, să conducă la reducerea utilizării autoturismelor și la reducerea

²⁰ Astfel, pentru străzile de categoriile 1 și 2 este obligatorie crearea benzilor separate pentru transportul public urban. A se vedea și activitatea VI, categoria A, unde se menționează că trama stradală pe care s-ar putea considera imposibilă realizarea benzilor dedicate se referă la străzile de categoriile 3 sau 4 (cu justificarea solicitantului);

emisiilor de echivalent CO₂, aspect ce trebuie să fie evidențiat în cadrul S.I.D.U./P.M.U.D (analiză preliminară), în studiul de trafic, în Cererea de finanțare etc.

Atenție!

Cheltuielile pentru investiția de bază²¹ aferente subactivității „Construirea/modernizarea/reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane cu benzi dedicate transportului public de călători” din cadrul activității IV cumulate cu cele ale unor subactivități din activitatea V „Construirea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public de călători” sunt eligibile în procent de maximum 30% din suma cheltuielilor eligibile aferente Cap.4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, cu respectarea condițiilor anterior amintite privind transportul public.

Conform activității III „Construirea/modernizarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători”, doar activitatea de construire/modernizare/ extindere a unor pasaje/poduri pentru traseele dedicate ale sistemului de transport public de călători cu tramvaiul (inclusiv pentru alte subsisteme de transport public, cu trasee pietonale și/sau de biciclete, fără benzi pentru circulația autoturismelor personale), poate fi însoțită de o cheltuială eligibilă în integralitate (fără încadrarea într-un procent maxim de cheltuieli eligibile, raportate la valoarea eligibilă totală a cheltuielilor din cap.4 - Cheltuieli cu investiția de bază - aferente proiectului integrat).

Prin partajarea adecvată a infrastructurii rutiere între diferitele moduri de transport, se creează condițiile pentru îmbunătățirea eficienței transportului public, dezvoltarea altor forme de transport nepoluante, cum ar fi mersul pe bicicletă și mersul pe jos, creșterea nivelului de siguranță pentru toți utilizatorii infrastructurii stradale, reducerea transportului privat cu autoturisme și implicit a emisiilor de echivalent CO₂. De asemenea, această organizare a arterelor de circulație în artere prietenoase cu pasagerii, pietonii și cicliștii, va răspunde atât cerințelor de protecție a mediului, cât și criteriilor de siguranță, accesibilitate și de creștere a calității vieții, urmărite în cadrul S.I.D.U.

V. Configurarea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public de călători

În situația în care, pentru **străzile urbane de categoriile 3 și 4**, cu trasee actuale și viitoare ale transportului public urban de călători (tramvai, troleibuz, autobuz), **este imposibilă**

²¹ Capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază din Devizul pe obiectul aferent subcategoriei 181 - Cheltuieli pentru infrastructura rutieră, poduri, pasaje destinate prioritar transportului public urban de călători;

construirea/extinderea/ modernizarea benzilor dedicate transportului public de călători (separate fizic de restul traficului), activitatea de construire/modernizare/reabilitare a infrastructurii rutiere, inclusiv a părții carosabile, este eligibilă în măsura în care aceasta reprezintă o activitate complementară altor activități principale destinate îmbunătățirii transportului public de călători și care să conducă la creșterea vitezei de deplasare, a eficienței, frecvenței mijloacelor de transport public de călători, descurajarea traficului autoturismelor etc. În mod obligatoriu acolo unde se justifică²², această activitate va fi asociată cu activități/măsurile de acordare de prioritate în trafic pentru mijloacele de transport public și de descurajare a utilizării autoturismelor personale, aspect ce trebuie să fie evidențiat în cadrul P.M.U.D (analiză preliminară), în studiul de trafic și cererea de finanțare etc.

Activitatea poate contribui inclusiv la îmbunătățirea transportului nemotorizat, conform subactivităților prezentate mai jos.

Atenție!

În cadrul acestei activități, **prin care nu sunt create benzi dedicate pentru transportul public de călători, solicitantul trebuie să justifice și dovedească faptul că este imposibilă crearea benzilor dedicate.**

Această activitate poate cuprinde următoarele subactivități:

✓ **Construirea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere**, respectiv a părții carosabile utilizate în comun de mijloacele de transport public ecologic de călători, care vor avea asigurată prioritatea în trafic, precum și de autoturisme.

Această subactivitate trebuie să fie integrată cu alte activități în cadrul cererii de finanțare, nefiind eligibile proiectele care cuprind doar activități de construire/modernizare/reabilitare a părții carosabile a străzilor urbane.

✓ **Construirea/modernizarea/extinderea traseelor/pistelor pentru biciclete și pentru pietoni**, care vor fi rezervate acestor moduri de transport și vor fi separate și/sau protejate, după caz, de circulația altor vehicule. Pentru această subactivitate sunt aplicabile prevederile relevante din activitățile I și III, categoria B.;

✓ **Instalarea de componente/sisteme de managementul traficului**, pentru prioritizarea mijloacelor de transport public de călători în trafic. Pentru această subactivitate sunt aplicabile prevederile relevante din activitatea VIII, categoria A.;

²² Dacă viteza de deplasare a mijloacelor de transport este afectată de traficul rutier.

✓ **Construirea/modernizarea/reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane utilizate prioritar de transportul public de călători;**

În cadrul acestei subactivități este eligibilă activitatea de construire/modernizare/reabilitare a podurilor și a pasajelor supra și subterane ce sunt parte a infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public ecologic de călători.

Aceste poduri/pasaje trebuie să facă parte dintr-un proiect/activitate de construire/reabilitare/modernizare a unui traseu de transport public ecologic.

În cadrul acestor poduri/pasaje pot fi prevăzute inclusiv piste/trasee pentru pietoni și biciclete, iar în lipsa spațiului, vor fi prevăzute, în mod obligatoriu, cel puțin măsuri de siguranță pentru traficul nemotorizat.

Se va avea în vedere faptul că din justificarea investiției aferente acestei subactivități va trebuie să reiasă faptul că aceasta este realizată în beneficiul transportului public ecologic de călători și a modurilor nemotorizate de transport.

Astfel, scopul principal al acestei subactivități trebuie să fie îmbunătățirea transportului public (care să conducă la creșterea vitezei de deplasare, a eficienței, frecvenței mijloacelor de transport public de călători etc.), a modurilor nemotorizate, descurajarea transportului privat și reducerea utilizării acestuia, precum și reducerea emisiilor de echivalent CO₂, aspect ce trebuie să fie evidențiat în cadrul S.I.D.U./P.M.U.D, în studiul de trafic, în cererea de finanțare etc.

Atenție!

Cheltuielile pentru investiția de bază²³ aferente subactivităților „Construirea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere” și „Construirea/modernizarea/ reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane utilizate prioritar de transportul public de călători” din cadrul activității VI cumulate cu cele ale subactivității „Construirea/ modernizarea/reabilitarea podurilor și a pasajelor supra și subterane cu benzi dedicate transportului public de călători” din cadrul activității V pot fi eligibile în procent de maximum 30% din suma cheltuielilor totale eligibile din cap.4 - Cheltuieli cu investiția de bază - aferente proiectului integrat.

VI. Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (tramvai, troleibuz, autobuz).

²³ Capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază din Devizul pe obiectul aferent subcategoriei - 181 Cheltuieli pentru infrastructura rutieră, poduri, pasaje destinate prioritar transportului public urban de călători;

În cadrul acestei activități pot fi construite/modernizate stațiile de transport public local de călători, indiferent dacă acestea sunt stații simple, stații de transfer intermodal între traseele diferitelor moduri de transport public (de exemplu, troleibuz-autobuz) sau între transportul public local și alte moduri de transport, precum și stații capăt de linie dinspre limita administrativă a municipiului reședință de județ eligibil sau din Z.F.U. (dar, care deservește municipiul eligibil), ce pot funcționa ca puncte intermodale de transfer al pasagerilor la transportul public local, în condițiile existenței/creării și a altor investiții complementare.

În ceea ce privește stațiile capăt de linie, la fel ca în cazul celorlalte tipuri de stații, activitatea de creare/modernizare a acestora trebuie să fie corelată cu alte investiții complementare, cum ar fi, crearea de trasee ale mijloacelor de transport public ce încep de la stația capăt de linie și se continuă până în zona centrală a municipiului, parcare de tip „park and ride”, puncte de închiriere sau parcare de biciclete, etc., în vederea contribuției la evitarea aglomerării traficului rutier, datorate intrării vehiculelor, altele decât cele aferente transportului public urban de călători, în zona centrală a municipiilor eligibile.

Stațiile de transport public de călători vor avea o serie de facilități, adaptate în funcție de tipul stației. Fără ca lista să fie exhaustivă, aceste facilități se referă la: adăposturi/săli de așteptare pentru călători, mobilier, puncte de vânzare bilete/carduri, automate de bilete/carduri, sisteme de informare, sisteme de supraveghere video, facilități pentru persoanele cu dizabilități, seminaristică, platforme de îmbarcare/debarcare călători, facilități pentru parcare a bicicletelor, etc. Sunt de asemenea eligibile intervențiile privind îmbunătățirea accesului pietonal în zona stațiilor (mai exact, construirea/modernizarea/reabilitarea trotuarelor), spații de parcare a mijloacelor de transport public urban etc.

Stațiile de transport public urban de călători pot fi construite/modernizate și în localități din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 5.1 din prezentul ghid.

Atenție!

Crearea/modernizarea stațiilor de transport public de călători județean poate reprezenta o activitate/cheltuială eligibilă prin Prioritatea P3, doar dacă sunt folosite în comun și pentru transportul public local, cu respectarea celorlalte condiții de eligibilitate din ghid.

VII. Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”).

Prin realizarea acestei activități se poate atrage un număr mai mare de călători către transportul public, în primul rând prin posibilitatea promovării unei politici tarifare integrate care să asigure transferuri facile între moduri și trasee ale transportului public local.

În cadrul acestei activități de creare/extindere/modernizare a sistemelor de „e-ticketing”, amplasate în dispecerate, în stații și în mijloacele de transport public, pot fi finanțate următoarele componente, fără ca lista să fie exhaustivă: puncte speciale de vânzare carduri (cu personal sau automate), echipamente specifice instalate în mijloacele de transport și în stații (dispozitive de validare carduri, unități GPS, computere de bord, modemuri, routere etc.), dispozitive mobile de verificare a cardurilor, sisteme centrale informatice (atât componente hardware, cât și software) instalate în dispecerate, către care vor fi transmise toate informațiile privind funcționarea și operarea sistemului „e-ticketing”, etc.

De asemenea, în această activitate pot fi create aplicații software, pentru achiziționarea electronică a biletelor de transport public local/zonal.

Această activitate se poate realiza inclusiv în cadrul parteneriatelor cu localitățile din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 5.1 din prezentul ghid.

VIII. Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente (STI) ²⁴

În cadrul acestei activități este eligibilă crearea/modernizarea/extinderea **sistemelor de management al traficului**, ce pot fi compuse din următoare subsisteme și subactivități, fără ca lista să fie exhaustivă:

- Sisteme de monitorizare video CCTV, mai ales în intersecții, dar și pe traseele de transport public, inclusiv în mijloacele de transport public, etc.
- Sisteme de semnalizare și semaforizare adaptivă și sincronizată, ce poate asigura prioritizarea mijloacelor de transport în intersecțiile semnalizate/semaforizate.
- Sisteme de localizare a mijloacelor de transport public urban și de managementul flotei (prin GPS, AVL, etc.).
- Sisteme de informare în timp real a pasagerilor, amplasate în mijloacele de transport în comun și/sau în stațiile de transport public.

²⁴ A se vedea și Ordonanța Guvernului nr. 7 din 25 ianuarie 2012 privind implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru realizarea interfețelor cu alte moduri de transport;

- Crearea de aplicații software pentru informarea în timp real a utilizatorilor asupra programului mijloacelor de transport în comun, inclusiv aplicații software pentru planificarea călătoriei.
- Alte sisteme de informare (VMS - sisteme de mesaje variabile).
- Amplasarea de senzori de detectare a vehiculelor.
- Dotarea centrului de comandă pentru managementul traficului, cu componente specifice software și hardware, precum și lucrări de construcții și instalații în cadrul dispeceratelor pentru modernizarea/reabilitarea acestora.

În cadrul acestei activități sunt eligibile și lucrări punctuale de reabilitare/modernizare infrastructură rutieră din zona intersecțiilor, necesare pentru a reconfigura fluxurile de trafic corespunzătoare noilor planuri de semaforizare/management de trafic.

Aceste sisteme pot fi amplasate în dispecerate, în stații și în mijloacele de transport public de călători, pe alte componente de infrastructură.

Amplasarea acestor sisteme va urmări în principal acordarea priorității în trafic pentru mijloacele de transport public și pentru utilizatorii modurilor nemotorizate de transport public, informarea mai bună a pasagerilor transportului public de călători/pietonilor/bicicliști și **doar în subsidiar, fluidizarea traficului rutier**. Aceste rezultate ar putea conduce (conform justificărilor din SIDU/P.M.U.D, din studiul de trafic etc.) în final la creșterea atractivității utilizării transportului public și a siguranței utilizării modurilor nemotorizate de transport.

Atenție!

Această activitate trebuie văzută doar ca o activitate auxiliară altor activități din prioritatea P3 - categoriile A și/sau B. Dacă această activitate nu este parte a unei cereri de finanțare cu o **abordare integrată** privind (re)organizarea mobilității urbane, atunci activitatea devine neeligibilă pentru această prioritate de investiții.

IX. Construirea/modernizarea parcarilor de transfer de tip „park and ride”

În cadrul acestei activități de **construire/modernizare a parcarilor de transfer la transportul public, de tip „park and ride” („parcheză și călătorește cu transportul public sau bicicleta”)**, pe lângă construirea/modernizarea clădirii parcarii propriu-zise, sunt eligibile investițiile asociate acestora: construirea sistemelor de iluminat pentru parcare, cabină de pază, supraveghere video, etc, după caz.

Aceste parcări vor fi amplasate lângă stațiile capăt de linie de troleibuz și autobuz cele mai apropiate de limita administrativ-teritorială a municipiului reședință de județ eligibil sau din localitățile din zona urbană funcțională, dar care să deservească tot solicitantul eligibil. Alegerea amplasării acestor parcări va fi justificată prin fluxurile de navetiști care tranzitează localitatea cu autovehicule proprii, iar capacitatea parcării va fi corelată cu cererea estimată.

Atenție!

- Nu sunt considerate eligibile parcările care răspund unor necesități ale zonelor rezidențiale.
- Nu sunt considerate eligibile parcările amplasate în zonele centrale sau semicentrale ale municipiilor. Realizarea acestor parcări, cat mai aproape de limita administrativa (intravilanul) solicitantului se va face cu precădere în zona în care se termina suprafața construită a municipiului reședință de județ.

Această activitate de construire/modernizare a parcarilor de transfer la transportul public de tip „park and ride” va fi **integrate, în mod obligatoriu**, cu alte activități complementare, respectiv construire/modernizare de stații capăt de linie ale transportului public de călători (dinspre limita administrativ-teritorială a localității) și modernizare/extindere de trasee pentru transportul public, inclusiv achiziția de mijloace de transport, dacă este cazul. De asemenea, pot fi create inclusiv piste pentru biciclete și puncte de închiriere de biciclete care să lege aceste parcări de zonele centrale etc.

B. Investiții destinate transportului nemotorizat

I. Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete

În situația în care piste/traseele pentru biciclete fac parte din corpul drumurilor, categoria funcțională a drumului nu prezintă relevanță pentru eligibilitatea activității. **Această activitate se poate realiza independent de investițiile în infrastructura rutieră.** De asemenea, nu este obligatoriu ca aceste piste/trasee pentru biciclete construite/modernizate/extinse să facă parte din corpul drumurilor.

Piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse prin proiect trebuie să fie integrate într-o rețea urbană continuă, deja existentă sau propusă a fi creată prin proiect sau

prin proiecte complementare, care să ofere legături cu zonele de importanță locală sau turistică ale municipiului reședință de județ/zona funcțională urbană.

Sunt considerate eligibile următoarele subactivități:

- **Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete, inclusiv construirea/modernizarea/extinderea de poduri/pasaje/pasarele pentru biciclete sau atât pentru biciclete, cât și pentru pietoni, fără componenta de trafic rutier, dar doar ca parte a traseului pentru biciclete (nu ca investiție separată), amplasarea de indicatoare, sisteme separate de semaforizare, sisteme de numărare automata a utilizatorilor, sisteme CCTV de supraveghere a pistelor;**
- **Achiziționarea și instalarea de rastele, achiziționarea și instalarea de camere de supraveghere video pentru parcare bicicletelor (de exemplu, dacă solicitantul deține un sistem funcțional de supraveghere video care poate fi extins pentru parcare bicicletelor);**
- **Construirea de parcaje pentru biciclete;**
- **Construirea/modernizarea/extinderea punctuală a sistemului de iluminat public care deservește aceste piste de biciclete sau piste/traseele pentru biciclete și pietoni, nefiind însă eligibil iluminatul stradal-rutier care deservește partea carosabilă a străzilor. Această subactivitate va contribui la creșterea confortului utilizării modurilor nemotorizate de transport.**

În cadrul acestei activități sunt eligibile și lucrări punctuale de aducere la starea inițială/reabilitarea infrastructurii în zona delimitării pistelor pentru biciclete de partea carosabilă/infrastructura pentru pietoni.

Piste/traseele pentru biciclete construite/modernizate/extinse trebuie să aibă o lățime minimă adaptată nevoilor de deplasare în siguranță a fluxului estimat de bicicliști²⁵, trebuie să fie separate și/sau protejate de circulația altor vehicule, conform dispozițiilor legale. Pistele pentru biciclete trebuie să fie rezervate pentru acest tip de deplasare.

Pentru această activitate poate fi eligibil inclusiv teritoriul UAT din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 5.1 din prezentul ghid, dar numai în contextul legării acestora prin piste/trasee pentru biciclete de municipiul reședință de județ eligibil.

Atenție!

- ✓ Ca regulă generală, piste/traseele pentru biciclete nu se vor realiza pe seama diminuării trotuarelor sau în detrimentul pietonilor. Dacă prin excepție, condițiile

²⁵ În conformitate și cu prognozele din Studiul de trafic privind creșterea ponderii deplasărilor cu bicicleta în scenariul „cu proiect”;

locale nu permit acest lucru, se va asigura păstrarea unui spațiu suficient pentru fluxurile pietonale (în conformitate cu OMT nr. 49/1998 privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane) și a Normativului 51/2012 (accesibilizarea spațiului public la nevoile persoanelor cu dizabilități).

- ✓ Lățimea minimă prevăzută de dispozițiile legale trebuie să excludă spațiul ocupat de mobilierul stradal, stâlpi, copaci sau alte obiecte sau activități care restrâng spațiul de circulație al pietonilor. Se va asigura o delimitare între traseele pentru biciclete și spațiul pietonal.

II. Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”).

Activitatea eligibilă de creare/modernizare/extindere a sistemelor de închiriere de biciclete poate viza achiziționare și instalarea, după caz, a următoarelor facilități, fără ca lista să fie exhaustivă:

- Stații de închiriere/chioșcuri de închiriere biciclete amplasate în zonele de referință ale municipiului reședință de județ/zonă funcțională urbană, biciclete, dotări dispecerat de tip hardware și software, rastele pentru biciclete, etc.

Această activitate este complementară activității precedente și este eligibilă numai integrată în cadrul unui proiect care cuprinde și activități de tipul „I. Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete”, categoria B.

Capacitatea acestor sisteme va fi corelată cu prognozele din Studiul de trafic privind creșterea ponderii deplasărilor cu bicicleta în scenariul „cu proiect”.

III. Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale

Această activitate se poate realiza doar împreună cu alte investiții în infrastructura rutieră (piste de biciclete, benzi dedicate transportului public urban) sau alte măsuri de reducere a emisiilor de carbon (plantare de arbori, arbuști, înierbări, construire/extindere/modernizare de fântâni arteziene). De asemenea, nu este obligatoriu ca aceste zone/trasee pietonale construite/modernizate/extinse să facă parte din corpul drumurilor.

Pot fi considerate eligibile următoarele subactivități:

- **Construirea/modernizarea/extinderea de zone exclusiv pietonale**, unde traficul autoturismelor va fi restricționat, cu excepția vehiculelor de aprovizionare și de urgențe;

- **Construirea/modernizarea/extinderea unor trasee pietonale**, inclusiv prin construirea/ modernizarea/extinderea trotuarelor și limitarea folosirii acestui spațiu pentru parcare autoturismelor;
- **Construirea/modernizarea/extinderea de poduri/pasaje/pasarele pietonale** sau atât pentru biciclete cât și pentru pietoni, fără componenta de trafic rutier, doar dacă sunt parte a traseului/zonelor pietonale/traseului de biciclete integrat (nu ca investiție separată);
- În cadrul traseelor/zonelor pietonale se poate instala **mobiliu urban**, **componente de accesibilizare (lifturi)** și se poate **construi/moderniza/extinde punctual iluminatul public** aferent acestor trasee/zonelor, dar și pentru cele de biciclete (**nu și iluminatul stradal-rutier care deservește partea carosabilă a străzilor**), această sub-activitate contribuind la creșterea confortului utilizării modurilor nemotorizate de transport.

Atenție!

- Activitatea care vizează „Construirea/ modernizarea/extinderea de zone exclusiv pietonale” nu trebuie să fie văzută ca activitate de sine-stătătoare, ci trebuie să fie **în mod obligatoriu integrată** cu alte activități complementare și să facă parte dintr-o abordare mai cuprinzătoare privind descurajarea utilizării autoturismelor.
- Proiectele nu trebuie să conducă la mutarea problemelor de trafic, nici în aria de studiu a proiectului, nici în alte zone ale municipiului/zonă urbană funcțională, din afara zonei de studiu a proiectului.
- În caz că proiectele/activitățile nu îndeplinesc condiția de eligibilitate cu privire la evitarea creșterii transportului cu autoturismele și mutarea problemelor de trafic în aria de studiu și în afara acesteia, atunci acestea devin neeligibile în cadrul Priorității P3.

IV. Instalarea de sisteme de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone.

Aceste sisteme se pot instala cu precădere în zonele (semi-) pietonale/pietonale ale solicitantului, dar și în alte zone, după caz.

C. Investiții destinate transportului școlar

I. Achiziționarea de autobuze/microbuze ecologice pentru transportul școlar.

Este eligibilă achiziționarea de autobuze/microbuze ecologice pentru transport școlar (transportul elevilor la și de la unitățile școlare din raza administrativ-teritorială a municipiului reședință de județ solicitant).

Autobuzele/microbuzele achiziționate prin proiect vor fi folosite doar pe traseele predefinite, în scopul asigurării accesului elevilor la și de la unitățile de școlare localizate în limitele administrativ-teritoriale ale solicitanților de finanțare (dacă este cazul, inclusiv în limitele administrativ-teritoriale ale parteneriatelor formate de municipii reședință de județ cu UAT oraș/orașe/comună/comune).

D. Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană, inclusiv prin intervenții în depourile/autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru rețehnologizarea lor.

I. Culoarele de mobilitate presupun integrarea activităților eligibile din categoriile A și B.

II. Construirea/modernizarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public local/zonal de călători, inclusiv infrastructura tehnică aferentă.

Această activitate implică construirea/modernizarea/extinderea depourilor și autobazelor utilizate pentru sistemele de transport public local/zonal de călători. Construirea/modernizarea/extinderea depourilor/autobazelor este eligibilă doar pentru sistemele de transport public și tipurile de mijloace de transport public eligibile prin Prioritatea P3.

În cadrul acestei activități sunt eligibile următoarele subactivități:

- construirea/modernizarea/extinderea clădirilor depourilor și a autobazelor, inclusiv clădirile cu funcție administrativă;
- construirea/modernizarea/extinderea spațiilor de garare/parcare a mijloacelor de transport din incinta depoului/autobazei, inclusiv parcări, rețea de contact pentru tramvai/troleibuz etc;
- crearea/instalarea de stații de alimentare pentru tipurile de autobuze eligibile prin Prioritatea P3;

Depourile nou create pot fi amplasate și în localități din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 5.1 din prezentul ghid.

Prin realizarea acestei activități se urmărește îmbunătățirea calității transportului public local/zonal de călători.

Atenție!

- Această activitate trebuie să fie integrată cu alte activități eligibile din Prioritatea P3, categoria A, pentru a putea fi justificată contribuția acesteia la îmbunătățirea transportului public și la reducerea emisiilor de echivalent CO₂.
- Crearea/modernizarea autobazelor/depourilor de transport public de călători **județean/interjudețean** nu reprezintă o activitate/cheltuială eligibilă prin Prioritatea P3. Această activitate intră sub incidența regulilor de ajutor de stat.

III. Plantarea de alinamente de arbori și arbuști

Această activitate eligibilă vizează:

- **Plantarea de alinamente de arbori și arbuști** în corpul drumurilor (în special, străzi urbane, dar nu numai), în zonele pietonale și semi-pietonale, în lungul pistelor pentru biciclete, trasee pietonale, parcuri de tip „park and ride” etc. Selecția speciilor de arbori și arbuști de către solicitant va trebui să ia în considerare următoarele aspecte: condițiile pedo-climatice ale zonei și gradul de adaptare a speciilor propuse la aceste condiții, capacitatea specifică de retenție a CO₂ în cazul speciilor propuse, măsurile necesare pentru asigurarea calității peisajului urban. Astfel, pe lângă funcția principală de retenție a emisiilor de CO₂, acești arbori și arbuști plantați vor putea avea și funcția de ameliorarea a calității peisajului urban, prin umbrirea spațiilor publice, mai ales a celor destinate deplasărilor nemotorizate.
- **Realizarea de înierbări în locația proiectului**, mai cu seamă în zonele unde au fost plantați arbori și arbuști (de exemplu, din zona de protecție a drumului), inclusiv sistemele de irigații aferente.

Atenție!

Această activitate trebuie văzută doar ca o activitate auxiliară altor activități din Prioritatea P3 - categoriile A și/sau B. Dacă această activitate nu este parte a unei cereri de finanțare cu o **abordare integrată** privind (re)organizarea mobilității urbane, atunci activitatea devine neeligibilă pentru această prioritate de investiții.

Această activitate vizează inclusiv localitățile din zona funcțională urbană, cu respectarea cerințelor din secțiunea 5.1 din prezentul ghid.

E. Investiții privind dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile

I. Achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a autoturismelor electrice și electrice hibride

În cadrul acestei activități, sunt eligibile achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a vehiculelor electrice și electrice hibride, accesibile publicului, de tip **punct de reîncărcare cu putere normală** și de tip **punct de reîncărcare cu putere înaltă**, definite și descrise în art. 3, art. 7 și anexa nr. 2 din *Legea nr. 34/2017 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi*²⁶.

I.1. „Punct de reîncărcare cu putere normală înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, la o putere mai mică sau egală cu 22 kW, excluzând dispozitivele cu o putere mai mică sau egală cu 3,7 kW care sunt instalate în gospodării private sau al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice și care nu sunt accesibile publicului.”²⁷

Potrivit Anexei nr. 2 - *Specificații tehnice*, partea 1 - *Specificații tehnice pentru punctele de reîncărcare*, punctul 1.1, aceste puncte de reîncărcare de putere normală utilizează curent alternativ (AC) și trebuie să fie „echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu prize sau conectori de tip 2 pentru vehicule, conform descrierii din standardul EN62196-2”.

I.2. „Punct de reîncărcare cu putere înaltă înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, la o putere mai mare de 22 kW.”²⁸ Potrivit Anexei nr. 2 - *Specificații tehnice*, partea 1 - *Specificații tehnice pentru punctele de reîncărcare*, punctul 1.2, punctele de reîncărcare cu putere înaltă prezintă următoarele caracteristici:

- „Punctele de reîncărcare cu curent alternativ (AC) de putere înaltă pentru vehicule electrice sunt echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu conectori de tip 2, conform descrierii din standardul EN62196-2.”
- Punctele de reîncărcare cu curent continuu (DC) de putere înaltă pentru vehicule electrice sunt echipate, din motive de interoperabilitate, cel puțin cu conectori ai

²⁶ Transpusă din Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi;

²⁷ Articolul 3, lit. d) din Legea nr. 34/2017;

²⁸ Articolul 3, lit. e) din Legea nr. 34/2017;

sistemului de încărcare combinat „Combo 2”, conform descrierii din standardul EN62196-3.”

Această activitate, prin care este stimulată utilizarea autoturismelor nepoluante, este complementară altor activități de reducere a traficului autoturismelor, în special a celor poluante, precum și a emisiilor de echivalent CO₂.

Observație:

- ✓ Stațiile de încărcare electrică vor fi amenajate în parcuri park & ride sau publice destinate special vehiculelor electrice, prețurile utilizate pentru încărcare urmând să acopere strict cheltuielile de operare și management (dacă acestea sunt operate de către solicitant), sau maxim 50% din costurile de exploatare a investiției (dacă vor fi operate de către terți, alții decât solicitantul).
- ✓ Se va asigura acces permanent și nediscriminatoriu utilizatorilor („punct de reîncărcare accesibil publicului”), iar locul de amplasare a acestor puncte de reîncărcare va fi semnalizat corespunzător. În corespondență cu numărul modulelor aferente fiecărui punct de reîncărcare instalat se va alocă un număr de locuri de staționare, marcate corespunzător, exclusiv pentru alimentarea autovehiculelor electrice și electrice hibride.

II. Achiziționarea și instalarea sistemelor de producere de energie din surse regenerabile (spre exemplu: sisteme de panouri fotovoltaice, sisteme/ turbine eoliene etc.)

Dintre activitățile menționate mai sus, în categoria activităților obligatorii se regasesc:

- activitățile din categoria A și/sau B, așa cum au fost identificate și detaliate în cadrul secțiunii 5.2.1 - pct.16 și pct.17
- activitățile de comunicare și vizibilitate aferente proiectului

De asemenea, pe lângă activitățile susmenționate, sunt eligibile și următoarele activități auxiliare:

- activitățile dezvoltare/adaptare a infrastructurii edilitare pentru a răspunde cerințelor de utilizare a investițiilor principale ale proiectului.
- activitățile privind întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane.

- activități de cooperare la nivel interregional, transfrontalier, internațional și intersectorial cu alte regiuni din EU.

Cu privire la caracterul integrat, proiectele vor include cel puțin două tipuri de activități din categoriile A, B, C, D și E de mai sus, la care se pot adăuga activitățile conexe privind infrastructura edilitară aferentă investiției și întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane.

Solicitantul va justifica în cererea de finanțare oportunitatea investițiilor propuse.

Proiectele din cadrul acestui apel vor fi selectate doar în baza cuprinderii lor în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană.

5.2.3 Activitatea de bază

În cadrul prezentului apel de proiecte, în categoria activității de bază se încadrează activitățile din categoriile:

Activități din categoria A

- Achiziționarea de tramvaie, troleibuze și autobuze și microbuze de tipul ecologice
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de tramvai/troleibuz, precum și construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric sau cu hidrogen (în situația în care acestea sunt situate în afara autobazelor/depourilor, pe traseele autobuzelor).
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători.
- Configurarea/reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane deservite de transport public, ecologic, de călători, în vederea construirii/modernizării/extinderii benzilor dedicate separate pentru transportul public, ecologic, de călători.
- Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (tramvai, troleibuz, autobuz).
- Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”).
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente

Activități din categoria B

- Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”).
- Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale.

Activități din categoria D

- Crerea culoarelor de mobilitate urbană
- Construirea/ modernizarea/ extinderea depourilor/ autobazelor aferente transportului public local/zonal de călători, inclusiv infrastructura tehnică aferentă.

5.2.4 Activități neeligibile**Atenție!**

- **Nu sunt eligibile** proiectele care urmăresc, în mod prioritar, fluidizarea traficului privat și reducerea congestiei acestuia în detrimentul prioritizării transportului public de călători (creșterea vitezei autoturismelor, îmbunătățirea timpilor de parcurs, crearea de culoare carosabile utilizate în mod prioritar de autoturisme etc);
- Nu sunt eligibile subactivitățile/activitățile care nu fac parte dintr-o abordare integrată/sinergică privind îmbunătățirea transportului public și/sau a modurilor nemotorizate de transport, în vederea descurajării utilizării transportului privat cu autoturisme;
- Nu sunt eligibile activitățile de construire/reabilitare/modernizare a pasajelor și podurilor, indiferent de destinația acestora (acces pietonal/ biciclete/traseu dedicat pentru transportul public etc), dacă acestea nu fac parte dintr-un proiect/activitate de construire/reabilitare/modernizare a unui traseu pietonal/biciclete/transport public integrat;
- Nu sunt eligibile proiectele care cuprind doar plantări de arbori, arbuști, înierbări, inclusiv fântâni arteziene;
- Nu sunt eligibile proiectele care cuprind doar activități de construire/modernizare/ reabilitare a părții carosabile a străzilor urbane. În mod excepțional în cadrul unor proiecte integrate, acolo unde sistemul rutier de 2 benzi nu permite înființarea unei benzi dedicate transportului public, dar se realizează/modernizează benzi dedicate

pentru bicicliști și/sau trotuare pentru pietoni, activitatea de reabilitare a părții carosabile, pe care vor circula mijloace de transport în comun ecologice, va fi considerată activitate eligibilă, iar cheltuiala va fi decontată în limita a maxim 30% din totalul cheltuielilor eligibile ale cap.4 - Cheltuieli cu investiția de bază - aferente proiectului integrat.

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul (UE) nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului, de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul (UE) nr. 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului, privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul (UE) nr. 2020/2093 al Consiliului de stabilire a cadrului financiar pentru perioada 2021 -2027.
- OUG nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.
- H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.
- Hotărârea Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Reguli generale de eligibilitate a cheltuielilor

Pentru a fi eligibile, cheltuielile prevăzute în cererea de finanțare trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții cu caracter general:

- a) să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr.873/2022;
- c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr.873/2022;
- d) să fie în conformitate cu prevederile programului;
- e) să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- g) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr.873/2022.

i) să nu fie contrară prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor.

5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile

Categoriile și sub-categoriile de cheltuieli eligibile aplicabile acestui apel de proiecte:

CAP. 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

1.1. Obținerea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri/ exproprieri în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului la data contractării.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de clădiri.

Valoarea terenurilor achiziționate/ expropriate, se va stabili pe baza evaluării efectuate de un expert ANEVAR (conform legislației în vigoare: Hotărârea Nr. 353/ 2012 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România și Ordonanța nr. 24 /2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor).

1.2. Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/ drumuri/ alei/ parcări/ drenuri/ rigole/ canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.3. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului și de aducere la starea inițială, inclusiv cheltuieli pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajarea spațiilor verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului , cât și realizarea de investiții suplimentare pentru protecția obiectivului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme (de ex: provocate de schimbări climatice). În această categorie pot fi incluse cheltuielile aferente activității de plantare de aliniamente de arbori și arbuști.

1.4. Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)

Cheltuielile pentru asigurarea devierii/protecției utilităților includ cheltuieli cu lucrările **efectuate pe amplasamentul proiectului** pentru asigurarea devierii utilităților publice și nu pot acoperi cheltuieli de introducere sau modernizare/inlocuire a utilităților aflate în aria de implementare a proiectului.

CAP. 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții

Cheltuielile pentru asigurarea utilităților trebuie să se refere strict la cheltuieli necesare pentru funcționarea obiectivului de investiție din cererea de finanțare.

CAP. 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

3.1. Studii de teren

Se cuprind cheltuielile pentru:

- 3.1.1 studii de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție;
- 3.1.2 raport privind impactul asupra mediului;
- 3.1.3. studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției (studiu de trafic, documentație privind imunizarea la schimbările climatice, etc).

3.2. Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații

Cuprinde toate cheltuielile necesare pentru elaborarea documentațiilor și obținerea avizelor

3.3. Expertiza tehnică

Se cuprind cheltuielile pentru expertizarea tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică.

3.4. Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor

3.5. Proiectare

Se includ cheltuielile pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare aferente obiectivului de investiție:

3.5.1. Tema de proiectare**3.5.3. Studiul de fezabilitate/Documentație pentru avizarea lucrărilor de intervenții****3.5.4. Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor****3.5.5. Verificarea tehnică de calitate a proiectării****3.5.6. Proiect tehnic și detalii de execuție.****3.6. Organizare procedurilor de achiziție**

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru serviciile de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică.

3.7. Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) plata serviciilor de consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și a tuturor studiilor necesare întocmirii acesteia;
- b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției;
- c) Plata serviciilor de evaluare, efectuate de un expert ANEVAR, în vederea stabilirii valorii terenurilor achiziționate

3.8. Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor;
- b) verificarea calității lucrărilor, asigurată prin diriginți de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

CAP. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază**4.1. Construcții și instalații**

Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție aferente activităților eligibile:

- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători

- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea de benzi dedicate, amplasate pe poduri, pasaje, destinate transportului public urban de călători
- Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de tramvai/troleibuz
- Construirea/modernizarea/extinderea stațiilor de alimentare a autobuzelor alimentate electric/cu hidrogen
- Construirea/modernizarea/extinderea depourilor/autobazelor aferente transportului public local/zonal de călători, inclusiv infrastructura tehnică aferentă
- Construirea și modernizarea stațiilor de transport public de călători (troleibuz, autobuz);
- Crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători („e-bilete” sau „e-ticketing”)
- Achiziționarea și instalarea punctelor de reîncărcare a autoturisme electrice și electrice hibride
- Construirea/modernizarea/extinderea pistelor/ traseelor pentru biciclete;
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de închiriere de biciclete (sisteme de tip „bike-sharing”, „bike-rental”).;
- Construirea/modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale,
- Instalarea de sisteme de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone;
- Crearea/modernizarea/extinderea sistemelor de management al traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente (STI);
- Construirea/modernizarea parcarilor de transfer de tip „park and ride”;
- Cheltuieli pentru investiții în infrastructura edilitară necesară, ca activități auxiliare

NOTĂ: În cuprinsul Devizului General al Investiției/Lista cu echipamente/dotări/lucrări se va urmări separarea pe obiecte de investiție a următoarelor activități:

- Infrastructuri de transporturi urbane curate (domeniu de intervenție 081)
- Infrastructuri pentru bicicliști (domeniu de intervenție 083)
- Digitalizarea transportului urban (domeniu de intervenție 084)
- Infrastructuri pentru combustibili alternativi (domeniu de intervenție 086)

4.2. Dotări/echipamente

Aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la liniile 4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj, 4.4. Utilaje, echipamente

tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport, 4.5 Dotări și 4.6 Active necorporale. În această categorie sunt incluse cheltuielile efectuate pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale, cu și fără montaj, dotări, dacă este cazul, conform cu descrierea activităților eligibile din ghidul specific și a celorlalte condiții de eligibilitate din ghidul specific pentru activitățile menționate la **punctul 4.1. de mai sus**. Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.

Sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar, cu obligativitatea mentinerii acestora pe toată perioada de durabilitate a proiectului.

NOTĂ: În cuprinsul Devizului General al Investiției/Lista cu echipamente/dotări/lucrări se va urmări separarea pe obiecte de investiție a dotărilor, astfel:

- Infrastructuri de transporturi urbane curate (domeniu de intervenție 081)
- Material rulant de transport urban curat (domeniu de intervenție 081)
- Infrastructuri pentru bicicliști (domeniu de intervenție 083)
- Digitalizarea transportului urban (domeniu de intervenție 084)
- Infrastructuri pentru combustibili alternativi (domeniu de intervenție 086)

CAP. 5 Alte cheltuieli

5.1. Organizare de șantier

Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

5.1.1 Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

În această secțiune se cuprind cheltuielile aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări la construcții existente:

- Lucrări de construcții provizorii de vestiare, barăci, spații de lucru pentru personalul din șantier, grupuri sanitare, împrejurimi, pichete de incendiu.
- Construcții provizorii de rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, platforme tehnologice, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, branșamente/racorduri la utilități, amplasare panouri de prezentare.

- Cheltuielile de desființare a organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială la terminarea executiei lucrărilor (cu excepția celor prevăzute la categoria 1.3 "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială" de mai sus).

5.1.2 Cheltuieli conexe organizarii de santier

În această categorie se cuprind cheltuieli pentru:

- Închirierii de vestiare/baraci/spatii de lucru pentru personalul din șantier, grupuri sanitare.
- Obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor.

5.2. Comisioane, cote si taxe

În această categorie se cuprind cheltuieli pentru:

- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată;
- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC, în aplicarea prevederilor Legii nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor;
- taxe pentru eliberarea certificatului de urbanism și a autorizației de construire/desființare/ organizare de șantier.

5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute

Se consideră eligibile dacă vor fi detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la subcapitolele 1.2 - Amenajare teren, 1.3 - Amenajare pentru protecția mediului, 1.4 - Relocare utilități, 2 - Asigurarea utilitatilor necesare, 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

5.4. Cheltuieli pentru comunicare și vizibilitate

Activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului vor fi în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală „Vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021–2027” .

Pentru îndeplinirea obligațiilor privind comunicarea și vizibilitatea, beneficiarii vor respecta prevederile din Ghidul/Manualul de Identitate Vizuală PR SM 2021-2027 care va fi pus la dispoziție, în format electronic pe site-ul dedicat programului. (2021-2027.adrmuntenia.ro)

Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR Sud-Muntenia 2021-2027, indicațiile tehnice din Ghidul de identitate vizuală al Programului Regional Sud-Muntenia2021-2027.

De asemenea, în cazul prezentului apel se va avea în vedere inclusiv conformitatea cu prevederile art.50, punctul 1(e) din Regulamentul 1060/ 2021: ”în cazul operațiunilor de importanță strategică și al operațiunilor al căror cost total depășește 10 000 000 EUR este obligatoriu organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei și a autorității de management competente”.

Astfel, solicitantul va atașa la cererea de finanțare un ”Plan de acțiuni pentru comunicarea și vizibilitatea operațiunilor de importanță strategică” - model atașat, în care va detalia etapele și bugetul prevăzut pentru activitățile de vizibilitate și comunicare aferente proiectului.

Cap. 6 Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste

Taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă aferentă cheltuielilor eligibile este eligibilă.

Categorie	Subcategorie
1 -LUCRĂRI	1.1 - cheltuieli achiziție teren
	1.2 - cheltuieli pentru amenajarea terenului

	1.3 - cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
	1.4 - cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților
	2 - cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții
	4.1 - construcții și instalații
	4.2 - montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale
	5.1.1. lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
	5.1.2 - cheltuieli conexe organizării de șantier
	5.3 - cheltuieli diverse și neprevăzute
	6. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste
2 - ECHIPAMENTE/DOTĂRI/ACTIVE CORPORALE	4.3 - utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
	4.4 - utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport
	4.5 - dotări
6- CHELTUIELI CU ACTIVE NECORPORALE	4.6 - Active necorporale
7- CHELTUIELI SUB FORMĂ DE RATE FORFETARE	3.1.1 - studii de teren
	3.1.2 - raport privind impactul asupra mediului
	3.1.3 - alte studii specifice
	3.2 - Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații

	3.3 - expertizare tehnică
	3.4 - Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor
	3.5.1 - tema de proiectare
	3.5.3 - studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general
	3.5.4 - documentații tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor
	3.5.5 - verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție
	3.5.6 - proiect tehnic și detalii de execuție
	3.6 - organizarea procedurilor de achiziție
	3.7.consultanță
	3.8. - asistență tehnică
	5.2 - comisioane, cote, taxe, costul creditului
	5.4 - cheltuieli pentru comunicare și vizibilitate

5.3.3 Categorii de cheltuieli neeligibile

Cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiar în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, respectiv:

- cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1058;
- achiziția de echipamente și autovehicule sau mijloace de transport second-hand;
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite prin ghidul solicitantului;
- cheltuielile excluse de la finanțare, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din **HG. nr. 873/2022**;
- cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu excepția situațiilor reglementate la art. 20 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060.
- cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, care afectează caracterul lor durabil.

Alte cheltuieli neeligibile:

- costuri operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rate și dobânzi aferente creditelor;
- achiziționarea de terenuri cu o valoare mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale proiectului;
- contribuția în natură;
- amortizarea;
- cheltuielile cu leasingul;
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, cu excepția tramvaielor, troleibuzelor și a autobuzelor/ microbuzelor cu propulsie electrică/hidrogen, destinate transportului public și/sau pentru transportul elevilor.

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

În vederea simplificării procesului de verificare a cheltuielilor și în scopul diminuării sarcinii administrative asupra beneficiarilor, în aplicarea prevederilor Comunicării Comisiei 2021/c200/01 - orientări privind utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri, AM PRSM va utiliza opțiunile de costuri simplificate, în conformitate cu prevederile Regulamentului UE 2021/1060.

A. Cheltuielile aferente costurilor directe eligibile vor cuprinde cheltuielile de natura celor definite în cap.5.3.2 de mai sus, după cum urmează:

1. Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului
 - 1.1. Obținerea terenului
 - 1.2. Amenajarea terenului
 - 1.3. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
 - 1.4. Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)
2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții
4. Cheltuieli pentru investiția de bază
 - 4.1. Construcții și instalații
 - 4.2. Dotări/echipamente
- 5 Alte cheltuieli
 - 5.1. Organizare de șantier
 - 5.1.1 Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
 - 5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier
 - 5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute
6. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste

B. Cheltuielile aferente costurilor indirecte eligibile, limitate procentual la maxim 4% din valoarea cheltuielilor aferente costurilor directe, vor cuprinde cheltuieli de natura celor definite în cap.5.3.2 de mai sus, după cum urmează:

- 3.1. Studii de teren
 - 3.1.1 Studii de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție;
 - 3.1.2 Raport privind impactul asupra mediului;
 - 3.1.3. Studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției (studiu de trafic, documentație privind imunizarea la schimbările climatice, etc).

- 3.2. Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații
- 3.3. Expertiza tehnică
- 3.4. Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor
- 3.5. Proiectare
 - 3.5.1. Tema de proiectare
 - 3.5.3. Studiul de fezabilitate/Documentație pentru avizarea lucrărilor de intervenții
 - 3.5.4. Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor
 - 3.5.5. Verificarea tehnică de calitate a proiectării
 - 3.5.6. Proiect tehnic și detalii de execuție
- 3.6. Organizare procedurilor de achiziție
- 3.7. Consultanță
- 3.8. Asistență tehnică
- 5.2. Comisioane, cote și taxe
- 5.4. Cheltuieli pentru comunicare și vizibilitate

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În cazul prezentului apel de proiecte, **costurile indirecte eligibile** aferente proiectului vor fi rambursate în forma unei rate forfetare de **4%**, raportat la **costurile directe eligibile**.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea minimă eligibilă a unui proiect: 500.000,00 Euro

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect: 25.000.000,00 Euro

Valoarea maximă nerambursabilă: 24.500.000,00 Euro.

Cursul de schimb valutar la care se va calcula încadrarea în respectivele valori minime și maxime este cursul inforeuro din luna lansării apelului²⁹ de proiecte.

Acest curs va fi utilizat până la semnarea contractului de finanțare.

Valoarea totală a proiectului poate fi majorată pe perioada implementării, cu condiția ca diferența dintre valoarea maximă eligibilă a proiectului și valoarea totală a acestuia, reprezentând cheltuieli neeligibile, să fie suportate de către solicitant.

Valoarea neeligibilă a proiectului reprezintă valoarea cheltuielilor cuprinse în proiect și considerate neeligibile la data încheierii contractului de finanțare.

Valoarea cheltuielilor efectuate de beneficiar după perioada de implementare a proiectului nu mărește valoarea neeligibilă a proiectului.

*Criteriul de eligibilitate cu privire la valoarea minimă/ maximă a investiției nu se menține pe perioada de implementare a investiției.

5.5 Cuantumul cofinanțării acordate

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare, se vor lua în calcul următoarele rate de cofinanțare:

FEDR: maxim **85%**

Buget de Stat: maxim **13%**

Contributie beneficiar la cheltuieli eligibile: minim **2%**

În cazul parteneriatului, modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în Acordul de parteneriat.

5.6 Durata proiectului

²⁹ <https://www.cursbnr.ro/curs-infocureuro>

Durata proiectului include atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și activitățile ce urmează a fi realizate după semnarea contractului de finanțare.

Prima activitate aferentă proiectului reprezintă cea mai veche activitate desfășurată pentru elaborarea documentației de finanțare.

Solicitantul are obligația de a prevedea termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru durata maximă de implementare a proiectului.

Perioada de implementare a proiectului reprezintă perioada în care se realizează activitățile proiectului cuprinsă între data începerii implementării și data finalizării activităților proiectului, conform graficului de activități aprobat, fără ca data de finalizare să depășească 31 decembrie 2029, la care se adaugă, dacă este cazul, și perioada de desfășurare a activităților proiectului înainte de semnarea Contractului de Finanțare, conform regulilor de eligibilitate a cheltuielilor.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Nu este cazul

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PRSM verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PRSM monitorizează proiectul pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare pentru a evalua evoluția progresului implementării proiectului și posibilele abateri de la graficul de implementare, de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

AM PRSM va monitoriza și sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă.

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către AM PRSM și, în situația nerealizării acestora, AM PRSM adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și măsuri de monitorizare consolidată.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, AM PRSM poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

e) rezilierea contractului AM PRSM;

f) alte măsuri specifice prevăzute de AM PRSM în contractul de finanțare.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PRSM verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres.

Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PRSM poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

În cazul nerespectării termenului de 5 zile lucrătoare pentru încărcarea documentelor justificative care probează îndeplinirea indicatorului, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor.

Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, AM PRSM deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar AM PRSM înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul, AM PRSM poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

În procesul de monitorizare a proiectelor, AM PRSM va verifica și confirma îndeplinirea indicatorilor de etapă, în conformitate cu prevederile Planului de monitorizare a proiectului.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1 Completarea formularului cererii

Cererea de finanțare depusă de solicitanți va respecta modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene iar conținutul cererii de finanțare va fi implementat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ pentru perioada de programare 2021-2027, conform O.U.G nr. 23/2023.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare și anexele acesteia trebuie să fie completate în limba română.

Orice alte documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de traducere legalizată sau autorizată.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și respectă formatul-cadru și conținutul minim aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021/ SMIS2021+.

Bugetul proiectului se va întocmi respectând prevederile Hotărârii Guvernului nr. 873/ 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

La întocmirea bugetului, solicitantul va avea în vedere că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile H.G.nr.907/ 2016, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru corelarea bugetului cu devizul general se va utiliza matricea de corelare aprobată prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Bugetul proiectului se corelează cu obiectivele proiectului, activitățile prevăzute, resursele alocate/estimate, cu calendarul achizițiilor publice, cu calendarul de realizare, iar cheltuielile vor fi corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile.

Bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități de bază reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau după caz durata maximă de implementare a proiectului.

Pentru fundamentarea stabilirii costului proiectului solicitantul va anexa la depunerea cererii de finanțare Nota asumată de proiectant din care să rezulte bazele stabilirii costului proiectului propus, însoțită de o minimă documentație justificativă (minim 2 oferte, antemasuratori cu calcule globale/detaliat, etc).

De asemenea, se vor depune minim 2 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urmă, care să fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).

Nu se vor face modificări/adnotări în conținutul modelelor anexate ghidului.

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

Documentele anexate cererii de finanțare vor fi solicitate la momentul depunerii cererii de finanțare și/sau în etapa contractuală. Acestea fac parte integrantă din cererea de finanțare. În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

1. Declarația unică - conform modelului din MySMIS 2021/SMIS2021+

La cererea de finanțare, solicitantul anexează declarația unică, care se completează conform prevederilor art. 8 alin. (2) și (3) din O.U.G. nr. 23/2023 și prin care solicitantul confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ va genera declarația unică, care va fi completată de solicitant și va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului sau împuternicitul acestuia, după caz.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, prin documente justificative, dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului în etapa de contractare.

Prin declarația unică, emisă pe proprie răspundere, sub sancțiunea pedepselor prevăzute de legislația penală în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, liderul de parteneriat și partenerul/ partenerii, după caz, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul Solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management/organismului intermediar, după caz, în condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual, completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului sau împuternicitul acestuia, după caz.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarația unică pentru liderul de parteneriat va fi generată de sistemul informatic doar după ce declarațiile unice ale partenerilor au fost completate și semnate electronic de către reprezentanții legali ai acestora.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului/liderului de parteneriat și partenerului/partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul va declara, de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației unice că deține dreptul de proprietate, fără sarcini, sau alte drepturi reale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

Îndeplinirea condițiilor de eligibilitate declarate în declarația unică se dovedește de către solicitant, în etapa de contractare, prin prezentarea de documente cu valoare probantă, specificate în cadrul capitolului 7.6.

Documente solicitate pentru a fi evaluate în etapa de evaluare tehnică și financiară

2. Documentația tehnico-economică completă (SF/DALI + PT) și/sau Studiul de oportunitate, inclusiv contractul de lucrări și actele adiționale la acesta, dacă este cazul, și Autorizația de construire emisă în scopul execuției lucrărilor proiectului, în termen de valabilitate.

În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare.

2.1 Pentru proiectele de investiții în domeniul construcțiilor care presupun obținerea autorizației de construire/desființare.

Documentația tehnico-economică SF/DALI + PT, întocmită conform legislației în vigoare, asumată de proiectant, se depune în format electronic, pdf, sub semnătură electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului sau a persoanei împuternicite a acestuia pentru asumarea conformității cu originalul a acesteia.

Planșele aferente documentației tehnico-economice se depun în format electronic, scanat, fișiere tip PDF, sub semnatura electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului sau a persoanei împuternicite a acestuia, conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.

Dacă este cazul, se va anexa și raportul de expertiză tehnică a imobilului/imobilelor (drum/cladire) asupra căruia/căroră se intervine prin proiectul propus spre finanțare.

În realizarea documentației tehnice se va avea în vedere respectarea criteriilor principiului de a nu prejudicia în mod semnificativ („Do Not Significant Harm” - DNSH), conform anexei **Model anexat prezentului ghid**.

Proiectul tehnic trebuie să **nu fi fost** elaborat/ revizuit/ reactualizat cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, iar devizul general cu cel mult 12 luni înainte de depunerea cererii de finanțare (în cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare).

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 10 de zile de la contractarea proiectului, se va depune în format electronic, PDF, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat, semnată digital și încărcată în SMIS.

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa în mod obligatoriu, **pentru lucrările începute și aflate în derulare:**

- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor, precum și documentele cadastrale privind intabularea acestora, după caz
- Raport privind stadiul fizic al investiției, însoțit de devizele detaliate, asumate de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor
- Contractul de lucrări, inclusiv acte adiționale,
- Pe lângă proiectul tehnic se vor depune și dispozițiile de șantier emise până la acea dată.

2.2 Pentru proiectele/activitățile de investiții în domeniul construcțiilor care nu presupun obținerea autorizației de construire/desființare și cele privind achiziționarea/modernizarea de mijloace de transport și/sau achiziționare de echipamente (afere sistemelor de e-ticketing, managementul traficului, alte sisteme de transport inteligente etc).

Studiul de oportunitate pentru mijloace de transport/alte echipamente inclusiv analizele/elementele care vor fi punctate în grila ETF, cap.5.2.2.).

Se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite în domeniul construcțiilor (infrastructură) sau două sau mai multe studii de oportunitate, pentru activități complementare, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, mai ales în alegerea procedurilor de atribuire din prisma valorilor estimate.

În cazul componentei de investiții privind **achiziționarea mijloacelor de transport și achiziționarea de echipamente (fără lucrări)**, nu se va solicita la cererea de finanțare o documentație tehnico-economică pentru o fază ulterioară de proiectare.

Studiul de oportunitate anexat la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost elaborat/ revizuit/ reactualizat cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare

3. Studiul de trafic și instrumentul pentru calcularea reducerii emisiilor de GES din sectorul transporturilor.

Studiu de trafic nu trebuie să fi fost întocmit/revizuit/actualizat cu mai mult de 2 ani înainte de depunerea cererii de finanțare.

La cererea de finanțare se va anexa un (singur) Studiu de trafic aferent ariei de studiu și intervențiilor proiectului. De asemenea, la Cererea de finanțare se poate anexa un studiu de trafic în care sunt tratate mai multe proiecte cu activități complementare/integrate, cu condiția ca pentru Cererea de finanțare analizată să fie evidențiată aria de studiu și contribuția intervențiilor (la care se pot adăuga investițiile complementare, după caz) la atingerea Obiectivului specific și a indicatorilor de rezultat, conform cerințelor specifice din ghid și din Anexele acestuia.

Evaluarea proiectelor în ceea ce privește încadrarea în Obiectivul specific/îndeplinirea indicatorilor se va realiza inclusiv pe baza valorilor, analizelor, ipotezelor și prognozelor ce rezultă din studiul de trafic realizat la nivelul ariei de studiu a proiectului. De asemenea, acest studiu va ține seama de analizele, prognozele, tendințele generale estimate în cadrul SIDU 2021-2027.

În acest studiu trebuie să se justifice impactul măsurilor/activităților propuse prin proiect (sau prin proiecte cu activități complementare, după caz), mai ales în ceea ce privește **creșterea volumului deplasărilor cu transportul public și modurile nemotorizate, precum și reducerea emisiilor de GES**, urmare a transferului unei părți din cota modală a transportului individual către transportul public și modurile nemotorizate de transport (a se vedea criteriul de eligibilitate 14. **Proiectul contribuie la reducerea traficului rutier motorizat din aria de studiu a proiectului**).

Prin studiul de trafic, în mod obligatoriu se vor fundamenta valorile aferente indicatorilor de rezultat **RCR 62 - Utilizatori anuali ai transportului public nou sau modernizat și RCR 64 - Utilizatori anuali ai infrastructurii dedicate ciclismului**. Studiul de trafic va fi semnat de către elaborator.

La *Studiul de trafic* se va atașa *Instrumentul pentru calcularea emisiilor GES din sectorul transporturilor*, fie metoda agregată, fie metoda dezagregată sau în cazul în care solicitantul utilizează, la elaborarea PMUD/a studiului de trafic, un model de transport cu alocare multi-modală, bazat pe un soft de transport recunoscut de industria în domeniu, se pot anexa extrase din acel model.

De asemenea, se pot utiliza și alte instrumente/metodologii pentru calcularea emisiilor de GES, caz în care solicitantul va anexa foile de calcul respective. Datele de intrare, parametrii de calcul, ipotezele, valorile de ieșire etc pentru aceste instrumente de calcul vor fi explicitate în studiul de trafic. Se vor estima valorile pentru *anul de referință* și pentru *anul de după finalizarea intervenției* în aria de studiu a proiectului.

4. Documentația privind imunizarea la schimbările climatice

Documentația privind imunizarea la schimbările climatice va respecta metodologia de întocmire conform anexei prezentului ghid, iar concluziile documentației se vor regăsi în documentația tehnico-economică și în cererea de finanțare.

Informațiile privind respectarea și modalitatea de îndeplinire a cerințelor și măsurilor prevăzute pentru obiectivele de mediu vor fi corelate în cererea de finanțare, documentația tehnică, Declarația DNSH precum și documentația privind imunizarea la schimbările climatice.

Documentația de imunizare va fi asumată atât de reprezentantul legal cât și de expertul cu competențe specifice în domeniul mediului care a întocmit documentația.

5. Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu legislația în vigoare și dacă este cazul, se va anexa un deviz general însoțit de devize defalcate pe fiecare obiect.

Devizul general nu trebuie să fie mai vechi de 12 luni calculate de la data depunerii cererii de finanțare.

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat de către elaborator și de reprezentantul legal al solicitantului sau de o persoană împuternicită special în acest sens.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, se va anexa un raport privind stadiul fizic (Model atașat ghidului) al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale: lucrărilor executate și platite, lucrărilor executate și neplătite și, respectiv, lucrărilor rămase de executat.

În cazul în care se depun mai multe documentații tehnico-economice, se va prezenta inclusiv un **deviz general centralizat la nivel de cerere de finanțare.**

În cazul în care, în cadrul proiectului, există atât lucrări eligibile cât și lucrări neeligibile, se vor anexa la cererea de finanțare devize și liste cu cantitățile de lucrări, defalcate pe tipuri de cheltuieli, eligibile și neeligibile, corelate cu devizul general.

6. Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile - conform modelului anexat prezentului ghid.

7. Nota de fundamentare a costurilor proiectului propus, însoțită de documente justificative (de exemplu: studii de piață, oferte de preț, liste de cantități, prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective, prețuri existente în SEAP, fără a se limita la exemplele date).

Nota însoțită de documentele justificative (studii de piață, oferte de preț, liste de cantități, prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective, prețuri existente în SEAP, fără a se limita la exemplele date) se depun sub semnatura electronică extinsă pentru asumarea conformității cu originalul a acestora. În cazul în care se vor indica oferte de preț, acestea se vor anexa cererii de finanțare. Pentru situația în care se vor indica baze de preț, se va menționa un link de accesare a acestora. În situația în care acest link nu este accesibil, sau la solicitarea evaluatorilor tehnic/financiar, se vor transmite toate documentele justificative pentru stabilirea costului.

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului, iar acesta menționează/anexează documentele care au stat la baza fixării prețurilor unitare din listele cu cantități de lucrări/echipamente.

În cazul în care la cererea de finanțare a fost atașat inclusiv contractul de execuție a lucrărilor și contractul de furnizare mijloace de transport în comun/echipamente (dacă este cazul), această notă nu mai este necesar a fi depusă.

8. Declarația privind respectarea principiului DNSH („Do No Significant Harm”)

Se va utiliza modelul de declarație anexat la prezentul Ghid.

Se va anexa de către toți partenerii, după caz. În cazul în care partenerul nu execută lucrări în proiect, declarația acestuia nu este necesară.

9. Documente pentru echipa de implementare a proiectului

Se vor depune fișele de post și decizia de numire a membrilor și CV-urile echipei desemnate pentru implementarea proiectului, actualizate la data depunerii cererii de finanțare.

În cazul în care, la data depunerii cererii de finanțare, echipa de implementare nu este nominalizată, obligatoriu se vor atașa doar fișele de post pentru pozițiile desemnate a forma această echipă, aprobate de reprezentantul legal al solicitantului.

10. Anexa III.12 - Macheta financiară calcul profit din exploatare

Solicitantul va depune *Macheta financiară calcul profit din exploatare*, prin care demonstrează că proiectul nu generează profit pe perioada de viață a investiției, pentru proiectele cu activități care vor genera venituri (de ex. din bilete/abonamente).

În cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară experții evaluatori pot solicita macheta privind analiza și previziunea financiară, în format electronic - format excel, pentru verificarea corectitudinii datelor completate.

11. Plan de acțiuni pentru comunicare și vizibilitate, în care se vor detalia etapele și bugetul prevăzut pentru activitățile de vizibilitate și comunicare aferente proiectului, dacă este cazul.

Dacă valoarea totală a proiectului depășește 10 000 000 EUR, solicitantul va atașa la cererea de finanțare un ”Plan de acțiuni pentru comunicarea și vizibilitatea operațiunilor de importanță strategică” .

Acesta se va completa conform modelului atașat prezentului ghid.

12. În cazul în care prin proiect se achiziționează teren necesar implementării investiției propuse, se va atașa raportul expertului ANEVAR, privind valoarea terenului achiziționat (conform H.G. nr. 353/2012 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România precum și Ordonanța nr 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, cu modificările și completările ulterioare).

13. Situațiile financiare anuale, aferente ultimului exercițiu financiar încheiat, depuse/transmise la unitățile teritoriale le Ministerului Finanțelor, conform prevederilor legale, împreună cu dovada depunerii acestora (recipisa) cu mențiunea: Fara erori de validare.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Depunerea cererii de finanțare se va realiza doar prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Depunerea cererii de finanțare prin orice alte mijloace nu va fi luată în considerare.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

Solicitantul/liderul de parteneriat transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării autorității de management, respectiv:

1. Documente statutare ale solicitantului/partenerilor, după caz, conform legislației în vigoare la data depunerii cererii de finanțare

- Hotărârea judecătorească de validare a mandatului primarului UAT municipiu reședință de județ solicitant și, în cazul parteneriatelor, a primarului/primarilor UAT oraș/comună partener/partenere.

- Hotărârea de constituire a Consiliului local al solicitantului și, dacă este cazul, hotărârea de constituire a Consiliilor locale ale partenerilor, precum și Ordinul prefectului de constatare a îndeplinirii condițiilor legale de constituire a Consiliilor locale respective.

2. Documente privind constituirea parteneriatului, respectiv Acordul de parteneriat (dacă este cazul).

Modelul Acordului de parteneriat - Modelul anexat prezentului ghid.

Acordul se completează și se semnează de către fiecare membru al acordului de parteneriat.

Nu se vor face modificări/adnotări în conținutul modelelor anexate ghidului.

Acordul de parteneriat va fi însoțit, obligatoriu, de hotărârile de aprobare ale acestuia în Consiliile Locale ale liderului/partenerilor.

3. Mandatul/ imputernicire/ dispoziție pentru semnarea unor secțiuni din cererea de finanțare (dacă este cazul)

Actul de împuternicire se prezintă în cazul în care anumite secțiuni/anexe din cererea de finanțare nu sunt semnate de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens.

Actul de împuternicire reprezintă orice document administrativ emis de reprezentantul legal în acest sens, cu respectarea prevederilor legale (exemple orientative: hotărâre, dispoziție etc);

Pentru declarațiile solicitate în nume personal ale reprezentantului legal, alte declarații în nume personal care angajează organizația în relația cu terții precum și pentru certificarea aplicației NU se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternicită.

4. În cazul în care proiectul include cheltuieli de deviere/ protecție a rețelelor de utilități, trebuie să fie depus avizul de specialitate emis de operatorul de servicii, în care să fie specificată necesitatea devierii/ protecției acestora.

5. Modificări asupra devizului general, în conformitate cu ultima formă a bugetului rezultat în urma procesului de evaluare tehnică și financiară, dacă este cazul.

6. Lista actualizată de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile (dacă este cazul).

7. Documente privind dreptul de proprietate / administrare/ administrare temporară/ folosință, după caz:

Solicitantul/partenerii vor anexa, pentru lucrările/activitățile **care nu necesită autorizare** și care nu sunt acoperite de Autorizația de construire/desființare depusă în această etapă, documentele care atesta dreptul de proprietate publică sau privată/ dreptul de administrare/ dreptul de administrare temporară/dreptul de folosință, după caz, asupra imobilelor vizate de lucrările/activitățile componente ale investiției ce face obiectul cererii de finanțare, în termenele specificate. Respectiv documentele trebuie să fie acoperitoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la identificarea/localizarea investiției și trebuie să confere solicitantului dreptul de execuție a lucrărilor/montare a echipamentelor, în conformitate cu legislația în vigoare.

Dreptul real asupra imobilelor (teren și/sau construcții) vizate trebuie dovedit la momentul contractării și trebuie menținut inclusiv pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse).

A. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/privată asupra imobilelor, se vor anexa următoarele documente:

A1. Documente cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea), în termen de valabilitate la momentul contractării (extras de carte funciara emis cu maxim 30 de zile înaintea momentului contractării), prin care să se ateste dreptul de proprietate publică/privată, după caz și absența sarcinilor incompatibile cu investiția;

A2. Tabelul centralizator asupra nr. cadastrale, cu obiectivele de investiție asupra cărora se realizează lucrări în cadrul acestora;

Sau

- **Alte documente legale** (Legi, Ordonanțe, Hotărâri de Guvern, Ordine ale Miniștrilor, Actele juridice translativ sau declarative de proprietate, Actele jurisdicționale, alte documente de proprietate, după caz), **pentru cazuri particulare** prin care să se dovedească deținerea dreptului de proprietate publică/privată, precum și dreptul de execuție a lucrărilor/montare a echipamentelor.

Și/Sau

- Hotărârea de Consiliu Local prin care se atestă/actualizează inventarul bunului/bunurilor din domeniul public al UAT municipiu/oraș, în conformitate cu prevederile *art. 289 Inventarierea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale* din *OUG nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Consiliu Local prin care se atestă/actualizează inventarul bunului/bunurilor din domeniul privat al UAT municipiu/oraș, în conformitate cu prevederile *art. 357 Inventarierea bunurilor imobile din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale* din *OUG nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare;

B. Dreptul de administrare

- Hotărârea/actul juridic prin care să se demonstreze că solicitantul este administratorul legal al imobilului obiect al investiției/proiectului, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;

C. Dreptul de administrare temporară - în cazul intervențiilor care se realizează în zonele aflate în administrarea A.N.A.R/A.B.A, etc.

- Avizul de gospodărire a apelor în care se consemnează dreptul legal de administrare temporară conferit în temeiul prevederilor art. 25, alin. (8) din Legea apelor nr. 107/1996
- Protocol de delegare încheiat între administratorul de drept și beneficiarul proiectului pentru constituirea unui drept legal de administrare temporară asupra unor terenuri din domeniul public al statului, conform OUG 171/2022 art XII, alin. (1 și 3);

D. Dreptul de folosință asupra imobilelor/stalpilor și asupra mijloacelor de transport public în cazul proiectelor ce vizează activitățile de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru subactivitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public care trebuie demonstrate prin documente în etapa de contractare.

I. Drepturi asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri mobile, după caz, ce fac obiectul proiectului la momentul contractării, după caz, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse)

În vederea respectării prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze în condițiile și termenele maxime următoarele:

a) Dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport public și asupra altor bunuri, după caz, ce fac obiectul proiectului;

Pentru activitatea de modernizare a materialului rulant (tramvaielor) și pentru modernizarea/extinderea unor sisteme de transport inteligente (STI)-e-ticketing, managementul traficului etc. este obligatoriu ca solicitantul să dețină dreptul de proprietate publică/privată asupra tramvaielor ce urmează a fi modernizate sau bunurilor ce alcătuiesc sistemele existente, ce urmează a fi modernizate/extinse. În perioada de operare, pentru materialul rulant modernizat se vor avea în vedere prevederile legislației în vigoare privind proprietatea publică.

Pentru alte tipuri de activități ce implică instalarea de echipamente în mijloacele de transport public (de ex. privind sistemele de e-ticketing, managementul traficului), solicitantul va dovedi fie că deține dreptul de proprietate publică/privată asupra mijloacelor de transport în care se instalează STI (și i se aplică condițiile de la acest criteriu), fie că deține dreptul de folosință ca drept real/de creanță din partea operatorului de transport public pentru instalarea echipamentelor în mijloacele sale de transport.

Materialul rulant (tramvaie ce urmează a fi modernizate) și sistemele de transport inteligente existente ce fac obiectul proiectului, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la momentul depunerii cererii de finanțare:

- să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea și exploatarea operațiunii;
- să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Garanțiile reale asupra materialului rulant și STI, după caz (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PRSM incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR SM 2021-2027.

Nu este considerată sarcină punerea la dispoziția operatorului de transport public local de călători a sistemelor de transport public ce fac obiectul proiectului.

II. Drepturi asupra imobilelor și asupra mijloacelor de transport public în cazul proiectelor ce vizează activitățile de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru subactivitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public la depunerea cererii de finanțare, pe perioada de implementare, precum și pe o perioadă de minimum 5 ani de la data plății finale (așa cum reiese din documentele depuse)

Pentru activitatea de creare/extindere/modernizare a sistemelor de e-ticketing, managementul traficului și alte sisteme de transport inteligente, precum și pentru subactivitatea de creare/modernizare/extindere a iluminatului public, în cazul în care solicitantul nu dovedește dreptul de proprietate publică/privată/administrare asupra obiectivelor de investiție, poate să demonstreze, la data momentul contractării, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică. Acesta trebuie să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției. În acest sens, solicitantul poate să demonstreze:

- **Dreptul de folosință asupra mijloacelor de transport public deținute de către operatorul de transport public**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- **Dreptul de folosință asupra unor imobile aflate în proprietatea operatorului de transport public/altor instituții publice, ce vor funcționa ca dispecerate aferente acestor sisteme**, pentru instalarea echipamentelor aferente sistemelor de e-ticketing/managementul traficului/alte sisteme de transport inteligente, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare. În acest caz, asupra clădirii dispeceratelor pentru care solicitantul are asigurat doar dreptul de folosință nu se vor executa prin proiect lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire;
- **Dreptul de folosință asupra unor imobile pentru instalarea componentelor subsistemelor CCTV, respectiv a camerelor de supraveghere a traficului, ce fac parte din sistemul de management al traficului sau a camerelor de supraveghere a parcarilor pentru biciclete, „park and ride”, după caz, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;**
- **Dreptul de folosință a unor imobile (de ex. stâlpi)**, pentru instalarea punctuală a sistemului de iluminat pentru zone pietonale, semi-pietonale și piste/trasee pentru biciclete, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de

finanțare. În acest caz, asupra imobilelor respective nu se vor executa lucrări de construire pentru care este necesară autorizația de construire.

- Pentru rețeaua sistemului de iluminat public, se acceptă dovedirea **dreptului de trecere**, conform prevederilor legii 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Observații:

- A. Cerințele cu privire la prezentarea extraselor de carte funciară și a planului de amplasament se aplică, în mod evident, doar pentru imobile.
- B. Pentru unele activități ale proiectelor este posibil să nu fie necesară prezentarea unor documente de proprietate/administrare/folosință (cum ar fi pentru activitatea de achiziționare de mijloace de transport public etc).
- C. Pentru toate situațiile de mai sus, în care solicitantul demonstrează doar un drept de folosință asupra obiectivelor de investiție, acesta trebuie să demonstreze **acordul proprietarului** pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului.
- D. Pentru sub-activitățile care nu implică realizarea de lucrări de construire cu Autorizație de construire, conform prevederilor legale în vigoare, solicitantul va prezenta documente din care să reiasă ca deține, de la momentul contractării, dreptul de folosință asupra imobilelor/stalpilor/mijloacelor de transport public, ce fac obiectul proiectului, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică, care să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției.

În cazul intervențiilor care nu presupun obținerea Autorizației de Construire, pentru dovedirea dreptului de folosință se vor depune următoarele documente:

- Un plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului. Nu este obligatoriu ca acest plan să fie vizat de OCPI.
- Actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de folosință: de ex. contract de comodat, contract de închiriere etc, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- Acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare;

8. Hotărârea Consiliului Local de aprobare a proiectului și a cheltuielilor aferente, în conformitate cu ultima forma a bugetului rezultat în urma etapei de evaluare și selecție.

Această hotărâre va include și referirea la asumarea cheltuielilor de întreținere și mentenanță pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare.

9. Hotărârea (sau Hotărârile) de Consiliu Local al solicitantului din care să rezulte reglementarea politicii parcurilor la nivelul ariei de studiu a proiectului.

Se va anexa HCL de reglementare a politicii parcurilor la nivelul ariei de studiu a proiectului, prin care să se reducă impactul parcurilor asupra altor categorii de utilizatori (în mod special pietoni, persoane care utilizează bicicleta, pasageri, persoane cu mobilitate redusă), dar și prin care să se susțină obiectivele politicii de mobilitate durabilă, de descurajare a folosirii transportului privat mai ales în partea centrală a municipiilor/orașelor.

10. Extras din Lista de proiecte aferentă Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană/ Planul de Mobilitate Urbană Durabilă - scenariul optim "A face ceva", în care să se regăsească investiția respectivă, însoțit de Avizul de conformitate emis de Autoritatea Teritorială.

Proiectul depus la finanțare în cadrul acestui apel trebuie să se regăsească în lista cu proiectele prioritizate în cadrul SIDU 2021-2027 elaborată de UAT Municipiu reședință de județ și trebuie să coincidă în mod minimal cu localizarea și activitățile descrise succint în documentul strategic. Avizul emis de Autoritatea Teritorială trebuie să certifice conformarea activităților proiectului cu obiectivele priorității P3.

SIDU 2021-2027 elaborată de UAT Municipiu reședință de județ va fi depusă la AM PRSM în cadrul unui proces distinct de verificare a conformității administrative și admisibilității conform cerințelor articolului 29 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Solicitanții se angajează ca documentul strategic să fie declarat conform și admisibil până cel târziu în etapa de contractare a proiectului.

11. Formularul bugetar "Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene", aferent proiectului propus, semnat și ștampilat de către ordonatorul principal de credite, în conformitate cu prevederile art. 2 (3) din H.G. nr. 829/2022 și stabilit prin Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul bugetar în curs.

12. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare a proiectului propus la finanțare/finanțat din fonduri europene, în conformitate cu HG. nr.829/2022.

13. Documente care dovedesc conformitatea cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007

Se vor avea în vedere următoarele documente, aferente situațiilor de mai jos:

1. La selectarea cererii de finanțare, solicitantul, în calitate de autoritate locală competentă, depune în mod obligatoriu dovada că a publicat în **Jurnalul Oficial al Uniunii Europene**, cu cel puțin un an înainte de lansarea invitației de participare la procedura competitivă de atribuire sau cu un an înainte de atribuirea directă, cel puțin următoarele informații, conform art. 7, alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007:

- (a) numele și adresa autorității competente;
- (b) tipul de atribuire vizat;
- (c) serviciile și zonele potențial vizate de atribuirea respectivă;
- (d) data de început și durata preconizate ale contractului de servicii publice.

Dacă aceste informații se modifică după publicare, autoritatea competentă trebuie să publice o rectificare corespunzătoare cât mai curând posibil. Această rectificare nu aduce atingere datei de lansare a atribuirii directe sau a invitației de participare la procedura competitivă de atribuire.

Solicitantul se va asigura că va utiliza formularul corespunzător art. 7 alin. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

2. Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane, cu toate anexele/modificările, sau hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport de persoane, cu toate anexele/modificările, conform prevederilor din Legea 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, ***dacă acesta a fost încheiat la momentul depunerii cererii de finanțare;***

În cazul în care contractul de servicii conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 este depus odată cu cererea de finanțare, punerea la dispoziția operatorilor a noilor autovehicule va implica revizuirea/ajustarea ulterioară a contractului de servicii de transport public depus inițial (spre exemplu, pentru includerea autovehiculelor din proiect ca bunuri de retur, ajustări de cheltuieli/venituri pentru plata compensației etc).

3. Doar în cazul atribuirii directe a contractului de servicii publice, **Avizul Consiliului Concurenței**, conform prevederilor art. 52 din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau ale art. 20 din OUG 77/2014, actualizată, privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și

completarea Legii concurenței nr. 21/1996, **dacă contractul de servicii publice a fost încheiat la momentul depunerii cererii de finanțare;**

4. În cazul procedurii competitive de atribuire a contractului servicii publice, sunt anexate dovezi ale faptului că procedura de atribuire competitivă s-a realizat în baza legislației naționale în vigoare privind achizițiile publice¹⁶ (anunț de participare și anunț de atribuire publicate în sistemul electronic de achiziții publice), **dacă contractul de servicii publice a fost încheiat la momentul depunerii cererii de finanțare;**

5. Dacă este cazul, Documentele statutare ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară având ca scop serviciul de transport public de călători, **și dacă contractul de servicii publice a fost încheiat la momentul depunerii cererii de finanțare;**

În cazul depunerii/implementării unor proiecte în parteneriat, ce prevăd investiții comune în sistemul de transport public de călători sau contractul de delegare a gestiunii serviciului public de transport local de călători este deja încheiat de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară cu operatorul de transport public, conform cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007, se vor prezenta:

- Statutul și actul constitutiv al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, elaborate în conformitate cu prevederile H.G. nr. 855/2008, de unde rezultă că UAT în care se implementează proiecte privind sistemele de transport public sunt membre ale ADI;

6. Programul de transport public, pentru traseele de transport public de persoane ce fac obiectul proiectului, **dacă contractul de servicii publice a fost încheiat la momentul depunerii cererii de finanțare.**

Acest document este relevant și pentru justificarea necesității realizării activităților IV, V și VI, categoria A.

Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane, cu toate anexele/modificările sau hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport local de persoane, cu toate anexele/modificările (conforme cu Regulamentul (CE) nr. 1370/2007), precum și Avizul Consiliului Concurenței (pentru atribuirea directă) sau dovezile privind desfășurarea achiziției publice, după caz. Documentele statutare ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară și Programul de transport public **pot fi prezente de beneficiar în etapa de implementare, nefiind documente obligatorii la momentul depunerii cererii de finanțare, dar nu mai târziu de momentul punerii autovehiculelor/bunurilor achiziționate prin proiect la dispoziția operatorilor.**

Contractul de delegare a gestiunii/ hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport local de persoane este/va fi încheiat cu operatorul de transport căruia

Îi sunt puse la dispoziție mijloacele de transport achiziționate si/sau modernizate în cadrul proiectului.

În cadrul documentelor de mai sus vor fi incluse traseele de transport de persoane vizate de proiect, aflate pe raza administrativ teritorială a solicitantului de finanțare/autorității locale competente în sensul art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

14. (Dacă este cazul) Documente justificative din care să rezulte complementaritatea activităților care asigură caracterul integrat al proiectului, conform secțiunii 5.2. (de ex. contract de finanțare, proces-verbal de recepție, proces-verbal de predare-primire, etc).

Conform OUG 23/2023 - privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare, pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, în baza consimțământului solicitanților, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal, AM PRSM va obține în mod direct, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/ interogare a sistemelor/ bazelor de date/ rapoartelor, informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către solicitant/liderul de parteneriat/partener. Dacă obținerea datelor și informațiilor prevăzute anterior nu este posibilă până la data demarării etapei contractuale, AM va solicita în termenul de 15 zile lucrătoare (calculat de la data primirii solicitării autorității de management) **INCLUSIV** următoarele documente:

15. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului/ eventual și a partenerilor (pentru proiectele depuse în cadrul parteneriatelor).

16. Certificat de atestare fiscală, atât pentru obligațiile de plată la bugetul local, cât și pentru obligațiile de plată la bugetul de stat (dacă până la data verificării, criteriul privind dovada că solicitantul/partenerii nu au obligații de plată nete, neachitate la termen, către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic nu poate fi verificat în mod automat de sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, prin interoperabilitate cu baze de date la nivel național).

Documentul trebuie să fie în termen de valabilitate și să ateste lipsa obligațiilor de plată la data emiterii acestuia. În cazul în care există obligații de plată pentru care s-a emis o decizie

de eşalonare și s-a stabilit un grafic de eşalonare, solicitantul va atașa decizia și graficul de eşalonare a datoriilor, precum și dovada achitării obligațiilor pentru termenele care s-au împlinit deja.

În cazul parteneriatelor, toți partenerii trebuie să depună aceste documente.

17. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului (dacă până la data verificării, criteriul privind **dovada că nu au fapte înscrise în cazierul fiscal** nu poate fi verificat în mod automat de sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, prin interoperabilitate cu baze de date la nivel național).

Documentul trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor, toți partenerii trebuie să depună acest document.

18. Declarația privind nedeductibilitatea TVA

Se va anexa de către toți partenerii, după caz. În cazul în care partenerul nu are obligații financiare în proiect, declarația nu este necesară.

De asemenea, tot în etapa de contractare solicitanții vor depune:

- Planul de monitorizare a proiectului.
 - Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.
 - Pentru expertul care a întocmit documentația de imunizare, se va depune documentul relevant cu privire la încadrarea acestuia ca expert care are dreptul legal să întocmească astfel de documentații.
- AM PR Sud Muntenia poate solicita și alte documente considerate necesare în procesul de evaluare, selecție și contractare.
 - În cazul în care solicitantul nu depune documentele enumerate în cadrul prezentei secțiuni cel mai târziu în termenul maxim de 15 zile calendaristice de la primirea notificării privind demararea etapei contractuale, proiectul va fi respins de la finanțare.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Retragerea cererii de finanțare se realizează de către reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/persoana împuternicită a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare, în mod expres prin mandat special/împuternicire specială la notar:

a) prin sistemul electronic MySMIS 2021/SMIS 2021;

sau

b) prin completarea Formularului de retragere de la finanțare a proiectului.

Corespondența privind renunțarea la cererea de finanțare se va purta, exclusiv, prin intermediul platformei MySMIS2021/SMIS2021+.

Un proiect retras de la finanțare poate fi redepus în cadrul aceluiași apel de proiecte în condițiile în care acesta este deschis, conform termenelor precizate în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, și va fi tratat ca un proiect nou.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare sunt:

1. Depunerea și înregistrarea cererilor de finanțare

Depunerea unei cereri de finanțare reprezintă operațiunea de transmitere, de către un solicitant, a unei solicitări de finanțare (cerere de finanțare), prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+. Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ alocă, în mod automat, codul proiectului (codul SMIS). La nivelul AM PRSM, cererile de finanțare depuse vor fi înregistrate în MySMIS2021/SMIS2021+ (BackOffice).

2. Verificarea conformității administrative

Această etapă este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

3. Desemnarea comisiei de evaluare tehnică și financiară

După înregistrarea cererilor de finanțare în MySMIS2021/SMIS2021+ (BackOffice) vor fi desemnați experții independenți responsabili cu evaluarea tehnică și financiară a cererii de finanțare, precum și experții din cadrul AM PRSM - Serviciul Evaluare, Selecție și Contractare care vor primi rolurile de președinte/secretar ai comisiilor de evaluare.

4. Evaluarea cererii de finanțare

După verificarea digitalizată a conformității administrative, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Cererile de finanțare depuse de solicitanți în sistemul MySMIS 2021/SMIS2021+, se evaluează în conformitate cu metodologia de evaluare și selecție aprobată de Comitetul de monitorizare al PR Sud Muntenia precum și în concordanță cu prevederile Ghidului Solicitantului, precum și în baza oricăror instrucțiuni ale Autorității de Management a Programului Regional Sud Muntenia referitoare la verificarea ETF aferentă apelului.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări.

Pentru a asigura principiul tratamentului egal, nediscriminarea și a nu afecta principiul competițional al proiectelor, temele ce pot face subiectul clarificărilor în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară se referă la următoarele aspecte (fără a fi exhaustive):

- buget incorect calculat din punct de vedere aritmetic;
- necorelarea bugetului cu activitățile proiectului și cu planul de achiziții;
- necorelarea calendarului de activități cu planul de achiziții;
- declararea anumitor cheltuieli ca fiind ne-eligibile și reasumarea acestora de către solicitant;
- necorelări de informații în diferite părți ale cererii de finanțare, care să nu afecteze principiile de competitivitate în cadrul procesului, depunând în mod corespunzător;
- necorelări între cererea de finanțare și documentația tehnico-economică/ plan de afaceri, acolo unde este cazul.

Termenul de răspuns la solicitările de clarificări este de **maximum 5 zile lucrătoare**, în funcție de complexitatea acestora.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului/ liderului de parteneriat electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

5. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, AM PRSM demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+. Solicitanții ale căror cereri de finanțare au întrunit pragul de excelență sau care au îndeplinit condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului și ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

În etapa de contractare, solicitanților li se solicită de către AM PRSM, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, să facă dovada celor declarate în declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

AM PRSM poate solicita clarificări în etapa de contractare. Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PRSM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării, după caz.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

8.2 Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia sau împuternicitul acestuia.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a

solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual, completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului sau împuternicitul acestuia, după caz.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarația unică pentru liderul de parteneriat va fi generată de sistemul informatic doar după ce declarațiile unice ale partenerilor au fost completate și semnate electronic de către reprezentanții legali ai acestora.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului/ liderului de parteneriat și partenerului/partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ că, în etapa de contractare, are obligația de a face dovada celor declarate.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantul/liderul de parteneriat și partenerul, nu mai este obligat să depună documente doveditoare, cu excepția acelor documente și anexe solicitate în Ghidul Solicitantului care urmează a fi depuse împreună cu cererea de finanțarea și care sunt evaluate în etapa de evaluare tehnică și financiară a proiectului.

8.3 Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se realizează de către comisiile de evaluare constituite la nivelul autorității de management în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară.

Cererile de finanțare vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar de către un evaluator cu competențe tehnice, un evaluator cu competențe financiare, un evaluator cu competențe în domeniul transportului, un evaluator tematic pentru evaluarea temelor orizontale și un evaluator cu competențe în domeniul mediului și schimbărilor climatice.

În etapa de evaluare tehnică și financiară, AM PRSM nu impune limitări în ceea ce privește numărul de clarificări iar termenul de răspuns este rezonabil, raportat la complexitatea acestora, însă derularea etapei de evaluare tehnică și financiară nu poate dura mai mult de 30 zile calendaristice calculate de la demararea acesteia (socotită de la data transmiterii primei solicitări de clarificări), pentru a respecta termenul limită impus de art. 11 alin. (17) și (18) din OUG 23/2023 referitor la durata totală până la semnarea contractului de finanțare ce nu poate depăși **180 zile calendaristice** calculate de la închiderea apelului de proiecte.

Astfel, în cadrul acestei etape de evaluare tehnică și financiară (ETF), experții evaluatori pot solicita clarificări cu termen limită de răspuns de maximum 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acesteia în sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, cu condiția ca prin clarificările solicitate să nu încalce principiul tratamentului egal și nediscriminare. Termenul de răspuns nu poate fi prelungit.

Solicitarea de clarificări va cuprinde și informațiile referitoare la efectuarea vizitei pe teren. Vizita în teren se va realiza concomitent cu derularea transmiterii solicitărilor de clarificări în MySMIS2021/SMIS2021+, la data propusă de AM PRSM și agreată de solicitant, dar nu mai târziu de ultimele 5 zile lucrătoare aferente acestei etape. În urma vizitei vor fi menționate și eventualele necorelări, care vor trebui soluționate în etapa de contractare.

Răspunsul la solicitarea/solicitățile de clarificări se va depune în mod similar depunerii cererii de finanțare și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial.

Nerăspunderea în termen la solicitările de clarificări poate conduce la respingerea cererii de finanțare, aceasta fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente. În acest caz, secțiunea ETF se poate completa strict în baza documentelor depuse inițial și/sau a celor incomplete transmise ca răspuns la clarificări de către solicitant, punctajul proiectului fiind afectat corespunzător.

Cererile de finanțare se vor depune cu documentația tehnico-economică completă (obligatoriu SF/DALI + PT + Studiu de trafic și, dacă este cazul, Studiu de oportunitate), dar în secțiunea ETF se vor evalua doar Proiectul Tehnic (în baza completării grilei de verificare corespunzătoare), Studiul de trafic și, dacă este cazul, Studiul de oportunitate.

Evaluarea se realizează în baza prevederilor prezentului ghidul, precum și în baza oricăror instrucțiuni AM PR Sud Muntenia referitoare la etapa ETF, iar modalitatea de punctare se va realiza în baza Grilei de evaluare tehnică și financiară - **anexată** prezentului ghid.

Evaluatorii vor parcurge cererea de finanțare și anexele și vor urmări îndeplinirea criteriilor de evaluare, așa cum sunt ele prezentate în cadrul prezentului ghid/ conform instrucțiunilor/ corrigendum-urilor emise și pe baza celor precizate în grila de evaluare tehnică și financiară. Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la cererea de finanțare analizată.

Pentru criteriile digitalizate, este responsabilitatea solicitantului de a furniza și certifica corectitudinea informațiilor și a valorilor cuantificabile în punctaj de sistemul MySMIS2021/SMIS2021+.

În vederea verificării documentației tehnico-economice anexate cererii de finanțare, evaluatorii vor utiliza Grila de verificare a Proiectului Tehnic - anexată prezentului ghid.

Proiectul se respinge dacă, după primirea răspunsului la solicitarea de clarificări asupra documentației tehnico-economice - faza Proiect Tehnic, se bifează cu NU la criteriile indicate în mod expres în respectiva grilă.

În cazul bifării cu NU la oricare alte criterii, în afara celor indicate în mod expres în grile, proiectul nu se va respinge, ci se vor solicita clarificări și se vor formula recomandări de îmbunătățire a documentației tehnico-economice - faza Proiect Tehnic.

Semnarea contractului de finanțare va fi condiționată de respectarea recomandărilor de îmbunătățire formulate de către evaluatorii independenți.

De asemenea, grila de verificare a Proiectului Tehnic va sta la baza acordării punctajului de calitate a documentației, în secțiunea ETF a Grilei unice de evaluare.

Evaluatorii independenți vor justifica detaliat acordarea punctajelor pentru toate criteriile.

Criteriile de evaluare și selecție se aprobă de către Comitetul de Monitorizare a Programului Regional Sud Muntenia și asigură transparența, tratamentul egal și nediscriminatoriu al evaluării cererilor de finanțare depuse în cadrul prezentului apel.

Criteriile/aspectele relevante care vor fi avute în vedere pentru a asigura cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor specifice sunt cele referitoare la contribuția operațiunii la realizarea obiectivelor specifice aferente priorităților programului, corelarea bugetului cu activitățile, obiectivele propuse prin proiect, precum și calitatea documentației tehnice.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în baza grilei de evaluare, care va cuprinde următoarele **criterii de evaluare tehnică și financiară**:

1. Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor Priorității P3 a Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, Obiectivul specific RSO2.8 - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.

În cadrul acestui criteriu, proiectele se vor puncta în funcție de:

- Procentul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) în aria de studiu a proiectului;
- Procentul de scadere a volumului deplasărilor prin utilizarea transportului privat cu autoturisme în aria de studiu a proiectului;
- Procentul de creștere a numărului de utilizatori anuali ai transportului public de călători nou/modernizat, în aria de studiu a proiectului;
- Procentul de creștere a numărului de utilizatori anuali ai infrastructurii dedicate bicicliștilor, în aria de studiu a proiectului;
- Existența unor activități și măsuri operaționale/organizaționale sprijinite în cadrul proiectelor;
- Populația deservită de investițiile realizate în cadrul proiectului;

2. Respectarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea, dezvoltarea durabilă și DNSH

În cadrul acestui criteriu se vor puncta măsurile suplimentare față de cerințele minime legale cu privire la egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea și accesibilitatea, precum și cele care au impact minim sau nesemnificativ asupra mediului.

3. Contribuția proiectului la reziliența în fața schimbărilor climatice

În cadrul acestui criteriu, proiectele vor fi punctate în funcție de capacitatea de adaptare în fața schimbărilor climatice.

În cazul în care proiectul nu dovedește că are capacitate de adaptare la schimbările climatice, acesta va fi respins.

Informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice.

4. Complementaritatea cu alte investiții realizate din axele prioritare ale PRSM 2021-2027, precum și din alte surse de finanțare

Cu privire la acest criteriu, prioritate la finanțare vor avea proiectele ce sunt complementare cu proiecte din cadrul celorlalte obiective specifice ale Programului Regional Sud-Muntenia 2021-2027, cu excepția obiectivelor specifice 2.7, 5.1, 5.2 (întrucât complementaritatea cu aceste obiective reprezintă un criteriu de eligibilitate și nu de ETF), urmând proiectele care sunt complementare cu proiecte propuse din alte surse de finanțare de la nivel național și comunitar.

5. Calitatea, maturitatea, sustenabilitatea proiectului

În cadrul acestui criteriu, proiectele se vor puncta în funcție de:

- Coerența dintre Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU)/Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (P.M.U.D), Studiul de trafic, Calcularea emisiilor de echivalent CO2 din sectorul transporturilor, Proiectul tehnic./Studiul de oportunitate/Cererea de Finanțare, după caz
- calitatea/coerența documentației tehnico-economice-faza PT (aspecte privind corelarea cu studiile de teren, expertiza tehnică, DALI, evaluarea soluției tehnice în corelare cu scopul și obiectivele proiectului, concordanța între documentația tehnică și situația din teren, etc);
- Calitatea Studiului de oportunitate - dacă este cazul (aspecte privind identificarea necesităților la care răspunde proiectul, analiza scenariilor posibile, caracteristicile și specificațiile tehnice ale mijloacelor de transport/echipamentelor solicitate, etc)
- calitatea bugetului, concordanța buget/deviz (încadrarea corectă a cheltuielilor, corelarea acestora cu devizul general și anexele acestuia, fundamentarea valorilor cheltuielilor, etc)
- maturitatea proiectului (aspecte privind stadiul semnării contractului de execuție lucrări, respectiv contractului de achiziție mijloace de transport public/echipamente)
- sustenabilitatea operațională a investiției (capacitatea de exploatare și întreținere a investiției, măsuri de promovare și constientizare a populației cu privire la activitățile proiectului, etc)

6. Capacitatea operațională a solicitantului de a implementa proiectul

În cadrul acestui criteriu proiectul va fi punctat în funcție de:

- contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de călători/hotărârea de dare în administrare a furnizării/prestării serviciului de transport public;
- capacitatea solicitantului de a demonstra că dispune de resursele materiale necesare pentru a implementa proiectul, precum și experiența umană necesară în implementarea proiectelor.

Proiectul se respinge de la finanțare dacă totalizează mai puțin de 50 de puncte la finalul evaluării tuturor criteriilor de evaluare tehnică și financiară.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

În cadrul prezentului apel de proiecte este stabilit un prag de calitate de **50 puncte**.

Proiectele depuse, ce parcurg etapele de evaluare și selecție, obținând punctajul minim de **50 puncte** în urma evaluării tehnice și financiare, vor putea fi contractate în **ordinea depunerii**, în conformitate cu alocarea predefinită pentru fiecare municipiu reședință de județ, așa cum au fost aprobate prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia în vigoare la data lansării apelului (**Hotărârea nr. 11/19.12.2022**), în limita a **150%** din totalul alocării predefinite fiecăruia dintre municipiile reședință de județ.

ATENȚIE!!!

- În situația în care un municipiu reședință de județ nu depune proiecte de valoarea alocată, stabilită prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în termen de 2 ani de la data lansării apelului de proiecte, valoarea nesolicitată se constituie ca și economie la bugetul programului și va face obiectul unui nou apel, competitiv, pentru celelalte municipii reședință de județ .
- Solicitanții vor avea în vedere faptul că proiectele depuse de fiecare dintre aceștia vor fi contractate în ordinea depunerii acestora, în condițiile obținerii punctajului de calitate și în limita procentului de supracontractare susmenționate.

Proiectul care totalizează mai puțin de 50 de puncte la finalul evaluării tuturor criteriilor de evaluare tehnică și financiară se respinge de la finanțare.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

În cadrul prezentului apel nu se aplică prag de excelență.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului/liderului de parteneriat, de către AM PRSM, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

8.8 Contestații

Cu privire la rezultatul evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termen de 30 de zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă, cel puțin următoarele elemente:

- datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact precum și altele asemenea și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- criteriul/criteriile contestate;
- motivele de fapt și de drept ale contestației, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Soluționarea contestațiilor se realizează în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării acesteia, care se comunică solicitantului sau, după caz, liderului de parteneriat.

Împotriva deciziei de respingere a finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termenul de 30 de zile calendaristice, calculat de la data de la primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021.

Contestația trebuie să cuprindă:

- datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- obiectul contestației;

- motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația;
- dovezile pe care se întemeiază, dacă este cazul;
- semnătura reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite de către reprezentantul legal al solicitantului

Contestația se soluționează, prin decizie motivată, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Împotriva soluției stabilite prin decizie de către Comitetul de soluționare a contestațiilor se poate formula plângere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, este demarată etapa de contractare.

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au îndeplinit condițiile prevăzute în Ghidul Solicitantului și ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de **5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară**, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

În etapa de contractare, solicitanților li se solicită, de către autoritatea de management, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Totodată, AM PRM poate solicita, în etapa de contractare, documente verificate în etapa ETF în acele situații pentru care este necesară dovedirea valabilității documentelor și pentru care se constată erori materiale.

Solicitantul/Liderul de parteneriat transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.

Autoritatea de Management poate solicita clarificări în etapa de contractare în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la clarificări cu respectarea termenului de 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant/liderul de parteneriat, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management/organismului intermediar, după caz, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor, precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, autoritatea de management emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare **nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.**

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, lider de parteneriat și parteneri, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare.

Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PRSM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM PRSM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Dacă este cazul, AM PRSM emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine, cel puțin, una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în Ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din Ghidul solicitantului;
- b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute în cadrul prezentului ghid.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și conține cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului sau împuternicitului acestuia;
- c) conținutul deciziei de respingere;
- d) motivele de drept și de fapt ale respingerii proiectului;
- e) termenul de contestare și modalitatea de transmitere a contestației;
- f) organele împuternicite cu soluționarea contestației;
- g) semnătura reprezentantului legal/împuternicitului AM PRSM.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează atingerea acestora, în vederea atingerii indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Acești indicatori de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor aferente activității de bază.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit încă din prima lună după semnarea contractului de finanțare, dar nu mai târziu de șase luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului.

În cazul proiectelor mature, cu lucrările de execuție începute înainte de data depunerii cererii de finanțare/semnării contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare, iar restul indicatorilor se vor referi la progresul fizic al lucrărilor de execuție aferente activității de bază.

Intervalul de timp între indicatorii de etapă consecutivi va fi de regulă de 6 luni, putând fi extinsă până la maxim 12 luni în cazuri temeinic motivate de către beneficiar. De asemenea, se va urmări ca termenele de raportare a indicatorilor de etapă să coincidă, în măsura posibilităților, cu termenele pentru rapoartele de progres întocmite de beneficiar.

Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PRSM poate solicita clarificări sau poate iniția o vizită de monitorizare, după caz.

Astfel, urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă din planul de monitorizare a proiectului se va realiza pe baza documentelor justificative transmise de către beneficiar, inclusiv a informațiilor și a documentelor care însoțesc Raportul de progres transmis de acesta, precum și a constatărilor AM PRSM în urma vizitelor de monitorizare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale, AM PRSM va aplica, gradual, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/prefinanțare/rambursare aflate în curs (în perioada prevăzută la art.74, alin(1), lit.b din Regulamentul (UE) 2021/1060) până la îndeplinirea indicatorului de etapă.
- b) respingerea în tot sau în parte a cererii de plată/prefinanțare/rambursare, dacă nu au fost transmise dovezile îndeplinirii indicatorului de etapă.
- c) aplicarea unei penalități de întârziere, în procent de 3% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi, din motive imputabile beneficiarului.
- d) rezilierea contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a mai mult de 3 indicatori de etapă consecutivi, sau întârzierea îndeplinirii unui indicator de etapă cu mai mult de 24 de luni, din motive imputabile beneficiarului.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază și de referință ale acestora.

Indicatorii de etapă pot reprezenta:

- realizarea unor activități sau subactivități din proiect;
- atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite;
- stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Astfel, indicatorii de etapă se pot referi la: achizițiile de echipamente, ordinul de începere a lucrărilor, stadii fizice și financiare ale proiectelor, alți indicatori relevanți.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare **nu poate depăși 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.**

Solicitantul va semna contractul de finanțare în termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării acestuia de către Autoritatea de Management a Programului Regional Sud Muntenia.

În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări temeinice/ rezonabile), se consideră refuzul solicitantului de a semna contractul și cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de contractare.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Solicitantul/ beneficiarul are obligația de a întreprinde toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform art. 61 din Regulamentul nr. 2018/1046 și capitolului 2, secțiunea 2, din OUG nr. 66/2011 precum și în conformitate cu alte reglementări naționale și europene în vigoare.

Părțile din categoria subiecților de drept public au obligația de a urmări respectarea prevederilor Legii nr. 161/2003, în materia conflictului de interese și a incompatibilităților. Beneficiarii care au calitatea de autoritate contractantă au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictele de interese prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice.

Beneficiarii care nu au calitatea de autoritate contractantă au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictul de interese prevăzut în art. 14 și art. 15 din OUG nr. 66/2011, precum și celelalte prevederi legale aplicabile.

De asemenea, solicitantul va declara în declarația unică faptul că se angajază ca organizația pe care o reprezintă să întreprindă toate măsurile pentru respectarea regulilor privind evitarea conflictului de interese, în conformitate cu reglementările europene și naționale în vigoare.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Solicitantul, prin asumarea declarației unice, își exprimă acordul cu privire la utilizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PRSM responsabil sau orice altă structură cu responsabilități în gestiunea și controlul fondurilor europene, în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

De asemenea, beneficiarul își exprimă acordul cu privire la prelucrarea, stocarea și arhivarea datelor obținute pe parcursul desfășurării contractului de finanțare, în vederea utilizării, pe toată durata, precum și după încetarea acestuia, în scopul verificării modului de implementare și/sau a respectării clauzelor contractuale și a legislației naționale și europene.

Conform prevederilor O.U.G. nr. 23/2023, AM PRSM poate obține în mod direct, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/ interogare a sistemelor/ bazelor de date/ rapoartelor, informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către

solicitant/liderul de parteneriat/partener, în baza consimțământului solicitanților, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1 Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoartele de progres.

Rapoartele de progres sunt **trimestriale și finale**.

Rapoartele de progres (însoțite de documentele justificative) reprezintă instrumente de verificare a procesului de monitorizare a proiectelor de către AM PRSM, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, al respectării planului de monitorizare a proiectului și al realizării indicatorilor de etapă din plan.

Raportul de progres are ca surse de informații posibile: jurnalul de șantier, procesele verbale de lucrări ascunse, fazele determinante ale proiectelor, fișele de pontaj, graficele de lucrări, rapoartele de activitate și alte documente similare.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite **periodic**, conform prevederilor contractului, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

11.2 Vizitele de monitorizare

AM PRSM are obligația de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza Contractului de finanțare și *Cererii de finanțare* aprobate și a *Planului de monitorizare* care se constituie în anexe la contract, în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor.

În acest sens, AM PRSM va realiza vizite de monitorizare, inclusiv vizite de monitorizare a activităților aflate în derulare.

Vizitele de monitorizare reprezintă instrumente de verificare a procesului de monitorizare a proiectelor de către AM PRSM și pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât

și postimplementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoartele de vizită de monitorizare. Acestea se elaborează de AM PRSM prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la fața locului. Rapoartele de vizită pot include acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru beneficiar

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentat de Planul de monitorizare a proiectului, parte a contractului de finanțare.

Acest instrument presupune urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă ai proiectului pe baza documentelor justificative transmise de beneficiar, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc raportul de progres și a constatărilor AM PRSM în urma vizitelor de monitorizare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul prefinanțării este reglementat de OUG nr. 133/2021, cu completările și modificările ulterioare, HG nr. 829/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Prefinanțarea se poate solicita doar în perioada de valabilitate a contractului de finanțare.

Pentru a depune cererea de prefinanțare, beneficiarii/liderii de parteneriat sau partenerii, au obligația deschiderii de conturi dedicate (a se vedea Anexa 5 din OUG nr.133/2021) unde vor fi virate sumele aferente prefinanțării.

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr.133/ 2021 se acordă prefinanțare în tranșe de maximum 10% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, prefinanțarea care poate fi solicitată de unul dintre parteneri este proporțională cu sumele aferente activităților acelui partener din valoarea totală eligibilă a contractului de finanțare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de prefinanțare, iar AM PRSM virează valoarea cheltuielilor solicitate în conturile liderului de parteneriat/partenerilor care urmează să le utilizeze, conform contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Conform prevederilor art.18, alin.(7) din O.U.G. nr.133/2021, Beneficiarul/Liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

În procesul de implementare a PRSM 2021-2027, beneficiarii/liderii de parteneriat sau partenerii pot opta pentru utilizarea mecanismului decontării cererilor de plată, conform OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Mecanismul decontării cererilor de plată presupune efectuarea plăților prin transfer bancar și nu poate fi utilizat în situația efectuării plăților în numerar sau prin mandat poștal.

Cererea de plată se poate depune pentru următoarele tipuri de cheltuieli:

- facturi pentru livrarea bunurilor/prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată;
- facturi de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată,

beneficiarul depune la AM PRSM cererea de plată și documentele justificative aferente acesteia.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată, iar AM PRSM virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor autorizate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Cererile de rambursare pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel pot fi de două tipuri:

- **cerere de rambursare aferentă cererii de plată** - cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se justifică utilizarea sumelor plătite de către autoritatea de management ca urmare a cererii de plată;
- **cerere de rambursare** - cerere depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului/deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării;

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar AM PRSM virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/partenerilor care le-au efectuat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia.

În cazul în care prin cererea de rambursare **se justifică utilizarea prefinanțării** urmare a autorizării cheltuielilor eligibile aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat cuprinse în cererile de rambursare, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării acordate, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate liderilor de parteneriat sau partenerilor la cererile de rambursare (art. 19[^]alin 1-2, OUG nr. 133/2021 actualizată).

Beneficiarul va transmite cererile de rambursare conform *Graficului de depunere a cererilor de rambursare (în formatul anexat la contractul de finanțare)* după la contractul de

finanțare, parte integrantă a acestuia. Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare și în numele partenerilor.

Beneficiarii/liderii de parteneriat sau partenerii au obligația de a efectua plata sumelor primite prin mecanismul cererilor de plată și de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la AM PRSM în decurs de 10 zile lucrătoare de la momentul încasării sumelor virate de către AM PRSM.

Sumele primite de beneficiar/lider de parteneriat/parteneri în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către AM PRSM, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată, atât liderului, cât și partenerului/partenerilor.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Cererile de prefinanțare/plată/rambursare aferente proiectelor finanțate în cadrul prezentului apel se vor depune conform graficului cererilor de prefinanțare/plată/rambursare (model atașat ghidului), care va fi anexat la contractul de finanțare, parte integrantă a acestuia.

Graficul va fi transmis în etapa de contractare.

12.5 Vizitele la fața locului

În cadrul prezentului apel de proiecte, vizitele de monitorizare care pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și postimplementare, pe perioada în care

beneficiarul/liderul de parteneriat are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

Vizitele la fata locului au ca scop:

- verificarea la fața locului a progresului fizic al proiectului/stadiului de implementare și a datelor introduse în rapoartele de progres, culegerea de date suplimentare vizând stadiul implementării proiectului (probleme întâmpinate), precum și de a asigura o comunicare adecvată cu beneficiarii proiectelor;
- verificarea respectării Planului de monitorizare al proiectului, inclusiv urmărirea stadiului îndeplinirii de către Beneficiari a aspectelor specifice care trebuie monitorizate în etapele de implementare și de durabilitate a fiecărui proiect, cuprinse în condițiile contractuale aplicabile Priorităților de investiție, contractul de finanțare și în recomandările rezultate în procesul de evaluare și selecție;
- identificarea problemelor care pot apărea în implementare și propunerea de măsuri de remediere;
- evitarea blocajelor în implementarea proiectului, prin identificarea timpurie a eventualelor problemelor, precum și a oricăror dificultăți ce pot afecta implementarea cu succes a proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului ghid se raportează la legislația în vigoare.

Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PR Sud Muntenia să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului document, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Autoritatea de Management a Programului Regional Sud Muntenia poate emite corrigendum-uri/ instrucțiuni de modificare/ completare a prevederilor ghidului solicitantului.

În funcție de modificările intervenite, AM PR Sud Muntenia se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare, selecție și contractare prin publicarea

tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

AM PR Sud-Muntenia poate emite unul sau mai multe corrigendum-uri de modificare/completare a prevederilor ghidurilor, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare și contractare.

14. ANEXE

Anexa_Cererea de finanțare

Anexa_Declarația unică

Anexa_Bugetul proiectului

Anexa_Raport de progres

Anexa_Raport de vizită

Anexa_Declarația DNSH

Anexa_Grila ETF

AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD-MUNTENIA

Adresă: Str. General Constantin Pantazi, nr. 7A,
cod poștal 910164, mun. Călărași, jud. Călărași

Telefon: 0242-331.769, 0728-026.708

Fax: 0242-313.167

E-mail: helpdesk@adrmuntenia.ro, amsudmuntenia@adrmuntenia.ro

Site: www.adrmuntenia.ro, 2021-2027.adrmuntenia.ro